

MATERIAŁY MEDYCZNE

Bank 482 pytań klinicznych

Z odpowiedziami i wyjaśnieniami - dziesięć specjalizacji
klinicznych

MATERIAŁY MEDYCZNE

Oferta dodatkowa

Jak korzystać z tego banku pytań

Ten dokument zawiera 482 pytań klinicznych jednokrotnego wyboru, podzielonych na dziesięć głównych specjalizacji. Każde pytanie ma cztery opcje odpowiedzi, poprawną odpowiedź oraz krótkie wyjaśnienie.

Najskuteczniejszym sposobem korzystania z banku jest aktywne przypominanie: przeczytaj pytanie, zanim spojrzysz na pasek z odpowiedzią, spróbuj samodzielnie wybrać właściwą opcję. Pytania, na które odpowiadasz błędnie, warto oznaczyć i powtórzyć ponownie po kilku dniach, zgodnie z zasadą powtórek rozłożonych w czasie.

Wyjaśnienia zostały napisane w sposób zwięzły, aby ułatwić szybką powtórkę. W razie wątpliwości warto sięgnąć po podręcznik lub materiał źródłowy dla pełniejszego kontekstu. Ten bank pytań stanowi materiał pomocniczy do samodzielnej nauki i nie zastępuje pełnego programu studiów medycznych.

Spis treści

01	Kardiologia	4
02	Pulmonologia	12
03	Gastroenterologia	20
04	Neurologia	28
05	Endokrynologia	36
06	Nefrologia i urologia	44
07	Hematologia i onkologia	51
08	Choroby zakaźne	59
09	Reumatologia i ortopedia	67
10	Chirurgia ogólna i stany nagłe	74

ROZDZIAŁ 01 / 10

Kardiologia

50 pytań z zakresu: kardiologia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

1. Która warstwa serca odpowiada bezpośrednio za siłę skurczu mięśnia sercowego?

- A) Osierdzie trzewne B) Mięsień sercowy (myocardium)
C) Nasierdzie D) Wsierdzie

Odpowiedź: B — Mięsień sercowy zawiera kardiomiocyty odpowiedzialne za kurczliwość serca.

2. Który węzeł jest naturalnym rozrusznikiem serca?

- A) Włókna Purkiniego B) Pęczek Hisa
C) Węzeł przedsionkowo-komorowy D) Węzeł zatokowo-predsionkowy

Odpowiedź: D — Węzeł zatokowo-predsionkowy generuje impulsy z najwyższą częstością spoczynkową.

3. Które tętnice wieńcowe zaopatrują większość ściany dolnej lewej komory?

- A) Tętnica wieńcowa prawa B) Pień lewej tętnicy wieńcowej
C) Gałąź okalająca lewa D) Gałąź przednia zstępująca

Odpowiedź: A — Tętnica wieńcowa prawa w większości przypadków zaopatruje ścianę dolną lewej komory.

4. Jaki jest prawidłowy zakres częstości rytmu zatokowego u dorosłego w spoczynku?

- A) 60-100 na minutę B) 120-160 na minutę
C) 20-40 na minutę D) 160-200 na minutę

Odpowiedź: A — Prawidłowy rytm zatokowy u dorosłego w spoczynku mieści się zwykle w zakresie 60-100 na minutę.

5. Który odcinek EKG odpowiada depolaryzacji komór?

- A) Zespół QRS B) Odcinek ST
C) Załamek T D) Załamek P

Odpowiedź: A — Zespół QRS odzwierciedla szybką depolaryzację mięśnia komór.

6. Co najczęściej odzwierciedla uniesienie odcinka ST w ostrym zawałe serca?

- A) Pełnościenne niedokrwienie mięśnia sercowego B) Zaburzenia elektrolitowe
C) Przerost lewej komory D) Niedokrwienie podwsierdziowe

Odpowiedź: A — Uniesienie odcinka ST wskazuje zwykle na ostre, pełnościenne niedokrwienie mięśnia sercowego.

7. Który biomarker jest najbardziej swoisty dla uszkodzenia mięśnia sercowego?

- A) Mioglobina B) Troponina sercowa
C) Kinaza kreatynowa całkowita D) Dehydrogenaza mleczanowa

Odpowiedź: B — Troponina sercowa ma najwyższą swoistość dla uszkodzenia kardiomiocytów spośród wymienionych markerów.

8. Jaki jest główny mechanizm działania nitrogliceryny w dusznicy bolesnej?

- A) Rozszerzenie naczyń żylnych i zmniejszenie obciążenia wstępnego B) Blokowanie kanałów wapniowych
C) Blokowanie receptorów beta-adrenergicznych D) Zwiększenie kurczliwości mięśnia sercowego

Odpowiedź: A — Nitrogliceryna działa głównie poprzez rozszerzenie naczyń żylnych, zmniejszając obciążenie wstępne serca.

9. Który lek jest lekiem pierwszego rzutu w kontroli częstości rytmu w migotaniu przedsionków bez niewydolności serca?

- A) Digoksyna jako lek pierwszego wyboru B) Nitrogliceryna
C) Beta-adrenolityk D) Atropina

Odpowiedź: C — Beta-adrenolityki są zwykle lekiem pierwszego wyboru do kontroli częstości rytmu komór.

10. Jaka jest klasyczna triada objawów tamponady serca?

- A) Ból głowy, wymioty, sztywność karku B) Obrzęki, żółtaczka, wodobrzusze
C) Gorączka, kaszel, duszność D) Poszerzenie żył szyjnych, hipotensja, ciche tony serca

Odpowiedź: D — Triada Becka obejmuje poszerzenie żył szyjnych, hipotensję i ciche tony serca.

11. Który typ zawału serca charakteryzuje się brakiem uniesienia odcinka ST, ale podwyższoną troponiną?

- A) Dusznicza stabilna B) NSTEMI
C) Zapalenie osierdzia D) STEMI

Odpowiedź: B — NSTEMI to zawał bez uniesienia odcinka ST, z towarzyszącym podwyższeniem troponiny.

12. Jaki jest typowy mechanizm powstawania migotania przedsionków?

- A) Nadmierna aktywność węzła zatokowego B) Blok całkowity węzła przedsionkowo-komorowego
C) Chaotyczna, dezorganizowana aktywność elektryczna przedsionków D) Zorganizowany pojedynczy ognisko przedsionkowe

Odpowiedź: C — Migotanie przedsionków charakteryzuje się chaotyczną, zdezorganizowaną aktywnością elektryczną przedsionków.

13. Który parametr echokardiograficzny najlepiej opisuje funkcję skurczową lewej komory?

- A) Prędkość fali E napływu mitralnego B) Frakcja wyrzutowa lewej komory
C) Grubość przegrody międzykomorowej D) Wymiar lewego przedsionka

Odpowiedź: B — Frakcja wyrzutowa lewej komory jest podstawowym wskaźnikiem funkcji skurczowej.

14. Jaka jest najczęstsza przyczyna niewydolności serca z obniżoną frakcją wyrzutową w krajach rozwiniętych?

- A) Zapalenie mięśnia sercowego B) Niedoczynność tarczycy
C) Choroba niedokrwienna serca D) Wady wrodzone serca

Odpowiedź: C — Choroba niedokrwienna serca jest najczęstszą przyczyną niewydolności serca w populacji ogólnej.

15. Który objaw jest typowy dla niewydolności lewokomorowej serca?

- A) Obrzęki kończyn dolnych jako objaw dominujący B) Duszność i ortopnoe
C) Wodobrzusze jako objaw dominujący D) Powiększenie wątroby jako objaw dominujący

Odpowiedź: B — Niewydolność lewokomorowa objawia się głównie zastojem w krążeniu płucnym: dusznością i ortopnoe.

16. Który lek zmniejsza śmiertelność w przewlekłej niewydolności serca z obniżoną frakcją wyrzutową?

- A) Krótco działający lek moczopędny pętlowy jako jedyna terapia B) Krótco działający azotan
C) Lek przeciwbólowy z grupy NLPZ D) Inhibitor konwertazy angiotensyny

Odpowiedź: D — Inhibitory konwertazy angiotensyny mają udowodniony wpływ na zmniejszenie śmiertelności.

17. Który parametr laboratoryjny jest przydatny do potwierdzenia niewydolności serca?

- A) Peptyd natriuretyczny typu B (BNP) B) Kwas moczowy
C) TSH D) CRP

Odpowiedź: A — Podwyższone stężenie BNP wspiera rozpoznanie niewydolności serca.

18. Jaki jest typowy obraz EKG w bloku przedsionkowo-komorowym trzeciego stopnia?

- A) Całkowity brak zależności między załamkami P a zespołami QRS B) Skrócony odstęp PQ
C) Stałe, prawidłowe odstępy PQ D) Wydłużający się stopniowo odstęp PQ

Odpowiedź: A — W bloku całkowitym przedsionki i komory pobudzane są niezależnie od siebie.

19. Który lek jest stosowany w nagłym leczeniu objawowej bradykardii?

- A) Amiodaron jako lek pierwszego wyboru B) Digoksyna
C) Werapamil D) Atropina

Odpowiedź: D — Atropina zwiększa częstość rytmu poprzez zahamowanie działania nerwu błędnego na węzeł zatokowy.

20. Jaka jest typowa cecha częstoskurczu komorowego w EKG?

- A) Wąskie zespoły QRS o regularnym rytmie B) Szerokie zespoły QRS o częstości powyżej 100 na minutę
C) Brak zespołów QRS D) Prawidłowe załamki P poprzedzające każdy QRS

Odpowiedź: B — Częstoskurcz komorowy charakteryzuje się szerokimi zespołami QRS i szybkim rytmem.

21. Który czynnik ryzyka jest najsilniej związany z rozwojem miażdżycy tętnic wieńcowych?

- A) Grupa krwi B) Wzrost ciała
C) Kolor oczu D) Dyslipidemia

Odpowiedź: D — Dyslipidemia, zwłaszcza podwyższone LDL, jest jednym z głównych czynników ryzyka miażdżycy.

22. Jaki jest cel leczenia statyną u pacjenta po zawale serca?

- A) Zwiększenie częstości rytmu serca B) Rozszerzenie oskrzeli
C) Zwiększenie ciśnienia tętniczego D) Obniżenie stężenia cholesterolu LDL i stabilizacja blaszki miażdżycowej

Odpowiedź: D — Statyny obniżają LDL i stabilizują blaszkę miażdżycową, zmniejszając ryzyko kolejnych incydentów.

23. Który mechanizm leży u podstaw dusznicy Prinzmetal'a?

- A) Odwracalny skurcz tętnicy wieńcowej B) Zapalenie tętnicy wieńcowej
C) Zator tętnicy wieńcowej D) Trwałe zwężenie tętnicy przez blaszkę miażdżycową

Odpowiedź: A — Dusznica Prinzmetal'a wynika z odwracalnego skurczu naczynia wieńcowego, często w spoczynku.

24. Jaka jest typowa lokalizacja bólu w rozwarstwieniu aorty?

- A) Ból ograniczony do jednej kończyny dolnej B) Ból wyłącznie w okolicy lędźwiowej bez promieniowania
C) Ból zlokalizowany wyłącznie w podbrzuszu D) Nagły, rozdzierający ból w klatce piersiowej promieniujący do pleców

Odpowiedź: D — Rozwarstwienie aorty typowo daje nagły, silny ból promieniujący do pleców między łopatkami.

25. Który wskaźnik opisuje stosunek ciśnienia skurczowego w kończynie dolnej do ciśnienia w kończynie górnej?

- A) Wskaźnik masy ciała B) Wskaźnik kostka-ramię
C) Frakcja wyrzutowa D) Wskaźnik oporu naczyniowego

Odpowiedź: B — Wskaźnik kostka-ramię służy do oceny choroby tętnic obwodowych kończyn dolnych.

26. Jaki jest typowy objaw choroby tętnic obwodowych kończyn dolnych?

- A) Chromanie przestankowe B) Świąd skóry kończyny
C) Ból stawów nasilający się rano D) Obrzęk jednostronny z zaczerwienieniem

Odpowiedź: A — Chromanie przestankowe, czyli ból łydki przy chodzeniu ustępujący w spoczynku, jest typowym objawem.

27. Który zastawkowy defekt serca najczęściej wynika z wieku podeszłego i zwapnienia zastawki?

- A) Zwężenie zastawki płucnej B) Niedomykalność zastawki trójdzielnej
C) Zwężenie zastawki aortalnej D) Zwężenie zastawki mitralnej

Odpowiedź: C — Zwężenie zastawki aortalnej u osób starszych najczęściej wynika z postępującego zwapnienia płatków.

28. Jaki szmer sercowy jest typowy dla zwężenia zastawki aortalnej?

- A) Szmer wyrzutowy skurczowy promieniujący do tętnic szyjnych B) Szmer ciągły maszynowy
C) Szmer holosystoliczny na koniuszku D) Szmer rozkurczowy przy lewym brzegu mostka

Odpowiedź: A — Zwężenie zastawki aortalnej daje typowy szmer wyrzutowy skurczowy promieniujący do szyi.

29. Który objaw jest charakterystyczny dla ostrej niedomykalności zastawki mitralnej?

- A) Wyłącznie bóle stawowe B) Nagły obrzęk płuc
C) Powolny, stopniowo narastający przebieg D) Bezobjawowy przebieg przez wiele lat

Odpowiedź: B — Ostra niedomykalność mitralna, np. po pęknięciu struny ścięgnistej, prowadzi do nagłego obrzęku płuc.

30. Jakie jest podstawowe badanie w diagnostyce wad zastawkowych serca?

- A) Elektrokardiografia spoczynkowa B) Echokardiografia
C) Zdjęcie rentgenowskie klatki piersiowej D) Badanie ogólne moczu

Odpowiedź: B — Echokardiografia pozwala ocenić strukturę i czynność zastawek serca.

31. Który drobnoustrój najczęściej powoduje zapalenie wsierdza na zastawkach natywnych u osób bez wcześniejszych czynników ryzyka?

- A) Candida albicans B) Streptococcus viridans
C) Clostridium difficile D) Mycobacterium tuberculosis

Odpowiedź: B — Paciorkowce z grupy viridans są częstą przyczyną podostrego zapalenia wsierdza na zastawkach natywnych.

32. Jaki jest cel przewlekłego leczenia przeciwkrzepliowego w migotaniu przedsionków?

- A) Zwiększenie kurczliwości serca B) Zmniejszenie częstości rytmu komór
C) Obniżenie ciśnienia tętniczego D) Zmniejszenie ryzyka udaru zatorowego

Odpowiedź: D — Leczenie przeciwkrzepliwe zmniejsza ryzyko powstawania skrzepin w przedsionku i udaru zatorowego.

33. Który wynik badania sugeruje wysokie ryzyko zatorowo-zakrzepowe u pacjenta z migotaniem przedsionków?

- A) Młody wiek bez chorób współistniejących B) Wysoki wynik w skali CHA2DS2-VASc
C) Prawidłowe ciśnienie tętnicze D) Prawidłowa frakcja wyrzutowa

Odpowiedź: B — Skala CHA2DS2-VASc ocenia ryzyko udaru u pacjentów z migotaniem przedsionków.

34. Jaki jest typowy mechanizm nadciśnienia tętniczego pierwotnego?

- A) Wieloczynnikowe podłoże bez jednej zidentyfikowanej przyczyny B) Wyłącznie zwężenie tętnicy nerkowej
C) Zawsze jednoznacznie zidentyfikowana pojedyncza przyczyna D) Wyłącznie guz nadnerczy

Odpowiedź: A — Nadciśnienie pierwotne ma złożone, wieloczynnikowe podłoże bez jednej konkretnej przyczyny.

35. Która grupa leków jest często stosowana jako lek pierwszego rzutu w nadciśnieniu tętniczym?

- A) Leki przeciwhistaminowe B) Antybiotyki
C) Inhibitory konwertazy angiotensyny D) Leki przeciwpadaczkowe

Odpowiedź: C — Inhibitory konwertazy angiotensyny są jedną z podstawowych grup leków pierwszego rzutu w nadciśnieniu.

36. Jakie jest typowe powikłanie narządowe długotrwałego, nieleczonego nadciśnienia tętniczego?

- A) Zanik mięśnia sercowego B) Zwężenie żrenic
C) Nadczynność tarczycy D) Przerost lewej komory serca

Odpowiedź: D — Przewlekłe nadciśnienie prowadzi do przerostu lewej komory jako odpowiedzi na zwiększone obciążenie następcze.

37. Który typ kardiomiopatii charakteryzuje się poszerzeniem jam serca i osłabioną kurczliwością?

- A) Kardiomiopatia rozstrzeniowa B) Kardiomiopatia przerostowa
C) Kardiomiopatia restrykcyjna D) Kardiomiopatia takotsubo jako typowy przebieg przewlekły

Odpowiedź: A — Kardiomiopatia rozstrzeniowa charakteryzuje się poszerzeniem jam serca i obniżoną kurczliwością.

38. Jaki jest typowy mechanizm kardiomiopatii przerostowej?

- A) Nabyta wada zastawkowa B) Zakażenie wirusowe mięśnia sercowego
C) Genetycznie uwarunkowany przerost mięśnia sercowego D) Przewlekłe niedokrwienie

Odpowiedź: C — Kardiomiopatia przerostowa najczęściej ma podłoże genetyczne, prowadzące do nieprawidłowego przerostu mięśnia.

39. Który objaw sugeruje zapalenie osierdzia?

- A) Ból ustępujący wyłącznie po nitroglicerynie B) Ból zamostkowy nasilający się przy leżeniu, zmniejszający się w pochyleniu do przodu
C) Ból nasilający się wyłącznie przy wysiłku D) Ból promieniujący do prawego podżebrza

Odpowiedź: B — Ból w zapaleniu osierdzia typowo zmienia się z pozycją ciała i nasila się przy leżeniu.

40. Jaki zapis EKG jest typowy dla ostrego zapalenia osierdzia?

- A) Brak jakichkolwiek zmian w każdym przypadku B) Rozlane uniesienie odcinka ST w wielu odprowadzeniach
C) Głębokie załamki Q we wszystkich odprowadzeniach D) Uniesienie odcinka ST ograniczone do jednego obszaru unaczynienia

Odpowiedź: B — Zapalenie osierdzia daje zwykle rozlane, a nie ograniczone do jednego obszaru, uniesienie ST.

41. Który stan może prowadzić do wtórnego nadciśnienia płucnego?

- A) Pojedynczy epizod migreny B) Przewlekła choroba płuc
C) Izolowana dusznica stabilna D) Łagodna niedokrwistość

Odpowiedź: B — Przewlekłe choroby płuc mogą prowadzić do wtórnego nadciśnienia płucnego poprzez przewlekłą hipoksję.

42. Jaki jest typowy objaw zatorowości płucnej istotny dla oceny kardiologicznej?

- A) Bradykardia jako jedyny objaw B) Tachykardia i cechy przeciążenia prawej komory
C) Wyłącznie ból stawów D) Wyłącznie zmiany skórne

Odpowiedź: B — Zatorowość płucna może prowadzić do ostrego przeciążenia prawej komory i tachykardii.

43. Który parametr najlepiej opisuje obciążenie następce lewej komory?

- A) Grubość osierdzia B) Objętość krwi napływającej do przedsionka
C) Częstość rytmu serca D) Opór naczyniowy, jaki komora musi pokonać podczas wyrzutu krwi

Odpowiedź: D — Obciążenie następce to opór, jaki lewa komora musi pokonać, wyrzucając krew do aorty.

44. Jaki jest typowy skutek przewlekłej niedomykalności zastawki aortalnej dla lewej komory?

- A) Brak jakiegokolwiek wpływu na lewą komorę B) Zanik mięśnia lewej komory
C) Zwężenie jamy lewej komory D) Powiększenie i przerost lewej komory

Odpowiedź: D — Przewlekłe przeciążenie objętościowe prowadzi do powiększenia i przerostu lewej komory.

45. Który objaw jest typowy dla ostrego obrzęku płuc pochodzenia sercowego?

- A) Nagła, silna duszność z różowawą, pianistą plwociną B) Suchy, przewlekły kaszel bez duszności
C) Świąd skóry bez duszności D) Ból stawowy bez objawów oddechowych

Odpowiedź: A — Ostry obrzęk płuc daje nagłą duszność, często z odkrztuszaniem różowej, pianistej wydzieliny.

46. Jaka jest rola próby wysiłkowej w diagnostyce choroby wieńcowej?

- A) Ocena funkcji tarczycy B) Ocena funkcji nerek
C) Ocena funkcji wątroby D) Wykrycie niedokrwienia indukowanego wysiłkiem

Odpowiedź: D — Próba wysiłkowa pozwala wykryć zmiany niedokrwienne pojawiające się pod wpływem obciążenia.

47. Który czynnik zwiększa ryzyko nagłego zgonu sercowego u pacjenta z kardiomiopatią przerostową?

- A) Prawidłowe EKG spoczynkowe B) Znaczny przerost przegrody międzykomorowej
C) Młody wiek bez objawów D) Prawidłowy wynik badania echokardiograficznego

Odpowiedź: B — Znaczny przerost przegrody wiąże się z podwyższonym ryzykiem groźnych zaburzeń rytmu.

48. Jaki jest cel wszczepienia kardiowertera-defibrylatora u wybranych pacjentów kardiologicznych?

- A) Przerwanie groźnych dla życia zaburzeń rytmu komorowego B) Obniżenie poziomu cholesterolu
C) Poprawa wyglądu zapisu EKG D) Leczenie nadciśnienia tętniczego

Odpowiedź: A — Kardiowerter-defibrylator wykrywa i przerywa groźne dla życia arytmie komorowe.

49. Który parametr wskazuje na dobrze kontrolowane leczenie przeciwkrzepliwe antagonistą witaminy K?

- A) Prawidłowa liczba leukocytów B) Prawidłowy poziom glukozy
C) Wartość INR w docelowym zakresie terapeutycznym D) Prawidłowe stężenie sodu

Odpowiedź: C — Skuteczność i bezpieczeństwo leczenia antagonistą witaminy K monitoruje się poprzez wskaźnik INR.

50. Jaki jest typowy pierwszy krok w postępowaniu z pacjentem z podejrzeniem ostrego zespołu wieńcowego?

- A) Wykonanie EKG i ocena kliniczna w ciągu kilku minut od kontaktu B) Odroczenie diagnostyki do następnego dnia
C) Wykonanie wyłącznie badania moczu D) Natychmiastowe wykonanie próby wysiłkowej

Odpowiedź: A — Szybkie wykonanie EKG jest kluczowe dla wczesnego rozpoznania i podjęcia leczenia reperfuzyjnego.

ROZDZIAŁ 02 / 10

Pulmonologia

51 pytań z zakresu: pulmonologia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

51. Jaka jest podstawowa jednostka wymiany gazowej w płucach?

- A) Opłucna B) Pęcherzyk płucny
C) Tchawica D) Oskrzelik końcowy

Odpowiedź: B — Pęcherzyki płucne stanowią miejsce wymiany tlenu i dwutlenku węgla z krwią.

52. Który mięsień jest głównym mięśniem wdechowym?

- A) Przepona B) Mięsień czworoboczny
C) Mięsień mostkowo-obończykowo-sutkowy jako główny w spoczynku D) Mięśnie międzyżebrowe wewnętrzne

Odpowiedź: A — Przepona jest głównym mięśniem odpowiedzialnym za wdech w spoczynku.

53. Co oznacza skrót POChP?

- A) Przewlekła obturacyjna choroba płuc B) Przewlekłe ostre choroby przepony
C) Podostre choroby płucne D) Pierwotne ostre choroby płucne

Odpowiedź: A — POChP to przewlekła obturacyjna choroba płuc, charakteryzująca się trwałym ograniczeniem przepływu powietrza.

54. Który parametr spirometryczny jest kluczowy w rozpoznaniu obturacji oskrzeli?

- A) Stosunek FEV1 do FVC B) Objętość zalegająca
C) Pojemność dyfuzyjna D) Całkowita pojemność płuc

Odpowiedź: A — Obniżony stosunek FEV1 do FVC jest podstawowym kryterium rozpoznania obturacji.

55. Jaki jest główny czynnik ryzyka rozwoju POChP?

- A) Dieta bogatobiałkowa B) Palenie tytoniu
C) Grupa krwi D) Wysoki wzrost

Odpowiedź: B — Palenie tytoniu jest głównym, dobrze udokumentowanym czynnikiem ryzyka POChP.

56. Który mechanizm leży u podstaw astmy oskrzelowej?

- A) Nieodwracalne zniszczenie pęcherzyków płucnych B) Zwłóknienie mięszu płuc jako mechanizm pierwotny
C) Przewlekłe zapalenie dróg oddechowych z nadreaktywnością oskrzeli D) Pierwotne uszkodzenie opłucnej

Odpowiedź: C — Astma wynika z przewlekłego zapalenia dróg oddechowych prowadzącego do ich nadreaktywności.

57. Jaki jest typowy objaw osłuchowy w astmie w trakcie zaostrzenia?

- A) Trzeszczenia grubobańkowe B) Świsty wydechowe
C) Szmer pęcherzykowy zaostrzony bez zmian dodatkowych D) Tarcie opłucnowe

Odpowiedź: B — Świsty wydechowe są typowym objawem osłuchowym w zaostrzeniu astmy.

58. Który wskaźnik służy do domowego monitorowania kontroli astmy?

- A) Stężenie kreatyniny B) Stężenie glukozy
C) Wskaźnik masy ciała D) Szczytowy przepływ wydechowy (PEF)

Odpowiedź: D — Pomiar szczytowego przepływu wydechowego pozwala pacjentom monitorować kontrolę astmy w domu.

59. Jaka jest rola glikokortykosteroidów wziewnych w astmie przewlekłej?

- A) Rozszerzenie źrenic B) Zwiększenie częstości akcji serca
C) Długoterminowa kontrola zapalenia dróg oddechowych D) Doraźne przerywanie napadu duszności

Odpowiedź: C — Glikokortykosteroidy wziewne stosowane są przewlekłe w celu kontroli zapalenia, a nie doraźnego przerywania napadu.

60. Który drobnoustrój jest najczęstszą przyczyną pozaszpitalnego zapalenia płuc u dorosłych?

- A) *Aspergillus fumigatus* B) *Streptococcus pneumoniae*
C) *Pneumocystis jirovecii* D) *Mycobacterium tuberculosis*

Odpowiedź: B — *Streptococcus pneumoniae* jest najczęstszym patogenem bakteryjnego pozaszpitalnego zapalenia płuc.

61. Jaki jest typowy objaw osłuchowy zapalenia płuc?

- A) Całkowity brak jakichkolwiek szmerów oddechowych B) Wyłącznie świsty wdechowe
C) Tarcie osierdziowe D) Trzeszczenia nad zajęętym obszarem

Odpowiedź: D — Trzeszczenia są typowym objawem osłuchowym w obszarze nacieku zapalnego.

62. Która skala pomaga ocenić ciężkość pozaszpitalnego zapalenia płuc i podjąć decyzję o hospitalizacji?

- A) Skala CHA₂DS₂-VASc B) Skala Apgar
C) Skala CURB-65 D) Skala Glasgow

Odpowiedź: C — Skala CURB-65 wspiera ocenę ciężkości zapalenia płuc i decyzję o miejscu leczenia.

63. Jaki jest mechanizm powstawania zatorowości płucnej?

- A) Zator materiałem zakrzepowym pochodzącym najczęściej z żył głębokich kończyn dolnych B) Skurcz oskrzeli
C) Miejscowe zapalenie tkanki płucnej D) Pierwotne pęknięcie pęcherzyków płucnych

Odpowiedź: A — Zatorowość płucna najczęściej wynika z przemieszczenia się skrzepliny z żył głębokich kończyn dolnych.

64. Który objaw sugeruje masywną zatorowość płucną z niestabilnością hemodynamiczną?

- A) Łagodny, przewlekły kaszel B) Hipotensja i omdlenie
C) Powolny, stopniowo narastający ból stawów D) Świąd skóry

Odpowiedź: B — Hipotensja i omdlenie wskazują na ciężką, masywną zatorowość płucną.

65. Jaki jest typowy mechanizm odmy samoistnej pierwotnej?

- A) Zator tętnicy płucnej B) Uraz penetrujący klatki piersiowej
C) Zapalenie płuc jako jedyna przyczyna D) Pęknięcie podopłucnowego pęcherzyka rozedmowego u młodej, zdrowej osoby

Odpowiedź: D — Odma samoistna pierwotna często wynika z pęknięcia małych pęcherzy podopłucnowych u młodych osób.

66. Który objaw sugeruje odmę prężną?

- A) Wyłącznie łagodny ból w klatce piersiowej B) Przesunięcie tchawicy i narastająca hipotensja
C) Stabilne ciśnienie tętnicze i prawidłowe położenie tchawicy D) Bradykardia jako jedyny objaw

Odpowiedź: B — Odma prężna prowadzi do przesunięcia śródpiersia i niestabilności hemodynamicznej.

67. Jaka jest podstawowa zasada leczenia dużej, objawowej odmy opłucnowej?

- A) Drenaż jamy opłucnowej B) Leczenie przeciwkaszlowe jako jedyne postępowanie
C) Wyłącznie obserwacja bez interwencji D) Antybiotykoterapia jako leczenie przyczynowe

Odpowiedź: A — Drenaż jamy opłucnowej jest standardowym postępowaniem w większej, objawowej odmie.

68. Który patogen jest typową przyczyną gruźlicy płuc?

- A) Legionella pneumophila B) Streptococcus pyogenes
C) Haemophilus influenzae D) Mycobacterium tuberculosis

Odpowiedź: D — Mycobacterium tuberculosis jest czynnikiem etiologicznym gruźlicy.

69. Jaki jest typowy obraz radiologiczny gruźlicy popierwotnej?

- A) Zmiany zlokalizowane głównie w szczytach płuc B) Izolowane powiększenie serca
C) Zmiany wyłącznie w dolnych płatach D) Prawidłowy obraz radiologiczny w każdym przypadku

Odpowiedź: A — Gruźlica popierwotna typowo lokalizuje się w szczytowych segmentach płuc.

70. Który test jest stosowany w diagnostyce utajonego zakażenia prątkiem gruźlicy?

- A) Test ciążowy B) Test tuberkulinowy lub test interferonowy
C) Test tolerancji glukozy D) Test heterofilny

Odpowiedź: B — Testy tuberkulinowe i interferonowe pomagają wykryć utajone zakażenie prątkiem gruźlicy.

71. Jaki jest mechanizm rozedmy płuc?

- A) Nadmierna produkcja surfaktantu B) Zniszczenie ścian pęcherzyków płucnych i utrata elastyczności płuc
C) Zwężenie tętnicy płucnej D) Przerost mięśniówki gładkiej oskrzeli

Odpowiedź: B — Rozedma polega na destrukcji ścian pęcherzykowych, prowadzącej do utraty elastyczności płuc.

72. Który objaw sugeruje przewlekłe zapalenie oskrzeli w ramach POChP?

- A) Pojedynczy epizod kaszlu trwający kilka dni B) Gorączka jako główny objaw
C) Przewlekły produktywny kaszel trwający co najmniej kilka miesięcy w roku przez kolejne lata D) Wyłącznie duszność bez kaszlu

Odpowiedź: C — Przewlekłe zapalenie oskrzeli definiowane jest jako przewlekły produktywny kaszel utrzymujący się przez dłuższy czas.

73. Jaka jest rola tlenoterapii długoterminowej w zaawansowanej POChP?

- A) Zastąpienie leków rozszerzających oskrzela B) Leczenie nadciśnienia tętniczego
C) Poprawa rokowania u pacjentów z przewlekłą hipoksemią D) Leczenie przyczynowe infekcji

Odpowiedź: C — Długoterminowa tlenoterapia poprawia rokowanie u pacjentów z przewlekłą, istotną hipoksemią.

74. Który typ raka płuca jest najsilniej związany z paleniem tytoniu?

- A) Łagodny gruczolak oskrzela B) Rak drobnokomórkowy płuca
C) Torbiel płuca D) Nowotwory niezwiązane z ekspozycją na dym tytoniowy

Odpowiedź: B — Rak drobnokomórkowy płuca wykazuje jeden z najsilniejszych związków z paleniem tytoniu.

75. Jaki jest typowy objaw alarmowy sugerujący nowotwór płuca?

- A) Chwilowy ból gardła B) Krótkotrwały kaszel po infekcji wirusowej
C) Krwioplucie i niezamierzona utrata masy ciała D) Pojedynczy epizod kichania

Odpowiedź: C — Krwioplucie i niezamierzona utrata masy ciała są objawami alarmowymi wymagającymi pilnej diagnostyki.

76. Który mechanizm odpowiada za restrykcyjne choroby płuc?

- A) Nadmierna produkcja śluzu w oskrzelach B) Zator tętnicy płucnej
C) Zmniejszona podatność płuc lub klatki piersiowej ograniczająca ich rozprężanie D) Ograniczenie przepływu powietrza przez zwężone oskrzela

Odpowiedź: C — Choroby restrykcyjne charakteryzują się zmniejszoną podatnością płuc, ograniczającą ich rozprężanie.

77. Jaki jest typowy przykład choroby śródmiąższowej płuc?

- A) Idiopatyczne włóknienie płuc B) Zapalenie oskrzeli ostre
C) Odma opłucnowa D) Astma oskrzelowa

Odpowiedź: A — Idiopatyczne włóknienie płuc jest klasycznym przykładem przewlekłej choroby śródmiąższowej.

78. Który objaw jest typowy dla obturacyjnego bezdechu sennego?

- A) Głośne chrapanie z epizodami bezdechu w nocy i senność w ciągu dnia B) Wyłącznie ból głowy poranny bez innych objawów
C) Świąd skóry nocny D) Chudnięcie mimo dobrego apetytu

Odpowiedź: A — Głośne chrapanie z epizodami bezdechu oraz senność dzienna są typowymi objawami bezdechu sennego.

79. Jaka jest podstawowa metoda leczenia umiarkowanego do ciężkiego obturacyjnego bezdechu sennego?

- A) Aparat do stałego dodatniego ciśnienia w drogach oddechowych (CPAP) B) Leki przeciwpadaczkowe
C) Antybiotykoterapia D) Leki przeciwzakrzepowe jako leczenie podstawowe

Odpowiedź: A — Terapia CPAP jest podstawową metodą leczenia umiarkowanego i ciężkiego bezdechu sennego.

80. Który parametr gazometryczny opisuje wydolność wymiany gazowej płuc?

- A) Stężenie kreatyniny B) Stężenie sodu we krwi
C) Liczba płytek krwi D) Ciśnienie parcjalne tlenu i dwutlenku węgla we krwi tętniczej

Odpowiedź: D — Gazometria krwi tętniczej ocenia ciśnienia parcjalne tlenu i dwutlenku węgla.

81. Jaki jest typowy mechanizm hipoksemii w zapaleniu płuc?

- A) Zwężenie tętnicy głównej B) Zaburzenie stosunku wentylacji do perfuzji w obszarze nacieku
C) Zaburzenie rytmu serca jako jedyna przyczyna D) Wyłącznie zmniejszenie stężenia hemoglobiny

Odpowiedź: B — Naciek zapalny zaburza prawidłowy stosunek wentylacji do perfuzji, prowadząc do hipoksemii.

82. Który objaw sugeruje zaostrzenie astmy zagrażające życiu?

- A) Łagodne świsty ustępujące po krótkim odpoczynku B) Nieznaczny kaszel poranny
C) Cicha klatka piersiowa i wyczerpanie oddechowe D) Pojedynczy epizod kichania

Odpowiedź: C — Cicha klatka piersiowa, mimo nasilonej duszności, jest objawem alarmowym ciężkiego zaostrzenia.

83. Jaka jest rola próby rozkurczowej w spirometrii?

- A) Ocena funkcji nerek B) Ocena stężenia elektrolitów

C) Ocena odwracalności obturacji oskrzeli po podaniu leku rozszerzającego oskrzela D) Ocena funkcji wątroby

Odpowiedź: C — Próba rozkurczowa pozwala ocenić, czy obturacja oskrzeli jest odwracalna, co jest typowe dla astmy.

84. Który czynnik zawodowy jest związany z pylicą płuc?

A) Praca w chłodnym pomieszczeniu B) Praca nocna jako jedyny czynnik
C) Długotrwała ekspozycja na pył krzemowy lub azbestowy D) Praca biurowa przy komputerze

Odpowiedź: C — Przewlekła ekspozycja na pyły przemysłowe, takie jak krzemionka czy azbest, prowadzi do pylicy płuc.

85. Jaki jest typowy objaw mukowiscydozy dotyczący układu oddechowego?

A) Wyłącznie krótkotrwały kaszel alergiczny B) Brak jakichkolwiek objawów oddechowych
C) Pojedynczy epizod przeziębienia w dzieciństwie D) Przewlekłe, nawracające infekcje oskrzelowo-płucne z gęstą wydzieliną

Odpowiedź: D — Mukowiscydoza prowadzi do przewlekłych infekcji oddechowych związanych z gęstą, lepłą wydzieliną.

86. Który mechanizm leży u podstaw mukowiscydozy?

A) Genetyczna mutacja białka transportującego chlorki (CFTR) B) Niedobór żelaza
C) Nabyta alergia pokarmowa D) Przewlekłe palenie tytoniu

Odpowiedź: A — Mukowiscydoza wynika z mutacji genu kodującego białko CFTR, wpływającego na transport chlorków.

87. Jaki jest cel rehabilitacji oddechowej u pacjentów z POChP?

A) Poprawa wydolności wysiłkowej i jakości życia B) Wyleczenie choroby podstawowej
C) Zastąpienie farmakoterapii D) Leczenie nadciśnienia tętniczego

Odpowiedź: A — Rehabilitacja oddechowa poprawia wydolność wysiłkową i jakość życia, choć nie leczy przyczyny choroby.

88. Który objaw sugeruje przewlekłe serce płucne jako powikłanie choroby płuc?

A) Obrzęki kończyn dolnych i poszerzenie żył szyjnych wtórne do nadciśnienia płucnego B) Świąd skóry bez innych objawów
C) Wyłącznie suchy kaszel D) Izolowany ból stawów

Odpowiedź: A — Przewlekłe serce płucne rozwija się jako skutek nadciśnienia płucnego wtórnego do choroby płuc.

89. Jaka jest typowa przyczyna zapalenia opłucnej?

A) Zaburzenia hormonalne tarczycy jako główna przyczyna B) Wyłącznie uraz kończyny dolnej
C) Zdrowe, prawidłowo funkcjonujące płuca bez żadnej patologii D) Zapalenie płuc lub zatorowość płucna szerzące się na opłucną

Odpowiedź: D — Zapalenie opłucnej często towarzyszy zapaleniu płuc lub zatorowości płucnej.

90. Który objaw osłuchowy jest typowy dla płynu w jamie opłucnowej?

A) Głośne trzeszczenia grubobańkowe B) Wzmoczony szmer pęcherzykowy
C) Świsty wdechowe D) Ściszenie lub zniesienie szmerów oddechowych nad obszarem płynu

Odpowiedź: D — Płyn w jamie opłucnowej tłumi przewodzenie dźwięków oddechowych nad zajęтым obszarem.

91. Jaka jest różnica między wysiękiem a przesiękiem w płynie opłucnowym?

- A) Przesięk zawsze wymaga natychmiastowej operacji B) Wyсіęk zawsze ma niższe stężenie białka niż przesięk
C) Nie ma żadnej różnicy klinicznej D) Wyсіęk ma wyższą zawartość białka i wynika zwykle z procesu zapalnego lub nowotworowego

Odpowiedź: D — Wyсіęk charakteryzuje się wyższą zawartością białka i częściej wynika z zapalenia lub nowotworu.

92. Który patogen jest częstą przyczyną atypowego zapalenia płuc u młodych dorosłych?

- A) Escherichia coli B) Clostridium difficile
C) Staphylococcus aureus jako najczęstsza przyczyna atypowa D) Mycoplasma pneumoniae

Odpowiedź: D — Mycoplasma pneumoniae jest częstą przyczyną atypowego zapalenia płuc, zwłaszcza u młodszych osób.

93. Jaki jest typowy przebieg kliniczny atypowego zapalenia płuc?

- A) Objawy ograniczone do układu pokarmowego B) Stopniowy początek z suchym kaszlem i umiarkowaną gorączką
C) Nagły, bardzo ciężki przebieg z wysoką gorączką od pierwszych godzin D) Wyłącznie bezobjawowy przebieg

Odpowiedź: B — Atypowe zapalenie płuc często ma bardziej stopniowy początek z suchym kaszlem.

94. Który wskaźnik opisuje ilość powietrza wydychanego w pierwszej sekundzie natężonego wydechu?

- A) FVC B) TLC
C) RV D) FEV1

Odpowiedź: D — FEV1 to objętość powietrza wydychana w pierwszej sekundzie natężonego wydechu.

95. Jaki jest typowy wzorzec spirometryczny w chorobach restrykcyjnych?

- A) Obniżone FVC z prawidłowym lub podwyższonym stosunkiem FEV1 do FVC B) Podwyższone FVC przy obniżonym FEV1
C) Prawidłowe wszystkie parametry spirometryczne D) Wyłącznie obniżony FEV1 przy prawidłowym FVC

Odpowiedź: A — W chorobach restrykcyjnych FVC jest obniżone, a stosunek FEV1 do FVC pozostaje prawidłowy lub wzrasta.

96. Który objaw sugeruje przewlekłą hipoksemię?

- A) Nadmierna potliwość dłoni B) Zaróżowienie skóry
C) Sinica centralna i palce pałeczkowate D) Wyłącznie bledność skóry

Odpowiedź: C — Przewlekła hipoksemia może prowadzić do sinicy centralnej i zniekształcenia palców w postaci pałeczek dobosza.

97. Jaka jest rola szczepień przeciw grypie i pneumokokom u pacjentów z przewlekłą chorobą płuc?

- A) Leczenie już istniejącej choroby restrykcyjnej B) Poprawa wyniku spirometrii bezpośrednio po podaniu
C) Zmniejszenie ryzyka ciężkich zaostrzeń i powikłań infekcyjnych D) Nie mają żadnego znaczenia klinicznego

Odpowiedź: C — Szczepienia zmniejszają ryzyko ciężkich infekcji i zaostrzeń u pacjentów z przewlekłą chorobą płuc.

98. Który mechanizm prowadzi do duszności wysiłkowej w chorobach śródmiąższowych płuc?

- A) Zwłóknienie miąższu płuc ograniczające ich rozprężanie i utrudniające wymianę gazową B) Zwężenie tętnicy wieńcowej
C) Nadmierna produkcja surfaktantu D) Zwiększona podatność płuc

Odpowiedź: A — Postępujące zwłóknienie miąższu płuc ogranicza ich rozprężanie i pogarsza wymianę gazową.

99. Jaki jest cel wykonania bronchoskopii w diagnostyce chorób płuc?

- A) Ocena funkcji nerek B) Pomiar ciśnienia tętniczego
C) Bezpośrednia ocena dróg oddechowych i pobranie materiału do badania D) Ocena czynności serca

Odpowiedź: C — Bronchoskopia umożliwia bezpośrednią wizualizację dróg oddechowych oraz pobranie wycinków lub popłuczyn.

100. Który typ niewydolności oddechowej charakteryzuje się obniżonym ciśnieniem tlenu przy prawidłowym lub obniżonym ciśnieniu dwutlenku węgla?

- A) Prawidłowa czynność oddechowa B) Niewydolność oddechowa typu 2 jako jedyny typ z hipokseміą
C) Niewydolność wyłącznie krążeniowa D) Niewydolność oddechowa typu 1

Odpowiedź: D — Niewydolność oddechowa typu 1 charakteryzuje się hipokseміą przy prawidłowym lub niskim poziomie CO₂.

101. Jaki jest typowy mechanizm niewydolności oddechowej typu 2?

- A) Nadmierna wentylacja pęcherzykowa B) Hipowentylacja pęcherzykowa prowadząca do hiperkapnii
C) Wyłącznie zaburzenie dyfuzji tlenu bez wpływu na CO₂ D) Zator tętnicy wieńcowej

Odpowiedź: B — Niewydolność typu 2 wynika z niedostatecznej wentylacji pęcherzykowej, prowadzącej do zatrzymania CO₂.

ROZDZIAŁ 03 / 10

Gastroenterologia

48 pytań z zakresu: gastroenterologia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

102. Który hormon pobudza wydzielanie kwasu solnego w żołądku?

- A) Gastryna B) Sekretyna
C) Somatostatyna D) Cholecystokinina

Odpowiedź: A — Gastryna stymuluje komórki okładzinowe żołądka do wydzielania kwasu solnego.

103. Jaka jest główna funkcja kwasu solnego w żołądku?

- A) Aktywacja pepsynogenu i ochrona przed drobnoustrojami B) Trawienie węglowodanów
C) Produkcja żółci D) Wchłanianie witaminy B12 jako bezpośredni mechanizm

Odpowiedź: A — Kwas solny aktywuje pepsynogen do pepsyny i działa bakteriobójczo.

104. Który drobnoustrój jest głównym czynnikiem ryzyka choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy?

- A) Clostridium difficile B) Helicobacter pylori
C) Salmonella typhi D) Escherichia coli

Odpowiedź: B — Zakażenie Helicobacter pylori jest jednym z głównych czynników ryzyka choroby wrzodowej.

105. Jaki jest mechanizm działania inhibitorów pompy protonowej?

- A) Trwałe zahamowanie pompy protonowej w komórkach okładzinowych, zmniejszające wydzielanie kwasu B) Zabijanie bakterii jelitowych
C) Zwiększenie motoryki jelit D) Neutralizacja kwasu żołądkowego po jego wydzieleniu

Odpowiedź: A — Inhibitory pompy protonowej trwale blokują pompę protonową, zmniejszając wydzielanie kwasu solnego.

106. Który objaw jest typowy dla choroby refluksowej przełyku?

- A) Świąd skóry B) Zgaga nasilająca się po posiłkach i w pozycji leżącej
C) Ból stawów D) Krwimocz

Odpowiedź: B — Zgaga, zwłaszcza po posiłkach i w pozycji leżącej, jest klasycznym objawem refluksu.

107. Jakie jest powikłanie przewlekłego refluksu żołądkowo-przełykowego?

- A) Uchyłkowatość jelita grubego B) Kamica żółciowa
C) Przełyk Barretta D) Zapalenie wyrostka robaczkowego

Odpowiedź: C — Przewlekły refluks może prowadzić do metaplazji nabłonka przełyku, zwanej przełykiem Barretta.

108. Który typ komórek żołądka wydziela pepsynogen?

- A) Komórki G B) Komórki okładzinowe
C) Komórki główne D) Komórki śluzowe szyjki gruczołu

Odpowiedź: C — Komórki główne żołądka wydzielają pepsynogen, prekursor pepsyny.

109. Jaka jest rola żółci w trawieniu?

- A) Produkcja czynnika wewnętrznego B) Emulgacja tłuszczów ułatwiająca ich trawienie i wchłanianie
C) Neutralizacja kwasu żołądkowego jako główna funkcja D) Trawienie białek

Odpowiedź: B — Żółć emulguje tłuszcze, zwiększając powierzchnię działania lipazy trzustkowej.

110. Który narząd produkuje żółć?

- A) Wątroba B) Śledziona
C) Trzustka D) Pęcherzyk żółciowy

Odpowiedź: A — Żółć jest produkowana w wątrobie, a magazynowana i zagęszczana w pęcherzyku żółciowym.

111. Jaki jest typowy objaw kamicy żółciowej objawowej?

- A) Ból ograniczony do kolana B) Ból w lewym podżebrzu po posiłku węglowodanowym
C) Ból w prawym podżebrzu po tłustym posiłku D) Ból zlokalizowany wyłącznie w okolicy lędźwiowej

Odpowiedź: C — Kolka żółciowa typowo pojawia się po spożyciu tłustego posiłku i lokalizuje się w prawym podżebrzu.

112. Który enzym trzustkowy odpowiada za trawienie tłuszczów?

- A) Amylaza trzustkowa B) Elastaza
C) Trypsyna D) Lipaza trzustkowa

Odpowiedź: D — Lipaza trzustkowa jest głównym enzymem odpowiedzialnym za trawienie tłuszczów.

113. Jaka jest najczęstsza przyczyna ostrego zapalenia trzustki?

- A) Zakażenie pasożytnicze jako główna przyczyna B) Kamica żółciowa i nadużywanie alkoholu
C) Nowotwór jelita grubego D) Niedobór żelaza

Odpowiedź: B — Kamica żółciowa oraz nadmierne spożycie alkoholu są najczęstszymi przyczynami ostrego zapalenia trzustki.

114. Który objaw laboratoryjny potwierdza ostre zapalenie trzustki?

- A) Podwyższone stężenie kreatyniny jako główny wskaźnik B) Obniżona liczba płytek krwi jako kryterium rozpoznania
C) Podwyższone stężenie TSH D) Podwyższona aktywność lipazy lub amylazy w surowicy

Odpowiedź: D — Podwyższona aktywność lipazy lub amylazy wspiera rozpoznanie ostrego zapalenia trzustki.

115. Jaka jest funkcja wątroby związana z metabolizmem leków?

- A) Wydzielanie insuliny B) Produkcja kwasu solnego
C) Biotransformacja leków poprzez enzymy wątrobowe D) Filtracja kłębuszkowa

Odpowiedź: C — Wątroba metabolizuje wiele leków poprzez enzymy, głównie z rodziny cytochromu P450.

116. Który objaw jest typowy dla marskości wątroby w zaawansowanym stadium?

- A) Wodobrzusze i żółtaczka B) Nadmierna masa mięśniowa
C) Prawidłowa funkcja krzepnięcia krwi D) Wzrost stężenia albumin

Odpowiedź: A — Zaawansowana marskość wątroby prowadzi do wodobrzusza, żółtaczki i zaburzeń krzepnięcia.

117. Jaki jest mechanizm powstawania żylaków przełyku w marskości wątroby?

- A) Nadmierne wydzielanie kwasu żołądkowego B) Bezpośredni uraz mechaniczny przełyku
C) Nadciśnienie wrotne prowadzące do rozwoju krążenia obocznego D) Zakażenie wirusowe przełyku

Odpowiedź: C — Nadciśnienie wrotne prowadzi do rozwoju krążenia obocznego, w tym żylaków przełyku.

118. Który wirus jest najczęściej przenoszony drogą pokarmową i powoduje ostre zapalenie wątroby?

- A) Wirus zapalenia wątroby typu B B) Wirus cytomegalii jako główna droga pokarmowa
C) Wirus zapalenia wątroby typu A D) Wirus zapalenia wątroby typu C

Odpowiedź: C — Wirus zapalenia wątroby typu A przenosi się głównie drogą pokarmową.

119. Jaka jest typowa droga zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu B?

- A) Ukąszenie kleszcza jako główna droga B) Wyłącznie droga kropelkowa
C) Droga krwipochodna i kontakty seksualne D) Wyłącznie droga pokarmowa

Odpowiedź: C — Wirus zapalenia wątroby typu B przenosi się głównie poprzez krew i kontakty seksualne.

120. Który objaw sugeruje encefalopatię wątrobową?

- A) Prawidłowa funkcja poznawcza B) Świąd skóry bez zaburzeń świadomości
C) Zaburzenia świadomości i splątanie u pacjenta z chorobą wątroby D) Wyłącznie ból stawów

Odpowiedź: C — Encefalopatia wątrobowa objawia się zaburzeniami świadomości u pacjentów z niewydolnością wątroby.

121. Jaki jest cel ograniczenia sodu w diecie pacjenta z wodobrzuszem?

- A) Zwiększenie apetytu B) Zmniejszenie retencji płynów
C) Obniżenie stężenia glukozy D) Poprawa krzepliwości krwi

Odpowiedź: B — Ograniczenie sodu pomaga zmniejszyć retencję płynów i nasilenie wodobrzusza.

122. Który objaw jest typowy dla ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego?

- A) Ból wędrujący z okolicy pępka do prawego dołu biodrowego B) Ból ustępujący natychmiast po posiłku
C) Ból promieniujący do kolana D) Ból ograniczony wyłącznie do lewego podżebrza

Odpowiedź: A — Klasyczny ból w zapaleniu wyrostka wędruje z okolicy pępka do prawego dołu biodrowego.

123. Jaki objaw badania fizykalnego jest typowy dla zapalenia otrzewnej?

- A) Obrona mięśniowa i bolesność uciskowa z objawem Blumberga B) Miękki, niebolesny brzuch
C) Prawidłowa perystaltyka bez żadnych odchyleń D) Brak jakiejkolwiek bolesności

Odpowiedź: A — Obrona mięśniowa i dodatni objaw Blumberga sugerują podrażnienie otrzewnej.

124. Który odcinek przewodu pokarmowego jest najczęściej zajęty w chorobie Leśniowskiego-Crohna?

- A) Może zajmować dowolny odcinek przewodu pokarmowego, najczęściej końcowy odcinek jelita krętego
B) Wyłącznie żołądek
C) Wyłącznie odbytnica D) Wyłącznie przełyk

Odpowiedź: A — Choroba Leśniowskiego-Crohna może zajmować cały przewód pokarmowy, najczęściej końcowy odcinek jelita krętego.

125. Jaki odcinek jelita jest typowo zajęty we wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego?

- A) Wyłącznie dwunastnica B) Błona śluzowa okrężnicy, zaczynając od odbytnicy
C) Wyłącznie żołądek D) Wyłącznie pęcherzyk żółciowy

Odpowiedź: B — Wrzodziejące zapalenie jelita grubego zajmuje błonę śluzową okrężnicy, zaczynając od odbytnicy.

126. Który objaw różnicuje wrzodziejące zapalenie jelita grubego od choroby Leśniowskiego-Crohna?

- A) Choroba Crohna zawsze ogranicza się do odbytnicy B) UC zawsze zajmuje jelito cienkie w pierwszej kolejności

C) Zajęcie wyłącznie błony śluzowej w sposób ciągły w UC, a odcinkowe, pełnościenne zmiany w chorobie Crohna D) Brak jakichkolwiek różnic klinicznych

Odpowiedź: C — UC daje ciągłe zmiany błony śluzowej okrężnicy, a choroba Crohna zmiany odcinkowe i pełnościenne.

127. Jaki jest typowy objaw zespołu jelita drażliwego?

A) Znaczna utrata masy ciała jako typowy objaw B) Przewlekły ból brzucha związany ze zmianą rytmu wypróżnień, bez cech organicznego uszkodzenia jelita
C) Krew utajona w kale jako stały objaw D) Gorączka jako główny objaw

Odpowiedź: B — Zespół jelita drażliwego charakteryzuje się przewlekłym bólem i zmiennym rytmem wypróżnień bez organicznej przyczyny.

128. Który test jest pomocny w diagnostyce celiakii?

A) Wskaźnik INR B) Test tuberkulinowy
C) Przeciwciała przeciwko transglutaminazie tkankowej D) Test heterofilny

Odpowiedź: C — Przeciwciała przeciwko transglutaminazie tkankowej są przydatne w diagnostyce celiakii.

129. Jaki jest mechanizm celiakii?

A) Reakcja autoimmunologiczna wywołana glutenem uszkadzająca kosmki jelitowe B) Niedobór laktazy jako główny mechanizm
C) Zakażenie bakteryjne jelita cienkiego D) Nowotwór jelita cienkiego

Odpowiedź: A — Celiakia to reakcja autoimmunologiczna na gluten, prowadząca do zaniku kosmków jelitowych.

130. Który objaw sugeruje krwawienie z dolnego odcinka przewodu pokarmowego?

A) Żółtaczką jako główny objaw B) Wymioty treścią fusowatą jako typowy objaw
C) Jasnoczerwona krew w stolcu (krwawienie per rectum) D) Smoliste stolce jako jedyny możliwy objaw

Odpowiedź: C — Jasnoczerwona krew w stolcu sugeruje krwawienie z dolnego odcinka przewodu pokarmowego.

131. Jaki jest typowy czynnik ryzyka raka jelita grubego?

A) Młody wiek bez obciążeń rodzinnych B) Dodatni wywiad rodzinny oraz przewlekłe nieswoiste zapalenia jelit
C) Dieta bogata w błonnik jako czynnik ryzyka D) Regularna aktywność fizyczna jako czynnik ryzyka

Odpowiedź: B — Wywiad rodzinny raka jelita grubego oraz przewlekłe IBD zwiększają ryzyko zachorowania.

132. Który test przesiewowy jest stosowany w wykrywaniu raka jelita grubego?

A) Test ciężkowy B) Test tuberkulinowy
C) Elektrokardiografia D) Test na krew utajoną w kale i kolonoskopia

Odpowiedź: D — Badanie na krew utajoną w kale oraz kolonoskopia są podstawowymi metodami przesiewowymi.

133. Jaki jest typowy mechanizm niedrożności mechanicznej jelit?

A) Zaburzenie czynnościowe perystaltyki bez przeszkody anatomicznej B) Nadmierne wydzielanie soku żołądkowego
C) Wyłącznie zapalenie błony śluzowej żołądka D) Fizyczna przeszkoda blokująca pasaż treści jelitowej, na przykład zrost lub guz

Odpowiedź: D — Niedrożność mechaniczna wynika z fizycznej przeszkody blokującej przepływ treści jelitowej.

134. Który objaw jest typowy dla niedrożności jelit?

- A) Wyłącznie ból głowy B) Prawidłowe, regularne wypróżnienia
C) Świąd skóry jako główny objaw D) Wzdęcie brzucha, zatrzymanie gazów i stolca, wymioty

Odpowiedź: D — Wzdęcie, zatrzymanie gazów i stolca oraz wymioty są typowymi objawami niedrożności jelit.

135. Jaki jest typowy objaw uchyłkowatości okrężnicy w fazie bezobjawowej?

- A) Zwykle przebiega bezobjawowo i jest wykrywana przypadkowo B) Zawsze powoduje masywne krwawienie
C) Zawsze towarzyszy jej wysoka gorączka D) Zawsze wymaga natychmiastowej operacji

Odpowiedź: A — Niepowikłana uchyłkowatość okrężnicy najczęściej przebiega bezobjawowo.

136. Który objaw sugeruje zapalenie uchyłków okrężnicy?

- A) Ból wyłącznie w klatce piersiowej B) Ból w lewym dole biodrowym z gorączką
C) Ból ograniczony do gardła D) Ból wyłącznie w okolicy oczodołu

Odpowiedź: B — Zapalenie uchyłków typowo objawia się bólem w lewym dole biodrowym, często z gorączką.

137. Jaka jest rola witaminy B12 w organizmie i miejsce jej wchłaniania?

- A) Wchłaniana w końcowym odcinku jelita krętego, niezbędna do syntezy DNA i funkcji układu nerwowego
B) Wchłaniana w żołądku, funkcja związana z krzepnięciem krwi
C) Wchłaniana w okrężnicy, funkcja trawienna D) Nie jest wchłaniana w przewodzie pokarmowym

Odpowiedź: A — Witamina B12 wchłaniana jest w końcowym odcinku jelita krętego i jest niezbędna do syntezy DNA.

138. Który czynnik jest niezbędny do prawidłowego wchłaniania witaminy B12?

- A) Gastryna jako bezpośredni nośnik B) Żółć jako jedyny czynnik konieczny
C) Czynnik wewnętrzny wydzielany przez komórki okładzinowe żołądka D) Insulina jako czynnik konieczny

Odpowiedź: C — Czynnik wewnętrzny, produkowany przez komórki okładzinowe żołądka, jest niezbędny do wchłaniania witaminy B12.

139. Jaki jest typowy skutek przewlekłego niedoboru witaminy B12?

- A) Niedokrwistość z niedoboru żelaza jako typowy skutek B) Zwiększona krzepliwość krwi
C) Nadkrwistość D) Niedokrwistość megaloblastyczna i zaburzenia neurologiczne

Odpowiedź: D — Niedobór witaminy B12 prowadzi do niedokrwistości megaloblastycznej oraz objawów neurologicznych.

140. Który objaw sugeruje perforację przewodu pokarmowego?

- A) Świąd skóry brzucha B) Nagły, silny ból brzucha z deskowatym napięciem powłok
C) Stopniowo narastający, łagodny dyskomfort D) Wyłącznie nudności bez bólu

Odpowiedź: B — Nagły ból z deskowatym napięciem powłok brzucha sugeruje perforację narządu jamy brzusznej.

141. Jaki jest typowy obraz radiologiczny perforacji przewodu pokarmowego?

- A) Wolne powietrze pod przeponą na zdjęciu przeglądowym jamy brzusznej B) Powiększenie sylwetki serca

C) Poszerzenie pętli jelitowych bez wolnego powietrza D) Zagęszczenie mięszu płucnego

Odpowiedź: A — Obecność wolnego powietrza pod przeponą jest klasycznym objawem perforacji narządu jamy brzusznej.

142. Który mechanizm odpowiada za żółtaczkę przedwątrobową?

A) Zwiększenie przełyku B) Niedrożność dróg żółciowych
C) Uszkodzenie mięszu wątroby D) Nadmierny rozpad krwinek czerwonych

Odpowiedź: D — Żółtaczka przedwątrobowa wynika ze zwiększonego rozpadu erytrocytów i nadprodukcji bilirubiny.

143. Jaki jest typowy mechanizm żółtaczki zastoinowej (pozawątrobowej)?

A) Nadmierna produkcja bilirubiny w szpiku B) Mechaniczna niedrożność odpływu żółci, na przykład przez kamień w drogach żółciowych
C) Zaburzenie sprzęgania bilirubiny w wątrobie D) Pierwotne uszkodzenie hepatocytów

Odpowiedź: B — Żółtaczka zastoinowa wynika z mechanicznej przeszkody w odpływie żółci.

144. Który parametr laboratoryjny wskazuje na cholestazę?

A) Podwyższona fosfataza zasadowa i gamma-glutamylotranspeptydaza B) Obniżona liczba erytrocytów jako główny wskaźnik
C) Obniżone stężenie kreatyniny D) Podwyższone stężenie glukozy jako główny wskaźnik

Odpowiedź: A — Podwyższone GGTP i fosfataza zasadowa sugerują cholestazę.

145. Jaka jest rola trzustki w regulacji glikemii?

A) Magazynowanie glikogenu jako główna funkcja B) Wchłanianie glukozy z jelita
C) Wydzielanie insuliny i glukagonu przez komórki wysp trzustkowych D) Produkcja żółci

Odpowiedź: C — Trzustka poprzez komórki wysp Langerhansa wydziela insulinę i glukagon, regulując poziom glukozy.

146. Który objaw sugeruje przewlekłe zapalenie trzustki?

A) Pojedynczy epizod bólu ustępujący samoistnie bez nawrotów B) Przewlekły ból brzucha, biegunka tłuszczowa i niedobory trawienne
C) Wyłącznie objawy skórne D) Prawidłowa funkcja trawienna mimo częstych nawrotów bólu

Odpowiedź: B — Przewlekłe zapalenie trzustki prowadzi do przewlekłego bólu oraz zaburzeń trawienia tłuszczów.

147. Jaki jest typowy objaw raka trzustki zlokalizowanego w głowie narządu?

A) Świąd skóry bez żółtaczki B) Bezbolesna żółtaczka
C) Wyłącznie biegunka bez innych objawów D) Wyłącznie ból stawów

Odpowiedź: B — Guz głowy trzustki może uciskać drogi żółciowe, prowadząc do bezbolesnej żółtaczki.

148. Który test obrazowy jest często pierwszym badaniem w diagnostyce dolegliwości z prawego podżebrza?

A) Elektroencefalografia B) Ultrasonografia jamy brzusznej
C) Rezonans magnetyczny mózgu D) Zdjęcie rentgenowskie klatki piersiowej jako badanie pierwszego wyboru

Odpowiedź: B — Ultrasonografia jamy brzusznej jest zwykle badaniem pierwszego wyboru przy dolegliwościach z prawego podżebrza.

149. Jaki jest typowy skutek przewlekłego nadużywania alkoholu dla wątroby?

- A) Stłuszczenie wątroby, zapalenie i w konsekwencji marskość B) Wyłącznie przejściowe podwyższenie ciśnienia tętniczego
C) Poprawa funkcji wątroby D) Wyłącznie zmiany skórne bez wpływu na wątrobę

Odpowiedź: A — Przewlekłe nadużywanie alkoholu prowadzi kolejno do stłuszczenia, zapalenia i marskości wątroby.

ROZDZIAŁ 04 / 10

Neurologia

49 pytań z zakresu: neurologia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

150. Która struktura mózgu odpowiada za konsolidację nowych wspomnień?

- A) Móżdżek B) Wzgórze
C) Hipokamp D) Opuszka węchowa

Odpowiedź: C — Hipokamp odgrywa kluczową rolę w konsolidacji nowych wspomnień epizodycznych.

151. Który płat mózgu odpowiada głównie za przetwarzanie informacji wzrokowych?

- A) Płat czołowy B) Płat ciemieniowy
C) Płat skroniowy D) Płat potyliczny

Odpowiedź: D — Płat potyliczny zawiera pierwszorzędową korę wzrokową.

152. Jaka jest funkcja móżdżku?

- A) Przetwarzanie mowy jako główna funkcja B) Regulacja emocji
C) Produkcja hormonów D) Koordynacja ruchowa i utrzymanie równowagi

Odpowiedź: D — Móżdżek koordynuje precyzję ruchów i utrzymuje równowagę ciała.

153. Który nerw czaszkowy odpowiada za ruchy mięśni twarzy?

- A) Nerw trójdzielny B) Nerw twarzowy
C) Nerw wzrokowy D) Nerw błędny

Odpowiedź: B — Nerw twarzowy unerwia mięśnie mimiczne twarzy.

154. Jaki jest typowy objaw uszkodzenia nerwu twarzowego obwodowego?

- A) Utrata czucia w kończynie górnej B) Osłabienie wyłącznie dolnej połowy twarzy z oszczędzeniem czoła
C) Zaburzenia widzenia obuocznego D) Osłabienie całej połowy twarzy, w tym mięśni czoła

Odpowiedź: D — Obwodowe uszkodzenie nerwu twarzowego powoduje osłabienie całej połowy twarzy, łącznie z czołem.

155. Który obszar mózgu odpowiada za produkcję mowy (ośrodek Broki)?

- A) Wzgórze B) Móżdżek
C) Płat potyliczny D) Tylne część zakrętu czołowego dolnego, zwykle w półkuli dominującej

Odpowiedź: D — Ośrodek Broki, odpowiedzialny za produkcję mowy, znajduje się w płacie czołowym.

156. Jaki jest typowy objaw uszkodzenia ośrodka Broki?

- A) Niepłynna mowa przy zachowanym rozumieniu B) Całkowita utrata słuchu
C) Utrata widzenia w jednym polu D) Płynna, ale bezsensowna mowa z zachowanym rozumieniem

Odpowiedź: A — Uszkodzenie ośrodka Broki daje afazję niepłynną z zachowanym rozumieniem mowy.

157. Który obszar odpowiada za rozumienie mowy (ośrodek Wernickego)?

- A) Płat czołowy B) Tylne część zakrętu skroniowego górnego
C) Płat potyliczny D) Móżdżek

Odpowiedź: B — Ośrodek Wernickego, odpowiedzialny za rozumienie mowy, znajduje się w płacie skroniowym.

158. Jaki jest typowy obraz kliniczny udaru niedokrwiennego w zakresie unaczynienia tętnicy środkowej mózgu?

- A) Izolowane zaburzenia węchu B) Niedowład połowiczy z przewagą kończyny dolnej
C) Niedowład połowiczy z przewagą kończyny górnej i twarzy oraz zaburzenia mowy D) Izolowana utrata słuchu

Odpowiedź: C — Udar w zakresie tętnicy środkowej mózgu typowo powoduje niedowład z przewagą kończyny górnej i twarzy.

159. Który typ udaru mózgu wymaga wykluczenia przed podaniem leczenia trombolitycznego?

- A) Udar niedokrwienny B) Przejściowy atak niedokrwienny
C) Udar krwotoczny D) Zawał serca

Odpowiedź: C — Leczenie trombolityczne jest przeciwwskazane w udarze krwotocznym, dlatego konieczne jest jego wykluczenie.

160. Jaki jest cel pilnego badania obrazowego mózgu przy podejrzeniu udaru?

- A) Ocena stężenia glukozy we krwi B) Ocena funkcji tarczycy
C) Ocena funkcji nerek D) Odróżnienie udaru niedokrwiennego od krwotocznego

Odpowiedź: D — Szybkie badanie obrazowe pozwala odróżnić udar niedokrwienny od krwotocznego, co determinuje leczenie.

161. Który czynnik ryzyka jest najsilniej związany z udarem krwotocznym?

- A) Regularna aktywność fizyczna B) Wysoki wzrost ciała
C) Niski poziom cholesterolu D) Nadciśnienie tętnicze

Odpowiedź: D — Przewlekłe, źle kontrolowane nadciśnienie tętnicze jest głównym czynnikiem ryzyka krwotoku mózgowego.

162. Jaki jest typowy objaw przejściowego ataku niedokrwiennego (TIA)?

- A) Trwałe, nieodwracalne uszkodzenie neurologiczne B) Dotyczy wyłącznie układu pokarmowego
C) Zawsze prowadzi do zgonu D) Przemijające objawy neurologiczne ustępujące zwykle w ciągu godziny

Odpowiedź: D — TIA charakteryzuje się przemijającymi objawami neurologicznymi bez trwałego uszkodzenia.

163. Który mechanizm leży u podstaw padaczki?

- A) Całkowity brak aktywności elektrycznej mózgu B) Zwężenie tętnicy wieńcowej
C) Wyłącznie zaburzenie przepływu krwi żyłnej D) Nadmierna, zsynchronizowana aktywność elektryczna neuronów

Odpowiedź: D — Padaczka wynika z nadmiernej, nieprawidłowo zsynchronizowanej aktywności elektrycznej neuronów.

164. Jaki jest typowy objaw napadu częściowego prostego?

- A) Zawsze towarzyszą mu drgawki uogólnione B) Zawsze towarzyszy mu utrata pamięci długotrwałej
C) Zawsze utrata świadomości D) Zachowana świadomość z ograniczonymi objawami ruchowymi lub czuciowymi

Odpowiedź: D — W napadzie częściowym prostym świadomość jest zachowana, a objawy są zwykle ograniczone.

165. Który lek jest klasycznie stosowany w leczeniu padaczki?

- A) Kwas walproinowy B) Nitrogliceryna
C) Digoksyna D) Amoksylicyna

Odpowiedź: A — Kwas walproinowy jest jednym z klasycznych leków przeciwpadaczkowych.

166. Jaki jest cel elektroencefalografii w diagnostyce padaczki?

- A) Ocena struktury anatomicznej mózgu B) Rejestracja aktywności elektrycznej mózgu i wykrycie zmian napadowych
C) Ocena przepływu krwi w tętnicach szyjnych D) Ocena funkcji nerek

Odpowiedź: B — EEG rejestruje aktywność elektryczną mózgu, pomagając wykryć zmiany typowe dla padaczki.

167. Który typ bólu głowy charakteryzuje się jednostronnym, pulsującym bólem z nudnościami?

- A) Klasterowy ból głowy jako typowy obraz B) Napięciowy ból głowy
C) Migrena D) Ból głowy po nakłuciu lędźwiowym

Odpowiedź: C — Migrena typowo daje jednostronny, pulsujący ból głowy z towarzyszącymi nudnościami.

168. Jaki jest typowy objaw aury migrenowej?

- A) Zawsze utrata przytomności B) Trwała utrata wzroku
C) Przemijające zaburzenia widzenia poprzedzające ból głowy D) Zawsze towarzyszy jej gorączka

Odpowiedź: C — Aura migrenowa to przemijające objawy neurologiczne, najczęściej wzrokowe, poprzedzające ból.

169. Który objaw sugeruje wtórny, alarmowy ból głowy wymagający pilnej diagnostyki?

- A) Nagły, najsilniejszy w życiu ból głowy B) Łagodny ból głowy ustępujący po odpoczynku
C) Ból głowy związany wyłącznie ze stresem D) Ból głowy trwający od lat o niezmiennym charakterze

Odpowiedź: A — Nagły, bardzo silny ból głowy sugeruje możliwość krwotoku podpajęczynówkowego i wymaga pilnej diagnostyki.

170. Jaki jest mechanizm choroby Parkinsona?

- A) Zwyródnienie neuronów dopaminergicznych istoty czarnej B) Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych
C) Zator tętnicy mózgowej D) Demielinizacja włókien nerwowych jako mechanizm pierwotny

Odpowiedź: A — Choroba Parkinsona wynika z postępującego zwyrodnienia neuronów dopaminergicznych istoty czarnej.

171. Który objaw jest klasyczną cechą choroby Parkinsona?

- A) Utrata czucia w obu kończynach dolnych B) Nagła utrata przytomności
C) Gorączka i sztywność karku D) Drżenie spoczynkowe, sztywność i spowolnienie ruchowe

Odpowiedź: D — Triada objawów Parkinsona obejmuje drżenie spoczynkowe, sztywność i spowolnienie ruchowe (bradykinezę).

172. Jaki jest mechanizm działania lewodopy w chorobie Parkinsona?

- A) Uzupełnienie niedoboru dopaminy w mózgu B) Zwiększenie stężenia acetylocholin jako główny mechanizm
C) Rozszerzenie naczyń mózgowych D) Blokowanie receptorów dopaminowych

Odpowiedź: A — Lewodopa jest prekursorem dopaminy, uzupełniającym jej niedobór w chorobie Parkinsona.

173. Który mechanizm leży u podstaw stwardnienia rozsianego?

- A) Zator tętnicy mózgowej B) Autoimmunologiczna demielinizacja włókien nerwowych ośrodkowego układu nerwowego
C) Guz mózgu jako mechanizm pierwotny D) Zakażenie bakteryjne opon mózgowo-rdzeniowych

Odpowiedź: B — Stwardnienie rozsiane wynika z autoimmunologicznego uszkodzenia osłonek mielinowych w ośrodkowym układzie nerwowym.

174. Jaki jest typowy przebieg kliniczny stwardnienia rozsianego w najczęstszej postaci?

- A) Zawsze bezobjawowy przebieg B) Zawsze szybko postępujący, bez remisji
C) Postać rzutowo-remisyjna z okresami zaostrzeń i poprawy D) Zawsze jednorazowy, ostry epizod bez nawrotów

Odpowiedź: C — Najczęstsza postać stwardnienia rozsianego charakteryzuje się rzutami i okresami remisji.

175. Który objaw sugeruje uszkodzenie rdzenia kręgowego na poziomie szyjnym?

- A) Izolowane osłabienie jednej ręki bez wpływu na nogi B) Niedowład czterokończynowy
C) Wyłącznie utrata węchu D) Wyłącznie zaburzenia mowy

Odpowiedź: B — Uszkodzenie rdzenia na poziomie szyjnym może prowadzić do niedowładu obejmującego wszystkie cztery kończyny.

176. Jaki jest typowy objaw zespołu ogona końskiego?

- A) Izolowane podwójne widzenie B) Wyłącznie ból głowy
C) Zaburzenia czucia w okolicy krocza i zatrzymanie moczu D) Izolowane zaburzenia węchu

Odpowiedź: C — Zespół ogona końskiego objawia się zaburzeniami czucia w okolicy siodłowej oraz zaburzeniami zwieraczy.

177. Który objaw jest typowy dla miastenii?

- A) Nużliwość mięśni nasilająca się wraz z wysiłkiem w ciągu dnia B) Wyłącznie zaburzenia czucia
C) Stałe, niezmiennie w ciągu dnia osłabienie mięśni D) Wyłącznie ból mięśniowy bez osłabienia

Odpowiedź: A — Miastenia charakteryzuje się nużliwością mięśni, nasilającą się w miarę wysiłku.

178. Jaki jest mechanizm miastenii?

- A) Zwrodnienie neuronów ruchowych rdzenia kręgowego B) Demielinizacja nerwów obwodowych jako główny mechanizm
C) Przeciwciała przeciwko receptorom acetylocholiny w płycie nerwowo-mięśniowej D) Zator tętnicy mózgowej

Odpowiedź: C — Miastenia wynika z autoimmunologicznego ataku na receptory acetylocholiny w płycie nerwowo-mięśniowej.

179. Który objaw sugeruje zespół Guillain-Barré?

- A) Wyłącznie zaburzenia węchu B) Postępujące, wstępujące osłabienie kończyn po niedawnej infekcji
C) Nagły, izolowany ból głowy D) Wyłącznie zaburzenia widzenia barw

Odpowiedź: B — Zespół Guillain-Barré typowo objawia się wstępującym osłabieniem mięśni, często po wcześniejszej infekcji.

180. Jaki jest typowy mechanizm zespołu Guillain-Barré?

- A) Nowotwór rdzenia kręgowego B) Autoimmunologiczne uszkodzenie nerwów obwodowych
C) Pierwotny zator tętnicy mózgowej D) Zwrodnienie zastawek serca

Odpowiedź: B — Zespół Guillain-Barré wynika z autoimmunologicznej reakcji uszkadzającej nerwy obwodowe.

181. Który objaw jest typowy dla otępienia typu Alzheimera we wczesnym stadium?

- A) Postępujące zaburzenia pamięci krótkotrwałej B) Wyłącznie zaburzenia węchu
C) Nagła utrata przytomności D) Izolowane osłabienie jednej kończyny

Odpowiedź: A — Wczesna faza choroby Alzheimera typowo objawia się postępującymi zaburzeniami pamięci krótkotrwałej.

182. Jaki jest typowy obraz neuropatologiczny choroby Alzheimera?

- A) Demielinizacja włókien nerwowych jako główna cecha B) Blaszkki starcze i sploty neurofibrylarne
C) Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych D) Zator naczyń mózgowych jako główna cecha

Odpowiedź: B — Choroba Alzheimera charakteryzuje się obecnością blaszek starczych i splotów neurofibrylarnych w mózgu.

183. Który objaw sugeruje krwotok podpajęczynówkowy?

- A) Wyłącznie ból stawów B) Stopniowo narastający, łagodny ból głowy trwający miesiącami
C) Nagły, bardzo silny ból głowy opisywany jako najgorszy w życiu D) Wyłącznie łagodne osłabienie kończyny bez bólu głowy

Odpowiedź: C — Krwotok podpajęczynówkowy typowo objawia się nagłym, bardzo silnym bólem głowy.

184. Jaka jest najczęstsza przyczyna krwotoku podpajęczynówkowego niezwiązanego z urazem?

- A) Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych B) Pęknięcie tętniaka wewnątrzczaszkowego
C) Zator tętnicy szyjnej D) Migotanie przedsionków

Odpowiedź: B — Pęknięcie tętniaka wewnątrzczaszkowego jest najczęstszą nieurazową przyczyną krwotoku podpajęczynówkowego.

185. Który objaw jest typowy dla zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych?

- A) Gorączka, silny ból głowy i sztywność karku B) Wyłącznie przewlekły kaszel
C) Izolowany ból stawów bez gorączki D) Wyłącznie ból brzucha

Odpowiedź: A — Triada gorączki, silnego bólu głowy i sztywności karku jest typowa dla zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.

186. Jaki jest cel nakłucia lędźwiowego w podejrzeniu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych?

- A) Ocena funkcji serca B) Pomiar ciśnienia tętniczego
C) Ocena funkcji nerek D) Pobranie płynu mózgowo-rdzeniowego do analizy

Odpowiedź: D — Nakłucie lędźwiowe pozwala pobrać płyn mózgowo-rdzeniowy do badania w kierunku zapalenia opon.

187. Który objaw sugeruje uszkodzenie górnego neuronu ruchowego?

- A) Zanik mięśni jako dominujący objaw B) Drżenie pęczkowe jako główny objaw
C) Obniżone napięcie mięśniowe i osłabione odruchy D) Wzmoczone napięcie mięśniowe i wygórowane odruchy ścięgniste

Odpowiedź: D — Uszkodzenie górnego neuronu ruchowego typowo daje wzmoczone napięcie i wygórowane odruchy.

188. Jaki jest typowy objaw uszkodzenia dolnego neuronu ruchowego?

- A) Objaw Babińskiego dodatni jako typowa cecha B) Wzmoczone napięcie mięśniowe jako dominujący objaw
C) Wygórowane odruchy ścięgniste jako dominujący objaw D) Obniżone napięcie mięśniowe, osłabione odruchy i zanik mięśni

Odpowiedź: D — Uszkodzenie dolnego neuronu ruchowego daje obniżone napięcie, osłabione odruchy i zanik mięśni.

189. Który nerw czaszkowy odpowiada za czucie twarzy?

- A) Nerw podjęzykowy B) Nerw trójdzielny
C) Nerw dodatkowy D) Nerw twarzowy

Odpowiedź: B — Nerw trójdzielny odpowiada za czucie w obrębie twarzy.

190. Jaki jest typowy objaw neuralgii nerwu trójdzielnego?

- A) Osłabienie mięśni żucia jako główny objaw B) Utrata czucia bez bólu
C) Stały, tępy ból całej głowy D) Napadowy, silny, kłujący ból twarzy prowokowany dotykiem

Odpowiedź: D — Neuralgia nerwu trójdzielnego daje napadowy, bardzo silny ból twarzy, często wywołowany dotykiem.

191. Który obszar mózgu odpowiada za regulację apetytu i temperatury ciała?

- A) Opuszka węchowa B) Mózdżek
C) Podwzgórze D) Płat potyliczny

Odpowiedź: C — Podwzgórze odgrywa kluczową rolę w regulacji apetytu, temperatury ciała i gospodarki hormonalnej.

192. Jaki jest typowy objaw uszkodzenia mózdzku?

- A) Zaburzenia koordynacji ruchowej i chwiejny chód B) Utrata słuchu jako główny objaw
C) Utrata czucia bólu w kończynach D) Zaburzenia węchu jako główny objaw

Odpowiedź: A — Uszkodzenie mózdzku prowadzi do zaburzeń koordynacji ruchowej, w tym chwiejnego chodu.

193. Który objaw sugeruje zespół cieśni nadgarstka?

- A) Ból i drętwienie w obrębie kciuka, palca wskazującego i środkowego B) Osłabienie mięśni twarzy
C) Ból zlokalizowany wyłącznie w stawie kolanowym D) Ból promieniujący do klatki piersiowej

Odpowiedź: A — Zespół cieśni nadgarstka daje ból i drętwienie w zakresie unerwienia nerwu pośrodkowego.

194. Jaki nerw jest uciśnięty w zespole cieśni nadgarstka?

- A) Nerw promieniowy B) Nerw mięśniowo-skrótny
C) Nerw pośrodkowy D) Nerw łokciowy

Odpowiedź: C — Zespół cieśni nadgarstka wynika z ucisku nerwu pośrodkowego w kanale nadgarstka.

195. Który typ padaczki charakteryzuje się krótkimi epizodami utraty kontaktu bez drgawek, częstszy u dzieci?

- A) Napady częściowe złożone B) Stan padaczkowy
C) Napady toniczno-kloniczne uogólnione D) Napady nieświadomości (absence)

Odpowiedź: D — Napady nieświadomości to krótkie epizody utraty kontaktu z otoczeniem, częste u dzieci.

196. Jaki jest cel leczenia trombolitycznego w ostrym udarze niedokrwinnym?

- A) Rozpuszczenie skrzepliny i przywrócenie przepływu krwi w niedokrwionym obszarze mózgu B) Zmniejszenie obrzęku mózgu jako główny cel
C) Obniżenie ciśnienia tętniczego jako główny cel D) Zatrzymanie krwawienia

Odpowiedź: A — Leczenie trombolityczne ma na celu rozpuszczenie skrzepliny i przywrócenie przepływu krwi.

197. Który objaw sugeruje udar w zakresie unaczynienia tętnicy kręgowo-podstawnej?

- A) Zawroty głowy, podwójne widzenie i zaburzenia równowagi B) Wyłącznie zaburzenia mowy bez innych objawów
C) Wyłącznie ból w klatce piersiowej D) Izolowane osłabienie jednej ręki bez innych objawów

Odpowiedź: A — Udar w zakresie tętnicy kręgowo-podstawnej może dawać zawroty głowy, podwójne widzenie i zaburzenia równowagi.

198. Jaka jest typowa cecha bólu głowy typu napięciowego?

- A) Obustronny, uciskowy ból o umiarkowanym nasileniu B) Zawsze towarzyszy mu gorączka
C) Zawsze towarzyszy mu aura wzrokowa D) Jednostronny, pulsujący ból z towarzyszącymi wymiotami

Odpowiedź: A — Napięciowy ból głowy jest zwykle obustronny, uciskowy i o umiarkowanym nasileniu.

ROZDZIAŁ 05 / 10

Endokrynologia

49 pytań z zakresu: endokrynologia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

199. Który hormon obniża stężenie glukozy we krwi?

- A) Kortyzol B) Adrenalina
C) Glukagon D) Insulina

Odpowiedź: D — Insulina jest głównym hormonem obniżającym stężenie glukozy we krwi.

200. Który hormon podwyższa stężenie glukozy we krwi w odpowiedzi na hipoglikemię?

- A) Glukagon B) Prolaktyna
C) Oksytocyna D) Insulina

Odpowiedź: A — Glukagon mobilizuje zapasy glikogenu wątrobowego, podwyższając glikemię.

201. Który narząd produkuje insulinę?

- A) Wątroba B) Trzustka (komórki beta wysp Langerhansa)
C) Nadnercza D) Tarczycza

Odpowiedź: B — Insulina jest produkowana przez komórki beta wysp trzustkowych.

202. Jaki jest mechanizm cukrzycy typu 1?

- A) Autoimmunologiczne zniszczenie komórek beta trzustki B) Guz nadnerczy
C) Insulinooporność tkanek obwodowych jako główny mechanizm D) Nadmierne wydzielanie glukagonu jako główny mechanizm

Odpowiedź: A — Cukrzyca typu 1 wynika z autoimmunologicznego zniszczenia komórek beta produkujących insulinę.

203. Jaki jest główny mechanizm cukrzycy typu 2?

- A) Nadmierna produkcja insuliny bez insulinooporności B) Insulinooporność tkanek obwodowych z względnym niedoborem insuliny
C) Niedobór glukagonu jako główny mechanizm D) Wyłącznie autoimmunologiczne zniszczenie trzustki

Odpowiedź: B — Cukrzyca typu 2 wynika głównie z insulinooporności tkanek, często z towarzyszącym względnym niedoborem insuliny.

204. Który parametr służy do oceny długoterminowej kontroli glikemii?

- A) Stężenie potasu B) Stężenie sodu
C) Hemoglobina glikowana (HbA1c) D) Glikemia przygodna jednorazowo zmierzona

Odpowiedź: C — Hemoglobina glikowana odzwierciedla średnie stężenie glukozy z ostatnich około trzech miesięcy.

205. Jaki jest typowy objaw cukrzycowej kwasicy ketonowej?

- A) Głęboki, przyspieszony oddech (oddech Kussmaula) B) Wolny, płytki oddech
C) Bradykardia jako główny objaw D) Wyłącznie świąd skóry

Odpowiedź: A — Oddech Kussmaula, głęboki i przyspieszony, jest typową odpowiedzią na kwasicę metaboliczną.

206. Który typ cukrzycy częściej wiąże się z otyłością?

- A) Cukrzyca typu 2 B) Moczówka prosta
C) Cukrzyca ciążowa jako jedyny typ związany z otyłością D) Cukrzyca typu 1

Odpowiedź: A — Cukrzyca typu 2 jest silnie związana z nadwagą i otyłością.

207. Jaka jest funkcja hormonu tyreotropowego (TSH)?

- A) Stymulacja nadnerczy do produkcji kortyzolu B) Stymulacja tarczycy do produkcji hormonów tarczycowych
C) Regulacja stężenia wapnia D) Bezpośrednie obniżanie glikemii

Odpowiedź: B — TSH, wydzielany przez przysadkę, stymuluje tarczycę do produkcji hormonów tarczycowych.

208. Który hormon tarczycy jest biologicznie bardziej aktywny?

- A) Trójiodotyronina (T3) B) Parathormon
C) Kalcytonina D) Tyroksyna (T4)

Odpowiedź: A — Trójiodotyronina (T3) jest bardziej aktywną biologicznie formą hormonu tarczycy.

209. Jaki jest typowy objaw nadczynności tarczycy?

- A) Przyrost masy ciała i spowolnienie B) Chudnięcie, kołatanie serca i nietolerancja ciepła
C) Bradykardia jako typowy objaw D) Zaparcia jako główny objaw

Odpowiedź: B — Nadczynność tarczycy typowo objawia się chudnięciem, kołataniem serca i nietolerancją ciepła.

210. Jaki jest typowy objaw niedoczynności tarczycy?

- A) Biegunka jako typowy objaw B) Zmęczenie, przyrost masy ciała i nietolerancja zimna
C) Nadmierna aktywność i pobudzenie D) Wyrzeszcz oczu jako typowy objaw

Odpowiedź: B — Niedoczynność tarczycy objawia się zmęczeniem, przyrostem masy ciała i nietolerancją zimna.

211. Który autoimmunologiczny mechanizm leży u podstaw choroby Gravesa-Basedowa?

- A) Niedobór jodu jako główny mechanizm B) Zniszczenie komórek beta trzustki
C) Przeciwciała stymulujące receptor TSH, nadmiernie pobudzające tarczycę D) Przeciwciała blokujące receptor TSH

Odpowiedź: C — Choroba Gravesa-Basedowa wynika z przeciwciał stymulujących receptor TSH, prowadzących do nadczynności tarczycy.

212. Jaki jest typowy mechanizm choroby Hashimoto?

- A) Zakażenie wirusowe jako główny mechanizm B) Guz przysadki mózgowej jako główny mechanizm
C) Nadmierna stymulacja tarczycy przez przeciwciała D) Autoimmunologiczne zapalenie tarczycy prowadzące do jej niszczenia

Odpowiedź: D — Choroba Hashimoto to autoimmunologiczne zapalenie prowadzące stopniowo do niedoczynności tarczycy.

213. Który hormon reguluje gospodarkę wapniową poprzez zwiększanie stężenia wapnia we krwi?

- A) Parathormon B) Kalcytonina
C) Insulina D) Aldosteron

Odpowiedź: A — Parathormon zwiększa stężenie wapnia we krwi poprzez działanie na kości, nerki i jelita.

214. Jaki jest typowy objaw nadczynności przytarczyc?

- A) Hiperglikemia jako główny objaw B) Hipokalcemia z tężyczką
C) Hiperkalcemia z osłabieniem mięśni i kamicą nerkową D) Hipoglikemia jako główny objaw

Odpowiedź: C — Nadczynność przytarczyc prowadzi do hiperkalcemii, osłabienia mięśni i zwiększonego ryzyka kamicy nerkowej.

215. Który objaw jest typowy dla niedoczynności przynależnych?

- A) Hiperkalcemia B) Hiperglikemia
C) Hipokalcemia z tętniczką D) Nadciśnienie tętnicze jako główny objaw

Odpowiedź: C — Niedoczynność przynależnych prowadzi do hipokalcemii, mogącej objawiać się tętniczką.

216. Jaka jest funkcja kory nadnerczy związana z kortyzolem?

- A) Regulacja wydzielania hormonów tarczycy B) Regulacja odpowiedzi na stres i metabolizmu glukozy
C) Bezpośrednia regulacja rytmu serca D) Produkcja insuliny

Odpowiedź: B — Kortyzol reguluje odpowiedź na stres, metabolizm glukozy i ma działanie przeciwzapalne.

217. Który hormon nadnerczy reguluje gospodarkę sodowo-potasową?

- A) Dehydroepiandrosteron B) Adrenalina
C) Aldosteron D) Kortyzol jako główny regulator

Odpowiedź: C — Aldosteron reguluje wchłanianie sodu i wydalanie potasu w nerkach.

218. Jaki jest typowy objaw zespołu Cushinga?

- A) Otyłość centralna, twarz księżycowata i rozstępy skórne B) Hipoglikemia jako główny objaw
C) Bradykardia jako typowy objaw D) Znaczna utrata masy ciała

Odpowiedź: A — Zespół Cushinga daje charakterystyczny obraz otyłości centralnej z twarzą księżycowatą i rozstępami.

219. Który mechanizm leży u podstaw choroby Addisona?

- A) Guz przysadki wydzielający nadmiar prolaktyny B) Niewydolność kory nadnerczy z niedoborem kortyzolu i aldosteronu
C) Nadmierna produkcja kortyzolu D) Nadmierna produkcja insuliny

Odpowiedź: B — Choroba Addisona wynika z pierwotnej niewydolności kory nadnerczy.

220. Jaki jest typowy objaw choroby Addisona?

- A) Nadmierna potliwość jako jedyny objaw B) Nadciśnienie tętnicze jako główny objaw
C) Przebarwienia skóry i hipotensja D) Otyłość centralna jako główny objaw

Odpowiedź: C — Choroba Addisona daje przebarwienia skóry (wynikające z podwyższonego ACTH) oraz hipotensję.

221. Który hormon jest wydzielany przez rdzeń nadnerczy?

- A) Adrenalina B) Kortyzol
C) Testosteron D) Aldosteron

Odpowiedź: A — Rdzeń nadnerczy wydziela katecholaminy, w tym adrenalinę.

222. Jaki jest typowy objaw guza chromochłonnego nadnercza?

- A) Napadowe nadciśnienie tętnicze, kołatanie serca i bóle głowy B) Bradykardia jako główny objaw
C) Stała hipotensja D) Hipoglikemia jako główny objaw

Odpowiedź: A — Guz chromochłonny wydziela nadmiar katecholamin, dając napadowe nadciśnienie i kołatanie serca.

223. Który gruczoł jest nazywany głównym gruczołem endokrynnym regulującym inne gruczoły?

- A) Przysadka mózgowa B) Nadnercza
C) Trzustka D) Tarczyca

Odpowiedź: A — Przesadka mózgowa reguluje działanie wielu innych gruczołów endokrynnych poprzez swoje hormony.

224. Jaki jest typowy objaw akromegalii?

- A) Nagła utrata masy ciała B) Niski wzrost od dzieciństwa
C) Wyłącznie zaburzenia widzenia barw D) Powiększenie dłoni, stóp i rysów twarzy u dorosłego

Odpowiedź: D — Akromegalia wynika z nadmiaru hormonu wzrostu u dorosłych, powiększając dłonie, stopy i rysy twarzy.

225. Który hormon jest nadmiernie wydzielany w akromegalii?

- A) Insulina B) Hormon wzrostu
C) Kortyzol D) Aldosteron

Odpowiedź: B — Akromegalia wynika z nadmiernego wydzielania hormonu wzrostu, najczęściej przez gruczolaka przysadki.

226. Jaki jest typowy objaw niedoboru hormonu wzrostu u dzieci?

- A) Niskorosłość z zachowanymi proporcjami ciała B) Nadmierny wzrost
C) Otyłość centralna jako główny objaw D) Przedwczesne dojrzewanie płciowe

Odpowiedź: A — Niedobór hormonu wzrostu u dzieci prowadzi do niskorosłości przy zachowanych proporcjach ciała.

227. Który hormon reguluje wchłanianie zwrotne wody w nerkach?

- A) Insulina B) Kalcytonina
C) Wazopresyna (hormon antydiuretyczny) D) Testosteron

Odpowiedź: C — Wazopresyna zwiększa wchłanianie zwrotne wody w kanalikach nerkowych.

228. Jaki jest typowy objaw moczoówki prostej?

- A) Wyłącznie obrzęki B) Skąpomocz z gęstym moczem
C) Wydalanie dużej ilości rozcieńczonego moczu z nadmiernym pragnieniem D) Wyłącznie hiperglikemia bez zmian w oddawaniu moczu

Odpowiedź: C — Moczówka prosta prowadzi do wydalania dużych ilości rozcieńczonego moczu, z towarzyszącym silnym pragnieniem.

229. Który hormon jest odpowiedzialny za laktację?

- A) Prolaktyna B) Testosteron
C) Aldosteron D) Progesteron jako główny hormon laktacji

Odpowiedź: A — Prolaktyna stymuluje produkcję mleka w gruczołach piersiowych.

230. Jaki jest typowy objaw hiperprolaktynemii u kobiet?

- A) Nadmierne miesiączkowanie B) Zaburzenia miesiączkowania i mlekotok
C) Nadmierny apetyt jako jedyny objaw D) Przyspieszony wzrost

Odpowiedź: B — Podwyższone stężenie prolaktyny może powodować zaburzenia miesiączkowania oraz mlekotok.

231. Który hormon jest głównym androgenem produkowanym przez jądra?

- A) Estradiol B) Testosteron
C) Progesteron D) Prolaktyna

Odpowiedź: B — Testosteron jest głównym androgenem produkowanym przez komórki Leydiga w jądrach.

232. Jaki jest typowy objaw zespołu policystycznych jajników?

- A) Regularne miesiączki i niski poziom androgenów B) Nieregularne miesiączki, hiperandrogenizm i torbielowate jajniki
C) Wyłącznie niedobór insuliny D) Wyłącznie niedoczynność tarczycy

Odpowiedź: B — Zespół policystycznych jajników charakteryzuje się nieregularnymi miesiączkami i cechami hiperandrogenizmu.

233. Który parametr jest istotny w diagnostyce cukrzycy ciążowej?

- A) Doustny test tolerancji glukozy wykonywany w ciąży B) Poziom kwasu moczowego
C) Poziom TSH D) Poziom kortyzolu

Odpowiedź: A — Doustny test tolerancji glukozy jest podstawowym badaniem przesiewowym w kierunku cukrzycy ciążowej.

234. Jaki jest typowy skutek niewyrównanej cukrzycy dla naczyń krwionośnych w dłuższej perspektywie?

- A) Wyłącznie poprawa krążenia obwodowego B) Brak jakiegokolwiek wpływu na naczynia
C) Przyspieszony rozwój miażdżycy i mikroangiopatii D) Poprawa elastyczności naczyń

Odpowiedź: C — Przewlekła hiperglikemia przyspiesza rozwój miażdżycy oraz uszkodzenia małych naczyń (mikroangiopatii).

235. Który narząd jest najczęściej uszkodzany w przebiegu cukrzycowej mikroangiopatii, prowadząc do ślepoty?

- A) Wątroba B) Tarczyca
C) Siatkówka oka D) Śledziona

Odpowiedź: C — Retinopatia cukrzycowa, wynikająca z uszkodzenia naczyń siatkówki, jest częstą przyczyną ślepoty u diabetyków.

236. Jaki jest typowy objaw neuropatii cukrzycowej?

- A) Nadmierna potliwość stóp jako jedyny objaw B) Nadmierna siła mięśniowa stóp
C) Wzmoczone czucie bólu i dotyku w stopach D) Osłabienie czucia, mrowienie i drętwienie stóp

Odpowiedź: D — Neuropatia cukrzycowa typowo prowadzi do osłabienia czucia, mrowienia i drętwienia, głównie w obrębie stóp.

237. Który mechanizm prowadzi do hiperglikemicznego stanu hiperosmolarnego?

- A) Skrajna hiperglikemia z odwodnieniem, typowa dla cukrzycy typu 2 B) Niedobór insuliny z ciężką kwasicą ketonową jako główny mechanizm
C) Niedobór glukagonu jako główny mechanizm D) Nadmiar insuliny prowadzący do hipoglikemii

Odpowiedź: A — Stan hiperosmolarny wynika ze skrajnej hiperglikemii i odwodnienia, częściej w cukrzycy typu 2.

238. Jaki jest typowy objaw hipoglikemii?

- A) Przyrost masy ciała B) Nadmierne pragnienie i wielomocz
C) Wyłącznie świąd skóry D) Drżenie, poty i uczucie głodu

Odpowiedź: D — Hipoglikemia daje objawy autonomiczne, takie jak drżenie, poty i uczucie głodu.

239. Który hormon jest wydzielany przez szyszynkę i reguluje rytm dobowy?

- A) Oksytocyna B) Melatonina
C) Relaksyna D) Serotonina jako główny hormon szyszynki

Odpowiedź: B — Melatonina, wydzielana przez szyszynkę, reguluje rytm dobowy snu i czuwania.

240. Jaki jest typowy objaw wola tarczycowego związanego z niedoborem jodu?

- A) Zmniejszenie tarczycy B) Nadmierna aktywność przytarczyc
C) Powiększenie tarczycy widoczne lub wyczuwalne w badaniu D) Zanik tarczycy

Odpowiedź: C — Niedobór jodu może prowadzić do kompensacyjnego powiększenia tarczycy (wola).

241. Który hormon jest oznaczany jako podstawowy test przesiewowy w kierunku zaburzeń tarczycy?

- A) Kortyzol B) Testosteron
C) TSH D) Insulina

Odpowiedź: C — Oznaczenie TSH jest podstawowym testem przesiewowym w diagnostyce zaburzeń czynności tarczycy.

242. Jaki jest mechanizm działania metforminy w cukrzycy typu 2?

- A) Zmniejszenie wątrobowej produkcji glukozy i poprawa wrażliwości na insulinę B) Bezpośrednia stymulacja wydzielania insuliny przez trzustkę jako główny mechanizm
C) Zwiększenie wydzielania glukagonu D) Blokowanie wchłaniania tłuszczów w jelicie

Odpowiedź: A — Metformina zmniejsza wątrobową produkcję glukozy i poprawia obwodową wrażliwość na insulinę.

243. Który typ cukrzycy wiąże się z obecnością przeciwciał przeciwko komórkom beta trzustki?

- A) Cukrzyca typu 2 B) Cukrzyca posteroidea
C) Cukrzyca typu 1 D) Cukrzyca związana z otyłością

Odpowiedź: C — Cukrzyca typu 1 wiąże się z obecnością autoprzeciwciał skierowanych przeciwko komórkom beta trzustki.

244. Jaki jest typowy cel leczenia dietetycznego w cukrzycy typu 2?

- A) Zwiększenie masy ciała B) Całkowite wyeliminowanie węglowodanów
C) Kontrola masy ciała i stabilizacja glikemii poposiłkowej D) Zwiększenie spożycia prostych cukrów

Odpowiedź: C — Odpowiednia dieta wspiera kontrolę masy ciała oraz stabilizację poziomu glukozy po posiłkach.

245. Który parametr sugeruje autoimmunologiczne podłoże niedoczynności tarczycy?

- A) Prawidłowe stężenie TSH B) Obecność przeciwciał przeciwko peroksydazie tarczycowej
C) Prawidłowy wynik USG tarczycy D) Brak jakichkolwiek przeciwciał

Odpowiedź: B — Przeciwciała przeciwko peroksydazie tarczycowej są typowe dla autoimmunologicznego zapalenia tarczycy.

246. Jaki jest typowy skutek nieleczonej wrodzonej niedoczynności tarczycy u noworodka?

- A) Nadczynność innych gruczołów jako jedyny skutek B) Przyspieszony wzrost
C) Poważne opóźnienie rozwoju psychoruchowego (kretynizm) D) Prawidłowy rozwój psychoruchowy

Odpowiedź: C — Nieleczona wrodzona niedoczynność tarczycy prowadzi do ciężkiego opóźnienia rozwoju psychoruchowego.

247. Który test jest wykonywany przesiewowo u noworodków w kierunku niedoczynności tarczycy?

- A) Badanie moczu B) Rezonans magnetyczny mózgu
C) Badanie EEG D) Badanie przesiewowe z krwi pobranej z pięty

Odpowiedź: D — Badanie przesiewowe noworodków, w tym w kierunku niedoczynności tarczycy, wykonuje się z krwi pobranej z pięty.

ROZDZIAŁ 06 / 10

Nefrologia i urologia

45 pytań z zakresu: nefrologia i urologia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

248. Jaka jest podstawowa jednostka czynnościowa nerki?

- A) Nefron B) Miedniczka nerkowa
C) Kielich nerkowy D) Torebka Bowmana jako samodzielna jednostka

Odpowiedź: A — Nefron, złożony z kłębuszka i kanalików, jest podstawową jednostką czynnościową nerki.

249. Który proces zachodzi w kłębuszku nerkowym?

- A) Zagęszczanie moczu w pętli Henlego B) Magazynowanie moczu
C) Wydzielanie kanalikowe D) Filtracja kłębuszkowa osocza

Odpowiedź: D — W kłębuszku nerkowym zachodzi filtracja osocza, tworząca mocz pierwotny.

250. Jaki jest główny hormon regulujący wchłanianie zwrotne sodu w nerkach?

- A) Insulina B) Kalcytonina
C) Prolaktyna D) Aldosteron

Odpowiedź: D — Aldosteron zwiększa wchłanianie zwrotne sodu w kanalikach nerkowych.

251. Który parametr jest podstawowym wskaźnikiem czynności filtracyjnej nerek?

- A) Wskaźnik filtracji kłębuszkowej (GFR) B) Stężenie sodu we krwi
C) Stężenie glukozy D) Stężenie hemoglobiny

Odpowiedź: A — Wskaźnik filtracji kłębuszkowej odzwierciedla całkowitą zdolność filtracyjną nerek.

252. Jaki jest typowy objaw ostrego uszkodzenia nerek?

- A) Nagły spadek diurezy i wzrost stężenia kreatyniny B) Wyłącznie ból stawów
C) Stopniowa, wieloletnia utrata funkcji nerek D) Wyłącznie zmiany skórne

Odpowiedź: A — Ostre uszkodzenie nerek charakteryzuje się nagłym pogorszeniem funkcji nerek i wzrostem kreatyniny.

253. Który typ ostrego uszkodzenia nerek wynika z niedostatecznego przepływu krwi przez nerki?

- A) Przednerkowe B) Nerkowe (miąższowe)
C) Wrodzone D) Zanerkowe

Odpowiedź: A — Przednerkowa przyczyna ostrego uszkodzenia nerek wynika ze zmniejszonego przepływu krwi przez nerki.

254. Jaki jest typowy mechanizm zanerkowego ostrego uszkodzenia nerek?

- A) Przeszkoda w odpływie moczu poniżej nerek B) Bezpośrednie uszkodzenie kłębuszków przez proces zapalny
C) Autoimmunologiczne zapalenie kłębuszków D) Niedokrwienie miąższu nerki

Odpowiedź: A — Zanerkowa przyczyna wynika z przeszkody w odpływie moczu, na przykład przez kamień lub guz.

255. Który elektrolit jest szczególnie niebezpieczny przy znacznym podwyższeniu w ostrym uszkodzeniu nerek?

- A) Potas B) Wapń
C) Magnez jako główne zagrożenie D) Sód

Odpowiedź: A — Hiperkaliemia w przebiegu ostrego uszkodzenia nerek może prowadzić do groźnych zaburzeń rytmu serca.

256. Jaki jest typowy objaw przewlekłej choroby nerek w zaawansowanym stadium?

- A) Zmęczenie, świąd skóry i obrzęki B) Nadmierna produkcja moczu bez żadnych ograniczeń
C) Nadmierna siła mięśniowa D) Przyspieszony wzrost włosów

Odpowiedź: A — Zaawansowana przewlekła choroba nerek objawia się zmęczeniem, świądem skóry i obrzękami.

257. Który parametr definiuje przewlekłą chorobę nerek?

- A) Jednorazowy epizod infekcji dróg moczowych B) Pojedynczy epizod krwimoczu
C) Obniżony GFR lub uszkodzenie nerek utrzymujące się co najmniej trzy miesiące D) Jednorazowy, przemijający wzrost kreatyniny

Odpowiedź: C — Przewlekła choroba nerek definiowana jest jako utrzymujące się przez co najmniej trzy miesiące obniżenie GFR lub uszkodzenie nerek.

258. Jaki jest typowy skutek przewlekłej choroby nerek dla gospodarki wapniowo-fosforanowej?

- A) Hiperfosfatemia i zaburzenia metabolizmu wapnia prowadzące do wtórnej nadczynności przytarczyc
B) Brak jakiegokolwiek wpływu na gospodarkę mineralną
C) Wyłącznie hipokaliemia D) Hipofosfatemia i hiperkalcemia

Odpowiedź: A — Przewlekła choroba nerek prowadzi do retencji fosforanów i zaburzeń metabolizmu wapnia, stymulując przytarczycę.

259. Który hormon produkowany przez nerki stymuluje produkcję erytrocytów?

- A) Erytropoetyna B) Aldosteron
C) Reninę jako główny stymulator erytropoezy D) Kalcytriol jako główny stymulator erytropoezy

Odpowiedź: A — Erytropoetyna, produkowana przez nerki, stymuluje szpik kostny do produkcji erytrocytów.

260. Jaki jest typowy skutek przewlekłej choroby nerek dla układu krwiotwórczego?

- A) Niedokrwistość związana z niedoborem erytropoetyny B) Brak jakiegokolwiek wpływu na krew
C) Nadkrwistość D) Nadmierna krzepliwość krwi jako główny skutek

Odpowiedź: A — Zmniejszona produkcja erytropoetyny w przewlekłej chorobie nerek prowadzi do niedokrwistości.

261. Który mechanizm leży u podstaw kamicy nerkowej wapniowej?

- A) Nadmierne wydalanie wapnia z moczem i tworzenie złogów B) Wyłącznie infekcja bakteryjna
C) Niedobór witaminy D jako jedyny czynnik D) Nadmierne spożycie białka roślinnego jako jedyny czynnik

Odpowiedź: A — Nadmierne wydalanie wapnia z moczem sprzyja tworzeniu kamieni wapniowych, najczęstszego typu kamicy.

262. Jaki jest typowy objaw kamicy moczowodowej?

- A) Silny, kolkowy ból w okolicy lędźwiowej promieniujący do pachwiny B) Wyłącznie gorączka bez bólu
C) Bezobjawowy przebieg w każdym przypadku D) Wyłącznie obrzęki kończyn dolnych

Odpowiedź: A — Kolka nerkowa daje silny, falujący ból promieniujący od okolicy lędźwiowej do pachwiny.

263. Który czynnik zwiększa ryzyko tworzenia kamieni nerkowych?

- A) Niewystarczające spożycie płynów B) Odpowiednie nawodnienie
C) Regularna aktywność fizyczna D) Dieta bogata w warzywa

Odpowiedź: A — Niewystarczające nawodnienie sprzyja zagęszczeniu moczu i tworzeniu kamieni.

264. Jaki jest typowy objaw zakażenia dolnych dróg moczowych?

- A) Częste oddawanie moczu z pieczeniem i bólem w podbrzuszu B) Wyłącznie krwiopłucie
C) Ból w okolicy lędźwiowej z wysoką gorączką D) Wyłącznie ból głowy

Odpowiedź: A — Zapalenie pęcherza moczowego objawia się częstym, bolesnym oddawaniem moczu i bólem w podbrzuszu.

265. Który drobnoustroj jest najczęstszą przyczyną niepowikłanego zakażenia układu moczowego?

- A) Candida albicans B) Escherichia coli
C) Streptococcus pneumoniae D) Mycobacterium tuberculosis

Odpowiedź: B — Escherichia coli jest najczęstszym patogenem wywołującym niepowikłane zakażenia dróg moczowych.

266. Jaki jest typowy objaw odmiedniczkowego zapalenia nerek odróżniający je od zapalenia pęcherza?

- A) Gorączka i ból w okolicy lędźwiowej oprócz objawów ze strony pęcherza B) Brak jakichkolwiek objawów
C) Wyłącznie krwiomocz bez innych objawów D) Wyłącznie objawy dyzuryczne bez gorączki

Odpowiedź: A — Odmiedniczkowe zapalenie nerek dodatkowo daje gorączkę i ból lędźwiowy, wskazujący na zajęcie górnych dróg moczowych.

267. Który typ nietrzymania moczu wiąże się z nagłym, silnym parciem na mocz?

- A) Nietrzymanie moczu wysiłkowe B) Nietrzymanie moczu z parcia (nagłace)
C) Nietrzymanie moczu czynnościowe jako typowa cecha parcia D) Nietrzymanie moczu z przepełnienia

Odpowiedź: B — Nietrzymanie moczu z parcia charakteryzuje się nagłym, silnym parciem trudnym do opanowania.

268. Jaki jest typowy mechanizm wysiłkowego nietrzymania moczu?

- A) Zakażenie układu moczowego jako główny mechanizm B) Nadaktywność pęcherza moczowego jako główny mechanizm
C) Osłabienie mięśni dna miednicy i zwieracza cewki moczowej D) Kamica pęcherza moczowego jako główny mechanizm

Odpowiedź: C — Osłabienie struktur podporowych dna miednicy prowadzi do wycieku moczu przy wysiłku, kaszlu czy kichaniu.

269. Który nowotwór jest najczęstszym nowotworem złośliwym nerki u dorosłych?

- A) Rak jasnokomórkowy nerki B) Nerczak płodowy (guz Wilmsa)
C) Chłoniak nerki jako najczęstszy typ D) Mięsak nerki

Odpowiedź: A — Rak jasnokomórkowy jest najczęstszym typem nowotworu złośliwego nerki u dorosłych.

270. Który nowotwór nerki jest typowy dla wieku dziecięcego?

- A) Rak jasnokomórkowy nerki B) Guz Wilmsa (nerczak płodowy)
C) Onkocytoma D) Rak brodawkowaty nerki

Odpowiedź: B — Guz Wilmsa jest najczęstszym nowotworem złośliwym nerki u dzieci.

271. Jaki jest typowy objaw raka pęcherza moczowego?

- A) Wyłącznie ból stawów B) Wyłącznie gorączka bez objawów moczowych
C) Bezbolesny krwimocz D) Wyłącznie obrzęki kończyn dolnych

Odpowiedź: C — Bezbolesny krwimocz jest klasycznym, alarmowym objawem raka pęcherza moczowego.

272. Który czynnik ryzyka jest silnie związany z rakiem pęcherza moczowego?

- A) Palenie tytoniu B) Regularna aktywność fizyczna
C) Dieta bogata w błonnik D) Niskie spożycie soli

Odpowiedź: A — Palenie tytoniu jest jednym z głównych czynników ryzyka raka pęcherza moczowego.

273. Jaki jest typowy objaw łagodnego rozrostu gruczołu krokowego?

- A) Bezobjawowy przebieg w każdym przypadku B) Wyłącznie ból w klatce piersiowej
C) Trudności w oddawaniu moczu i częste oddawanie moczu w nocy D) Wyłącznie krwimocz

Odpowiedź: C — Łagodny rozrost gruczołu krokowego typowo utrudnia oddawanie moczu i nasila częstomocz nocny.

274. Który marker jest wykorzystywany, choć niedoskonale, w diagnostyce raka gruczołu krokowego?

- A) Antygen karcynoembrionalny (CEA) B) Antygen swoisty dla gruczołu krokowego (PSA)
C) AFP D) CA-125

Odpowiedź: B — PSA jest markerem stosowanym pomocniczo w diagnostyce chorób gruczołu krokowego, w tym raka.

275. Jaki jest typowy mechanizm zespołu nerczycowego?

- A) Wyłącznie zakażenie dolnych dróg moczowych B) Znaczne uszkodzenie bariery filtracyjnej kłębuszków prowadzące do dużego białkomoczu
C) Wyłącznie nowotwór pęcherza moczowego D) Wyłącznie kamica nerkowa

Odpowiedź: B — Zespół nerczycowy wynika z uszkodzenia filtra kłębuszkowego, prowadzącego do znacznej utraty białka z moczem.

276. Który objaw jest typowy dla zespołu nerczycowego?

- A) Znaczne obrzęki, białkomocz i hipoalbuminemia B) Wyłącznie krwimocz bez białkomoczu
C) Wyłącznie ból w okolicy lędźwiowej D) Wyłącznie nadciśnienie tętnicze bez obrzęków

Odpowiedź: A — Triada obrzęków, znacznego białkomoczu i hipoalbuminemii jest typowa dla zespołu nerczycowego.

277. Jaki jest typowy mechanizm zespołu nefrytycznego?

- A) Wyłącznie łagodny rozrost gruczołu krokowego B) Wyłącznie zakażenie pęcherza moczowego
C) Zapalenie kłębuszków nerkowych z krwimoczem i nadciśnieniem D) Wyłącznie kamica moczowodowa

Odpowiedź: C — Zespół nefrytyczny wynika z zapalenia kłębuszków, dającego krwimocz, nadciśnienie i obrzęki.

278. Który parametr sugeruje uszkodzenie kłębuszków nerkowych w badaniu moczu?

- A) Obecność wyłącznie bakterii B) Obecność wyłącznie leukocytów
C) Obecność wałeczków erytrocytarnych D) Prawidłowy osad moczu

Odpowiedź: C — Wałeczki erytrocytarne w moczu sugerują krwawienie pochodzące z kłębuszków nerkowych.

279. Jaki jest typowy skutek długotrwałego, niekontrolowanego nadciśnienia tętniczego dla nerek?

- A) Poprawa funkcji nerek B) Wyłącznie łagodny, przemijający białkomocz
C) Nefropatia nadciśnieniowa prowadząca do przewlekłej choroby nerek D) Brak jakiegokolwiek wpływu na nerki

Odpowiedź: C — Przewlekłe, źle kontrolowane nadciśnienie prowadzi do uszkodzenia naczyń nerkowych i przewlekłej choroby nerek.

280. Który mechanizm leży u podstaw nefropatii cukrzycowej?

- A) Wyłącznie zakażenie bakteryjne nerek B) Przewlekła hiperglikemia uszkodzająca naczynia kłębuszków nerkowych
C) Wyłącznie wrodzona wada nerek D) Wyłącznie kamica nerkowa

Odpowiedź: B — Przewlekłe podwyższone stężenie glukozy uszkodza drobne naczynia kłębuszków nerkowych.

281. Jaki jest cel dializoterapii u pacjentów ze schyłkową niewydolnością nerek?

- A) Zastąpienie funkcji filtracyjnej i oczyszczającej nerek B) Leczenie kamicy nerkowej
C) Leczenie nadciśnienia tętniczego jako jedyny cel D) Leczenie zakażeń układu moczowego

Odpowiedź: A — Dializoterapia zastępuje funkcję oczyszczającą nerek, usuwając toksyny i nadmiar płynów.

282. Który rodzaj dializy wykorzystuje otrzewną pacjenta jako błonę filtrującą?

- A) Hemodializa B) Plazmafereza
C) Dializa otrzewnowa D) Ultrafiltracja izolowana

Odpowiedź: C — Dializa otrzewnowa wykorzystuje otrzewną jako naturalną błonę półprzepuszczalną.

283. Jaki jest typowy objaw wodonercza?

- A) Wyłącznie zapalenie pęcherza moczowego B) Wyłącznie infekcja skóry
C) Zmniejszenie nerki bez żadnych zmian w drogach moczowych D) Poszerzenie układu kielichowo-miedniczkowego nerki wskutek zastoju moczu

Odpowiedź: D — Wodonercze to poszerzenie układu kielichowo-miedniczkowego wskutek utrudnionego odpływu moczu.

284. Który stan może prowadzić do wodonercza u mężczyzn w starszym wieku?

- A) Łagodny rozrost gruczołu krokowego utrudniający odpływ moczu B) Nadczynność tarczycy
C) Zapalenie spojówek D) Zapalenie stawów

Odpowiedź: A — Powiększony gruczoł krokowy może utrudniać odpływ moczu, prowadząc do wodonercza.

285. Jaki jest typowy objaw torbielowatości nerek (wielotorbielowatego zwyrodnienia nerek)?

- A) Wyłącznie zapalenie pęcherza moczowego B) Wyłącznie kamica moczowodowa
C) Zmniejszenie nerek bez zmian strukturalnych D) Postępujące powiększenie nerek z licznymi torbielami i rozwój nadciśnienia

Odpowiedź: D — Wielotorbielowate zwyrodnienie nerek prowadzi do stopniowego powiększania nerek i rozwoju nadciśnienia oraz niewydolności nerek.

286. Który typ dziedziczenia jest typowy dla najczęstszej postaci wielotorbielowatości nerek u dorosłych?

- A) Sprzężony z chromosomem X B) Autosomalny dominujący
C) Autosomalny recesywny jako jedyny typ D) Dziedziczenie mitochondrialne

Odpowiedź: B — Najczęstsza postać wielotorbielowatości nerek u dorosłych dziedziczy się autosomalnie dominująco.

287. Jaki jest typowy objaw ostrego zapalenia gruczołu krokowego?

- A) Gorączka, ból w okolicy krocza i objawy dyzuryczne B) Wyłącznie zmiany skórne
C) Wyłącznie ból stawów D) Bezobjawowy przebieg w każdym przypadku

Odpowiedź: A — Ostre zapalenie gruczołu krokowego daje gorączkę, ból krocza oraz dolegliwości ze strony układu moczowego.

288. Który parametr laboratoryjny odzwierciedla stężenie produktów przemiany białek, gromadzących się przy niewydolności nerek?

- A) Mocznik i kreatynina B) Glukoza
C) Cholesterol całkowity D) Amylaza

Odpowiedź: A — Mocznik i kreatynina są podstawowymi wskaźnikami retencji produktów przemiany azotowej przy niewydolności nerek.

289. Jaki jest typowy objaw skazy krwotocznej związanej z mocnicą w zaawansowanej niewydolności nerek?

- A) Brak jakiegokolwiek wpływu na krzepnięcie B) Skłonność do krwawień wynikająca z zaburzonej funkcji płytek krwi
C) Nadmierna produkcja czynników krzepnięcia D) Nadmierna krzepliwość krwi

Odpowiedź: B — Mocznica zaburza funkcję płytek krwi, zwiększając skłonność do krwawień.

290. Który lek wymaga szczególnej ostrożności dawkowania u pacjentów z niewydolnością nerek?

- A) Leki wydalone głównie przez nerki B) Wyłącznie leki podawane miejscowo na skórę
C) Żaden lek nie wymaga modyfikacji dawki D) Wszystkie leki metabolizowane wyłącznie w wątrobie

Odpowiedź: A — Leki wydalone głównie przez nerki mogą się kumulować przy obniżonej funkcji nerek, wymagając dostosowania dawki.

291. Jaki jest typowy objaw przetoki tętniczo-żyłnej wytworzonej do celów dializy?

- A) Brak jakiegokolwiek wyczuwalnego przepływu B) Silny ból promieniujący do klatki piersiowej
C) Wyczuwalne drżenie (mruczenie) nad przetoką wynikające z przepływu krwi D) Obrzęk całej kończyny dolnej

Odpowiedź: C — Prawidłowo funkcjonująca przetoka daje charakterystyczne wyczuwalne drżenie związane z przepływem krwi.

292. Który typ kamieni nerkowych powstaje najczęściej w przebiegu przewlekłych zakażeń układu moczowego?

- A) Kamienie cystynowe jako jedyny typ związany z infekcją B) Kamienie wapniowe jako jedyny typ związany z infekcją
C) Kamienie moczanowe jako jedyny typ związany z infekcją D) Kamienie struwitowe

Odpowiedź: D — Kamienie struwitowe powstają często w przebiegu przewlekłych zakażeń bakteriami produkującymi ureazę.

ROZDZIAŁ 07 / 10

Hematologia i onkologia

48 pytań z zakresu: hematologia i onkologia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

293. Jaka jest podstawowa funkcja erytrocytów?

- A) Obrona immunologiczna B) Transport tlenu do tkanek
C) Produkcja przeciwciał D) Krzepnięcie krwi

Odpowiedź: B — Erytrocyty, dzięki hemoglobinie, odpowiadają za transport tlenu do tkanek.

294. Który narząd jest głównym miejscem produkcji krwinek u dorosłego człowieka?

- A) Szpik kostny B) Śledziona jako główne miejsce u dorosłych
C) Wątroba D) Grasica

Odpowiedź: A — Szpik kostny jest głównym miejscem hematopoezy u dorosłych.

295. Jaka jest funkcja płytek krwi?

- A) Produkcja przeciwciał B) Regulacja glikemii
C) Udział w procesie krzepnięcia krwi D) Transport tlenu

Odpowiedź: C — Płytki krwi uczestniczą w pierwotnej hemostazie i procesie krzepnięcia.

296. Który typ leukocytów jest najliczniejszy w prawidłowej morfologii krwi u dorosłych?

- A) Limfocyty B) Eozynofile
C) Bazofile D) Neutrofile

Odpowiedź: D — Neutrofile stanowią zwykle największy odsetek leukocytów we krwi obwodowej dorosłych.

297. Jaka jest typowa przyczyna niedokrwistości z niedoboru żelaza?

- A) Nadmierne spożycie witaminy C B) Nadmierne spożycie mięsa czerwonego
C) Przewlekła utrata krwi lub niedostateczna podaż żelaza D) Nadmierna produkcja erytropoetyny

Odpowiedź: C — Przewlekła utrata krwi lub niewystarczająca podaż żelaza są głównymi przyczynami tej niedokrwistości.

298. Który parametr morfologii krwi jest typowo obniżony w niedokrwistości z niedoboru żelaza?

- A) Liczba płytek krwi B) Liczba leukocytów
C) Średnia objętość krwinki czerwonej (MCV) D) Stężenie glukozy

Odpowiedź: C — Niedokrwistość z niedoboru żelaza jest zwykle mikrocytarna, z obniżonym MCV.

299. Jaki jest typowy mechanizm niedokrwistości megaloblastycznej?

- A) Nadmierna produkcja erytropoetyny B) Niedobór witaminy B12 lub kwasu foliowego zaburzający syntezę DNA
C) Zator tętnicy nerkowej D) Nadmiar żelaza

Odpowiedź: B — Niedobór witaminy B12 lub kwasu foliowego zaburza syntezę DNA, prowadząc do powstawania dużych, niedojrzałych erytrocytów.

300. Który typ niedokrwistości charakteryzuje się zmniejszoną produkcją wszystkich linii komórkowych szpiku?

- A) Niedokrwistość hemolityczna B) Niedokrwistość syderoblastyczna
C) Niedokrwistość aplastyczna D) Niedokrwistość z niedoboru żelaza

Odpowiedź: C — Niedokrwistość aplastyczna wynika z niewydolności szpiku kostnego, obejmującej wszystkie linie komórkowe.

301. Jaki jest typowy mechanizm niedokrwistości hemolitycznej?

- A) Zwiększony, przedwczesny rozpad erytrocytów B) Utrata krwi z przewodu pokarmowego jako główny mechanizm
C) Niedostateczna produkcja erytrocytów jako główny mechanizm D) Niedobór witaminy B12 jako główny mechanizm

Odpowiedź: A — Niedokrwistość hemolityczna wynika ze zwiększonego, przedwczesnego niszczenia erytrocytów.

302. Który parametr laboratoryjny jest podwyższony w hemolizie?

- A) Stężenie sodu B) Stężenie glukozy
C) Stężenie żelaza jako jedyny wskaźnik D) Bilirubina pośrednia i retikulocyty

Odpowiedź: D — Hemoliza prowadzi do podwyższenia bilirubiny pośredniej oraz zwiększonej liczby retikulocytów jako odpowiedzi kompensacyjnej.

303. Jaki jest typowy mechanizm niedokrwistości sierpowatokrwinkowej?

- A) Autoimmunologiczne niszczenie erytrocytów jako główny mechanizm B) Niedobór żelaza
C) Mutacja genu kodującego łańcuch beta hemoglobiny D) Zakażenie wirusowe szpiku

Odpowiedź: C — Niedokrwistość sierpowatokrwinkowa wynika z mutacji genu globiny beta, prowadzącej do nieprawidłowej hemoglobiny.

304. Który typ białaczki jest najczęstszy u dzieci?

- A) Ostra białaczka limfoblastyczna B) Przewlekła białaczka limfocytowa
C) Przewlekła białaczka szpikowa D) Ostra białaczka szpikowa jako najczęstsza u dzieci

Odpowiedź: A — Ostra białaczka limfoblastyczna jest najczęstszym nowotworem hematologicznym wieku dziecięcego.

305. Jaki jest typowy objaw ostrej białaczki?

- A) Osłabienie, nawracające infekcje i skłonność do krwawień B) Wyłącznie świąd skóry
C) Wyłącznie ból stawów bez innych objawów D) Wyłącznie zaburzenia widzenia

Odpowiedź: A — Ostra białaczka daje objawy niewydolności szpiku: osłabienie, infekcje i skłonność do krwawień.

306. Który chromosom jest charakterystyczny dla przewlekłej białaczki szpikowej?

- A) Chromosom 13 w postaci delecji B) Chromosom Filadelfia
C) Chromosom Y D) Chromosom 21 w postaci trisomii

Odpowiedź: B — Chromosom Filadelfia, wynikający z translokacji, jest charakterystyczny dla przewlekłej białaczki szpikowej.

307. Jaki jest typowy przebieg przewlekłej białaczki limfocytowej?

- A) Zawsze wymaga natychmiastowej chemioterapii od pierwszego dnia B) Zawsze bardzo gwałtowny przebieg u dzieci
C) Zwykle powolny, często wykrywany przypadkowo u starszych osób D) Zawsze towarzyszy mu wysoka gorączka od początku

Odpowiedź: C — Przewlekła białaczka limfocytowa ma zwykle powolny przebieg, często wykrywana przypadkowo.

308. Który objaw jest typowy dla chłoniaka Hodgkina?

- A) Wyłącznie ból głowy B) Wyłącznie zmiany skórne
C) Wyłącznie ból brzucha bez powiększenia węzłów D) Niebolesne powiększenie węzłów chłonnych z obecnością komórek Reed-Sternberga

Odpowiedź: D — Chłoniak Hodgkina charakteryzuje się obecnością charakterystycznych komórek Reed-Sternberga.

309. Jaki jest typowy objaw chłoniaków, określany jako objawy B?

- A) Wyłącznie ból stawów B) Gorączka, nocne poty i utrata masy ciała
C) Wyłącznie świąd skóry bez innych objawów D) Wyłącznie kaszel

Odpowiedź: B — Objawy B obejmują gorączkę, nocne poty i niezamierzoną utratę masy ciała, mające znaczenie rokownicze.

310. Który nowotwór hematologiczny charakteryzuje się nadmierną produkcją nieprawidłowego białka monoklonalnego?

- A) Ostra białaczka limfoblastyczna B) Niedokrwistość aplastyczna
C) Szpiczak plazmocytowy D) Czerwienica prawdziwa

Odpowiedź: C — Szpiczak plazmocytowy wiąże się z klonalną proliferacją plazmocytów produkujących białko monoklonalne.

311. Jaki jest typowy objaw szpiczaka plazmocyтового?

- A) Wyłącznie biegunka B) Wyłącznie powiększenie węzłów chłonnych
C) Bóle kostne i złamania patologiczne D) Wyłącznie zaburzenia widzenia

Odpowiedź: C — Szpiczak plazmocytowy typowo powoduje zmiany osteolityczne, prowadzące do bólów kostnych i złamań.

312. Który parametr jest typowo podwyższony w czerwienicy prawdziwej?

- A) Wyłącznie liczba limfocytów B) Liczba erytrocytów obniżona
C) Wyłącznie liczba płytek krwi bez zmian w erytrocytach D) Liczba erytrocytów i hematokryt

Odpowiedź: D — Czerwienica prawdziwa charakteryzuje się nadmierną produkcją erytrocytów, podwyższającą hematokryt.

313. Jaki jest typowy mechanizm małopłytkowości immunologicznej?

- A) Nadmierna produkcja płytek krwi B) Zakażenie bakteryjne szpiku jako główny mechanizm
C) Niedobór witaminy B12 jako główny mechanizm D) Przeciwciała niszczące płytki krwi

Odpowiedź: D — Małopłytkowość immunologiczna wynika z niszczenia płytek krwi przez przeciwciała.

314. Który objaw sugeruje skazę krwotoczną płytkową?

- A) Głębokie krwiaki mięśniowe jako typowy objaw B) Wybroczyny skórne i krwawienia z błon śluzowych
C) Krwawienie do stawów jako typowy objaw D) Wyłącznie krwawienie wewnątrzczaszkowe bez innych objawów

Odpowiedź: B — Skazy płytkowe typowo dają drobne wybroczyny skórne i krwawienia z błon śluzowych.

315. Jaki jest typowy objaw hemofilii?

- A) Brak jakichkolwiek objawów krwotocznych B) Wyłącznie krwawienia z nosa
C) Wyłącznie drobne wybroczyny skórne D) Krwawienia do stawów i głębokie krwiaki mięśniowe

Odpowiedź: D — Hemofilia, jako skaza osoczowa, typowo daje krwawienia do stawów i głębokie krwiaki.

316. Który czynnik krzepnięcia jest niedoborowy w hemofilii A?

- A) Czynnik VIII B) Czynnik IX
C) Czynnik von Willebranda jako główny niedobór D) Czynnik XI

Odpowiedź: A — Hemofilia A wynika z niedoboru czynnika VIII krzepnięcia.

317. Jaki jest typowy sposób dziedziczenia hemofilii A?

- A) Dziedziczenie mitochondrialne B) Autosomalny recesywny
C) Sprzężony z chromosomem X, recesywny D) Autosomalny dominujący

Odpowiedź: C — Hemofilia A dziedziczy się w sposób recesywny sprzężony z chromosomem X.

318. Który parametr laboratoryjny jest wykorzystywany do monitorowania leczenia heparyną niefrakcjonowaną?

- A) Czas częściowej tromboplastyny po aktywacji (APTT) B) Stężenie glukozy
C) Stężenie kreatyniny D) Stężenie sodu

Odpowiedź: A — APTT jest podstawowym parametrem monitorowania leczenia heparyną niefrakcjonowaną.

319. Jaki jest typowy mechanizm zakrzepicy żył głębokich?

- A) Wyłącznie infekcja bakteryjna B) Wyłącznie nadciśnienie tętnicze
C) Wyłącznie niedobór żelaza D) Zastój żylny, uszkodzenie śródbłonna i nadkrzepliwość (triada Virchowa)

Odpowiedź: D — Triada Virchowa opisuje trzy główne czynniki sprzyjające powstawaniu zakrzepicy żyłnej.

320. Który stan zwiększa ryzyko żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej?

- A) Regularna aktywność fizyczna B) Zdrowa dieta
C) Prawidłowe nawodnienie D) Długotrwałe unieruchomienie

Odpowiedź: D — Długotrwałe unieruchomienie sprzyja zastojowi żylnemu i rozwojowi zakrzepicy.

321. Jaki jest typowy objaw zakrzepicy żył głębokich kończyny dolnej?

- A) Wyłącznie bladość skóry bez obrzęku B) Jednostronny obrzęk, ból i zaczerwienienie kończyny
C) Wyłącznie ból stawu biodrowego D) Obustronny, symetryczny obrzęk obu kończyn

Odpowiedź: B — Zakrzepica żył głębokich typowo daje jednostronny obrzęk, ból i zaczerwienienie kończyny.

322. Który nowotwór jest najczęstszym nowotworem złośliwym u mężczyzn w wielu krajach rozwiniętych?

- A) Rak trzustki B) Czerniak
C) Rak gruczołu krokowego D) Rak przełyku

Odpowiedź: C — Rak gruczołu krokowego jest jednym z najczęstszych nowotworów złośliwych u mężczyzn.

323. Jaki jest typowy czynnik ryzyka raka piersi?

- A) Liczne ciążę w młodym wieku jako czynnik zwiększający ryzyko B) Wczesna menopauza jako czynnik zwiększający ryzyko
C) Wczesny wiek pierwszej miesiączki i późna menopauza D) Krótki okres ekspozycji na estrogeny

Odpowiedź: C — Dłuższa ekspozycja na estrogeny endogenne, związana z wczesną miesiączką i późną menopauzą, zwiększa ryzyko.

324. Który test przesiewowy jest stosowany w wykrywaniu raka piersi?

- A) Spirometria B) Kolonoskopia
C) Elektroencefalografia D) Mammografia

Odpowiedź: D — Mammografia jest podstawowym badaniem przesiewowym w kierunku raka piersi.

325. Jaki jest typowy objaw raka szyjki macicy we wczesnym stadium?

- A) Zawsze powoduje natychmiastową niepłodność B) Zawsze towarzyszy mu wysoka gorączka
C) Zawsze silny ból od początku choroby D) Często przebiega bezobjawowo, wykrywany w badaniach przesiewowych

Odpowiedź: D — Wczesne stadia raka szyjki macicy często przebiegają bezobjawowo, stąd znaczenie badań przesiewowych.

326. Który wirus jest głównym czynnikiem ryzyka raka szyjki macicy?

- A) Wirus opryszczki zwykłej typu 1 B) Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV)
C) Wirus grypy D) Wirus odry

Odpowiedź: B — Przewlekłe zakażenie onkogennymi typami wirusa brodawczaka ludzkiego jest głównym czynnikiem ryzyka.

327. Jaki jest cel szczepienia przeciwko HPV?

- A) Leczenie istniejącego zakażenia B) Zapobieganie grypie sezonowej
C) Leczenie infekcji bakteryjnych D) Zapobieganie zakażeniu onkogennymi typami wirusa i zmniejszenie ryzyka raka szyjki macicy

Odpowiedź: D — Szczepienie przeciwko HPV ma na celu zapobieganie zakażeniu i zmniejszenie ryzyka rozwoju raka szyjki macicy.

328. Który marker nowotworowy jest wykorzystywany pomocniczo w monitorowaniu raka jajnika?

- A) Kalcytonina B) AFP jako główny marker raka jajnika
C) CA-125 D) PSA

Odpowiedź: C — CA-125 jest markerem stosowanym pomocniczo w diagnostyce i monitorowaniu raka jajnika.

329. Jaki jest typowy mechanizm powstawania nowotworu jako choroby?

- A) Wyłącznie reakcja alergiczna B) Wyłącznie infekcja wirusowa jako jedyna przyczyna każdego nowotworu
C) Wyłącznie niedobór witamin D) Niekontrolowana proliferacja komórek wynikająca z nagromadzenia mutacji genetycznych

Odpowiedź: D — Nowotwory powstają w wyniku nagromadzenia mutacji prowadzących do niekontrolowanej proliferacji komórek.

330. Który typ leczenia onkologicznego wykorzystuje promieniowanie jonizujące?

- A) Immunoterapia B) Chemioterapia
C) Hormonoterapia D) Radioterapia

Odpowiedź: D — Radioterapia wykorzystuje promieniowanie jonizujące do niszczenia komórek nowotworowych.

331. Jaki jest mechanizm działania klasycznej chemioterapii cytotoksycznej?

- A) Seletywne blokowanie receptorów hormonalnych B) Wyłącznie stymulacja układu odpornościowego
C) Wyłącznie blokowanie naczyń krwionośnych guza D) Uszkodzanie szybko dzielących się komórek, w tym nowotworowych

Odpowiedź: D — Klasyczna chemioterapia działa głównie poprzez uszkodzanie szybko dzielących się komórek.

332. Który typ leczenia onkologicznego wykorzystuje własny układ odpornościowy pacjenta?

- A) Chemioterapia klasyczna B) Immunoterapia
C) Radioterapia D) Krioterapia

Odpowiedź: B — Immunoterapia wykorzystuje i wzmacnia naturalne mechanizmy obronne układu odpornościowego przeciwko nowotworowi.

333. Jaki jest typowy objaw zespołu rozpadu guza po intensywnej chemioterapii?

- A) Wyłącznie hipoglikemia B) Hipokaliemia i hipokalcemia jako jedyne zaburzenia
C) Hiperkaliemia, hiperfosfatemia i hiperurykemia D) Wyłącznie hiponatremia

Odpowiedź: C — Zespół rozpadu guza uwalnia dużą ilość zawartości komórkowej, prowadząc do hiperkaliemii, hiperfosfatemii i hiperurykemii.

334. Który objaw sugeruje zespół żyły głównej górnej związany z guzem śródpiersia?

- A) Wyłącznie zaburzenia smaku B) Wyłącznie ból brzucha
C) Obrzęk wyłącznie jednej kończyny dolnej D) Obrzęk twarzy i szyi z poszerzeniem żył powierzchownych górnej połowy ciała

Odpowiedź: D — Ucisk na żyłę główną górną prowadzi do charakterystycznego obrzęku i zastoju w górnej połowie ciała.

335. Jaki jest typowy cel opieki paliatywnej w onkologii?

- A) Wyłącznie wydłużenie życia za wszelką cenę B) Poprawa jakości życia i łagodzenie objawów w zaawansowanej chorobie
C) Zastąpienie leczenia onkologicznego we wszystkich przypadkach D) Wyłącznie leczenie przyczynowe nowotworu

Odpowiedź: B — Opieka paliatywna skupia się na łagodzeniu objawów i poprawie jakości życia, niezależnie od etapu choroby.

336. Który typ przerzutów jest typowy dla raka piersi w kościach?

- A) Przerzuty osteolityczne lub mieszane B) Brak jakiejkolwiek skłonności do przerzutów kostnych
C) Wyłącznie przerzuty do mózgu bez zajęcia kości D) Wyłącznie przerzuty do skóry

Odpowiedź: A — Rak piersi często daje przerzuty do kości, typowo o charakterze osteolitycznym lub mieszanym.

337. Jaki jest typowy objaw ucisku rdzenia kręgowego przez przerzuty nowotworowe?

- A) Postępujące osłabienie kończyn i zaburzenia czucia poniżej poziomu ucisku B) Wyłącznie zaburzenia węchu
C) Wyłącznie ból gardła D) Wyłącznie ból głowy

Odpowiedź: A — Ucisk rdzenia kręgowego przez przerzuty daje postępujący niedowład i zaburzenia czucia poniżej poziomu zmiany.

338. Który parametr jest istotny przy kwalifikacji pacjenta onkologicznego do intensywnego leczenia systemowego?

- A) Wyłącznie kolor oczu B) Wyłącznie wiek metrykalny pacjenta
C) Wyłącznie wzrost pacjenta D) Ogólny stan sprawności pacjenta (np. w skali ECOG)

Odpowiedź: D — Ocena ogólnej sprawności pacjenta pomaga określić, czy może on bezpiecznie tolerować intensywne leczenie.

339. Jaki jest typowy mechanizm niedokrwistości chorób przewlekłych?

- A) Zaburzone wykorzystanie żelaza w przebiegu przewlekłego stanu zapalnego B) Wyłącznie utrata krwi z przewodu pokarmowego
C) Wyłącznie zator tętnicy nerkowej D) Wyłącznie niedobór witaminy B12

Odpowiedź: A — Przewlekły stan zapalny zaburza gospodarkę żelazem, prowadząc do niedokrwistości chorób przewlekłych.

340. Który parametr różnicuje niedokrwistość z niedoboru żelaza od niedokrwistości chorób przewlekłych?

- A) Wyłącznie stężenie sodu B) Brak jakichkolwiek różnic laboratoryjnych
C) Stężenie ferrytyny, zwykle niskie w niedoborze żelaza, a prawidłowe lub podwyższone w chorobach przewlekłych D) Wyłącznie liczba leukocytów

Odpowiedź: C — Ferrytyna, jako wskaźnik zapasów żelaza, pomaga różnicować te dwa typy niedokrwistości.

ROZDZIAŁ 08 / 10

Choroby zakaźne

48 pytań z zakresu: choroby zakaźne

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

341. Jaka jest różnica między bakterią a wirusem pod względem budowy?

- A) Bakteria jest samodzielną komórką, a wirus wymaga komórki gospodarza do replikacji B) Wirus zawsze jest większy od bakterii
C) Wirus posiada pełną strukturę komórkową, a bakteria nie D) Nie ma żadnej różnicy strukturalnej

Odpowiedź: A — Bakterie są samodzielnymi komórkami, natomiast wirusy do namnażania potrzebują komórki gospodarza.

342. Który mechanizm działania mają antybiotyki beta-laktamowe?

- A) Blokowanie receptorów histaminowych B) Hamowanie syntezy ściany komórkowej bakterii
C) Hamowanie syntezy białek wirusowych D) Rozszerzanie oskrzeli

Odpowiedź: B — Antybiotyki beta-laktamowe hamują syntezę ściany komórkowej bakterii, prowadząc do ich lizy.

343. Jaki jest mechanizm oporności bakterii na antybiotyki beta-laktamowe poprzez produkcję beta-laktamaz?

- A) Enzymatyczny rozkład pierścienia beta-laktamowego antybiotyku B) Zmniejszenie tempa podziału komórkowego bakterii
C) Zmiana receptora docelowego dla antybiotyku D) Zwiększenie przepuszczalności błony komórkowej dla antybiotyku

Odpowiedź: A — Beta-laktamazy enzymatycznie rozkładają pierścień beta-laktamowy, inaktywując antybiotyki.

344. Który drobnoustrój jest przyczyną gruźlicy?

- A) Treponema pallidum B) Mycobacterium tuberculosis
C) Borrelia burgdorferi D) Neisseria gonorrhoeae

Odpowiedź: B — Mycobacterium tuberculosis jest czynnikiem etiologicznym gruźlicy.

345. Jaki drobnoustrój wywołuje kiłę?

- A) Chlamydia trachomatis B) Trichomonas vaginalis
C) Neisseria gonorrhoeae D) Treponema pallidum

Odpowiedź: D — Kiła jest wywoływana przez krętka bladego, Treponema pallidum.

346. Który drobnoustrój jest przyczyną rzeżączki?

- A) Candida albicans B) Neisseria gonorrhoeae
C) Treponema pallidum D) Herpes simplex virus

Odpowiedź: B — Rzeżączkę wywołuje dwójka rzeżączki, Neisseria gonorrhoeae.

347. Jaki jest typowy objaw wczesnej boreliozy z Lyme?

- A) Wysoka gorączka jako jedyny objaw B) Rumień wędrujący w miejscu ukłucia kleszcza
C) Wyłącznie utrata słuchu D) Wyłącznie ból stawów bez zmian skórnych

Odpowiedź: B — Rumień wędrujący jest klasycznym, wczesnym objawem boreliozy z Lyme.

348. Który wektor przenosi boreliozę z Lyme?

- A) Mucha tse-tse B) Pchła
C) Kleszcz D) Komar

Odpowiedź: C — Borelioza z Lyme jest przenoszona przez ukłucie zakażonego kleszcza.

349. Jaki jest typowy objaw grypy sezonowej odróżniający ją od przeziębienia?

- A) Powolny, łagodny początek bez gorączki B) Wyłącznie katar bez innych objawów
C) Nagły początek z wysoką gorączką i silnymi bólami mięśniowymi D) Wyłącznie ból gardła bez gorączki

Odpowiedź: C — Grypa zwykle zaczyna się nagle, z wysoką gorączką i znacznymi bólami mięśniowymi.

350. Który typ odporności zapewniają szczepienia ochronne?

- A) Odporność bierną naturalną B) Brak jakiejkolwiek odporności
C) Odporność bierną sztuczną D) Odporność czynną nabytą

Odpowiedź: D — Szczepienia stymulują własny układ odpornościowy do wytworzenia odporności czynnej.

351. Jaki jest mechanizm działania szczepionek zawierających osłabione lub inaktywowane drobnoustroje?

- A) Wyłącznie łagodzenie objawów już trwającej infekcji B) Stymulacja układu odpornościowego do wytworzenia pamięci immunologicznej
C) Bezpośrednie niszczenie już obecnych patogenów D) Zastąpienie naturalnej odpowiedzi immunologicznej na stałe

Odpowiedź: B — Szczepionki uczą układ odpornościowy rozpoznawania patogenu, tworząc pamięć immunologiczną.

352. Który drobnoustrój jest częstą przyczyną biegunki podróźnych?

- A) Enterotoksyczne szczepy *Escherichia coli* B) *Treponema pallidum*
C) *Mycobacterium tuberculosis* D) *Borrelia burgdorferi*

Odpowiedź: A — Enterotoksyczne szczepy *E. coli* są jedną z najczęstszych przyczyn biegunki podróźnych.

353. Jaki jest typowy objaw cholery?

- A) Wyłącznie wysypka skórna B) Wyłącznie ból stawów
C) Zaparcia jako główny objaw D) Obfita, wodnista biegunka prowadząca do szybkiego odwodnienia

Odpowiedź: D — Cholera powoduje obfitą, wodnistą biegunkę, szybko prowadzącą do ciężkiego odwodnienia.

354. Który drobnoustrój wywołuje cholerę?

- A) *Shigella dysenteriae* B) *Campylobacter jejuni*
C) *Vibrio cholerae* D) *Salmonella typhi*

Odpowiedź: C — Cholera jest wywoływana przez przecinkowca cholery, *Vibrio cholerae*.

355. Jaki jest typowy objaw duru brzusznego?

- A) Wyłącznie kaszel B) Nagły, jednodniowy epizod gorączki bez innych objawów
C) Stopniowo narastająca gorączka z bólami brzucha i możliwą wysypką różyczkową D) Wyłącznie ból gardła

Odpowiedź: C — Dur brzuszny typowo daje stopniowo narastającą gorączkę z objawami brzuszными.

356. Który wirus jest przyczyną AIDS?

- A) Wirus HBV B) Wirus EBV
C) Wirus HPV D) Wirus HIV

Odpowiedź: D — Zespół nabytego niedoboru odporności (AIDS) jest wywoływany przez wirus HIV.

357. Jaki jest główny cel skojarzonej terapii przeciwretrowirusowej w zakażeniu HIV?

- A) Całkowite wyeliminowanie wirusa z organizmu B) Wyłącznie łagodzenie gorączki
C) Zahamowanie replikacji wirusa i zachowanie funkcji układu odpornościowego D) Zapobieganie wszystkim innym infekcjom wirusowym

Odpowiedź: C — Terapia przeciwretrowirusowa hamuje namnażanie wirusa, chroniąc funkcję układu odpornościowego.

358. Który parametr jest używany do monitorowania stanu układu odpornościowego u pacjentów z HIV?

- A) Liczba limfocytów CD4 B) Stężenie glukozy
C) Stężenie sodu D) Liczba erytrocytów

Odpowiedź: A — Liczba limfocytów CD4 jest kluczowym wskaźnikiem stanu układu odpornościowego u pacjentów z HIV.

359. Jaki jest typowy objaw mononukleozy zakaźnej?

- A) Wyłącznie biegunka B) Wyłącznie ból stawów
C) Wyłącznie wysypka bez gorączki D) Przedłużająca się gorączka, ból gardła i powiększenie węzłów chłonnych szyjnych

Odpowiedź: D — Mononukleozą zakaźną typowo objawia się przedłużającą się gorączką, bólem gardła i powiększeniem węzłów chłonnych.

360. Który wirus wywołuje mononukleozę zakaźną?

- A) Wirus HPV B) Wirus HIV
C) Wirus Epsteina-Barr D) Wirus grypy

Odpowiedź: C — Mononukleozą zakaźną jest najczęściej wywoływana przez wirus Epsteina-Barr.

361. Jaki jest typowy objaw ospy wietrznej?

- A) Wyłącznie kaszel B) Swędząca wysypka pęcherzykowa w różnych stadiach rozwoju
C) Wyłącznie ból stawów D) Wyłącznie gorączka bez zmian skórnych

Odpowiedź: B — Ospa wietrzna daje charakterystyczną, swędzącą wysypkę pęcherzykową w różnych stadiach.

362. Który wirus, po pierwotnym zakażeniu jako ospa wietrzna, może później reaktywować się jako półpasiec?

- A) Wirus ospy wietrznej i półpaśca (VZV) B) Wirus HIV
C) Wirus grypy D) Wirus HPV

Odpowiedź: A — Wirus VZV pozostaje utajony w zwojach nerwowych i może reaktywować się jako półpasiec.

363. Jaki jest typowy objaw odry?

- A) Wyłącznie ból brzucha B) Wyłącznie ból stawów
C) Gorączka, kaszel, zapalenie spojówek i charakterystyczna wysypka plamisto-grudkowa D) Wyłącznie obrzęk węzłów chłonnych bez innych objawów

Odpowiedź: C — Odra daje typową triadę objawów nieżytowych oraz charakterystyczną wysypkę.

364. Który objaw jest patognomoniczny dla wczesnej fazy odry, widoczny w jamie ustnej?

- A) Powiększenie migdałków jako jedyny objaw B) Wysypka na dłoniach i stopach
C) Owrzodzenia narządów płciowych D) Plamki Koplika

Odpowiedź: D — Plamki Koplika w jamie ustnej są charakterystycznym, wczesnym objawem odry.

365. Jaki jest typowy objaw krztuśca (koklusu)?

- A) Wyłącznie gorączka bez kaszlu B) Wyłącznie wysypka skórna
C) Napadowy kaszel z charakterystycznym 'pianiem' przy wdechu D) Wyłącznie biegunka

Odpowiedź: C — Krztusiec charakteryzuje się napadowym kaszlem, często z głośnym, świszczącym wdechem.

366. Który drobnoustrój wywołuje krztusiec?

- A) *Neisseria meningitidis* B) *Bordetella pertussis*
C) *Clostridium tetani* D) *Corynebacterium diphtheriae*

Odpowiedź: B — Krztusiec jest wywołany przez bakterię *Bordetella pertussis*.

367. Jaki jest typowy objaw tężca?

- A) Uogólniona sztywność mięśni i sztywność karku B) Wyłącznie biegunka
C) Wyłącznie wysypka skórna D) Wyłącznie kaszel

Odpowiedź: A — Tężeć objawia się sztywnością mięśni, w tym charakterystycznym sztywnością karku.

368. Który drobnoustrój wywołuje tężec?

- A) *Clostridium botulinum* B) *Clostridium tetani*
C) *Clostridium difficile* D) *Clostridium perfringens* jako główna przyczyna tężca

Odpowiedź: B — Tężeć jest wywołany przez toksynę bakterii *Clostridium tetani*.

369. Jaki jest typowy objaw zatrucia jadem kiełbasianym (botulizmu)?

- A) Wyłącznie wysoka gorączka bez objawów neurologicznych B) Postępujące osłabienie mięśni i porażenie zstępujące
C) Wyłącznie biegunka D) Wyłącznie wysypka skórna

Odpowiedź: B — Botulizm powoduje postępujące, zstępujące porażenie mięśni na skutek działania toksyny botulinowej.

370. Który drobnoustrój jest częstą przyczyną zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych u młodych dorosłych?

- A) *Neisseria meningitidis* B) *Helicobacter pylori*
C) *Escherichia coli* jako najczęstsza przyczyna u młodych dorosłych D) *Treponema pallidum*

Odpowiedź: A — *Neisseria meningitidis* jest częstą przyczyną bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych u młodych osób.

371. Jaki jest typowy objaw skórny w przebiegu inwazyjnej choroby meningokokowej?

- A) Wyłącznie łuszczenie skóry dłoni B) Swędząca, drobnogrudekowa wysypka blednąca pod uciskiem
C) Wybroczyny i wylewy podskórne nieblednące pod uciskiem D) Wyłącznie zaczerwienienie policzków

Odpowiedź: C — Charakterystyczne wybroczyny nieblednące pod uciskiem sugerują posocznice meningokokową.

372. Który patogen jest częstą przyczyną zapalenia płuc u pacjentów z AIDS i niską liczbą limfocytów CD4?

- A) *Pneumocystis jirovecii* B) *Helicobacter pylori*
C) *Treponema pallidum* D) *Streptococcus pyogenes*

Odpowiedź: A — *Pneumocystis jirovecii* jest częstą przyczyną zapalenia płuc u pacjentów z zaawansowanym niedoborem odporności.

373. Jaki jest typowy objaw malarii?

- A) Wyłącznie wysypka skórna B) Cykliczne epizody wysokiej gorączki z dreszczami
C) Wyłącznie ból stawów D) Wyłącznie przewlekły kaszel

Odpowiedź: B — Malaria typowo daje cykliczne napady gorączki związane z cyklem rozwojowym pasożyta.

374. Który wektor przenosi malarię?

- A) Komar z rodzaju Anopheles B) Kleszcz
C) Wesz D) Pchła

Odpowiedź: A — Malaria jest przenoszona przez ukłucie zakażonego komara z rodzaju Anopheles.

375. Jaki jest typowy objaw denga?

- A) Wyłącznie zaparcia B) Wyłącznie ból ucha
C) Wyłącznie łagodny katar D) Wysoka gorączka, silne bóle mięśniowo-stawowe i wysypka

Odpowiedź: D — Denga daje wysoką gorączkę, silne bóle mięśniowo-stawowe (stąd nazwa gorączka łamiąca kości) i wysypkę.

376. Który drobnoustrój jest częstą przyczyną zakażeń szpitalnych opornych na wiele antybiotyków?

- A) Helicobacter pylori B) Borrelia burgdorferi
C) Metycylinooporny Staphylococcus aureus (MRSA) D) Wrażliwy na wszystkie antybiotyki Streptococcus viridans

Odpowiedź: C — MRSA jest istotnym problemem zakażeń szpitalnych ze względu na oporność na wiele antybiotyków.

377. Jaki jest cel izolacji kontaktowej pacjentów zakażonych wieloopornymi bakteriami?

- A) Zapobieganie transmisji drobnoustroju na innych pacjentów B) Zwiększenie komfortu psychicznego pacjenta jako jedyny cel
C) Poprawa smaku posiłków szpitalnych D) Przyspieszenie gojenia ran pacjenta

Odpowiedź: A — Izolacja kontaktowa ma na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się opornych drobnoustrojów w szpitalu.

378. Który mechanizm leży u podstaw wstrząsu septycznego?

- A) Wyłącznie reakcja alergiczna na pokarm B) Wyłącznie bezpośrednie uszkodzenie mechaniczne naczyń
C) Wyłącznie zaburzenie rytmu serca niezwiązane z infekcją D) Nadmierna, uogólniona odpowiedź zapalna na zakażenie prowadząca do niewydolności krążenia

Odpowiedź: D — Wstrząs septyczny wynika z nadmiernej odpowiedzi zapalnej organizmu na ciężkie zakażenie.

379. Jaki jest typowy pierwszy krok w leczeniu podejrzenia sepsy?

- A) Wyłącznie leki przeciwgorączkowe bez antybiotyku B) Wyłącznie leki przeciwbólowe
C) Odroczenie leczenia do potwierdzenia posiewu D) Szybkie podanie płynów dożylnych i wczesna antybiotykoterapia empiryczna

Odpowiedź: D — Wczesne podanie płynów i antybiotyku empirycznego jest kluczowe w leczeniu sepsy.

380. Który drobnoustrój jest częstą przyczyną zapalenia wątroby przenoszonego drogą pokarmową?

- A) Wirus zapalenia wątroby typu B B) Wirus HIV
C) Wirus zapalenia wątroby typu C D) Wirus zapalenia wątroby typu A

Odpowiedź: D — Wirus zapalenia wątroby typu A przenosi się głównie drogą pokarmową, poprzez skażoną żywność lub wodę.

381. Jaki jest typowy objaw wścieklizny po ekspozycji na zakażone zwierzę?

- A) Wyłącznie miejscowy obrzęk bez objawów ogólnych B) Wyłącznie łagodna gorączka trwająca jeden dzień
C) Postępujące objawy neurologiczne, w tym wodowstręt, po okresie wylęgania D) Natychmiastowa, bezobjawowa reakcja bez dalszych następstw

Odpowiedź: C — Wścieklizna po okresie wylęgania prowadzi do ciężkich, postępujących objawów neurologicznych.

382. Który drobnoustrój przenoszony jest przez ukąszenie zakażonych zwierząt i wywołuje wściekliznę?

- A) Wirus HPV B) Wirus wścieklizny (Rabies lyssavirus)
C) Wirus HIV D) Wirus grypy

Odpowiedź: B — Wścieklizna jest wywoływana przez wirus z rodzaju Lyssavirus, przenoszony głównie poprzez ślinę zakażonych zwierząt.

383. Jaki jest typowy objaw zakażenia grzybiczego jamy ustnej (kandydozy) u pacjentów z obniżoną odpornością?

- A) Wyłącznie suchość jamy ustnej bez nalotów B) Wyłącznie nieprzyjemny zapach z ust bez zmian widocznych
C) Białe, dające się zetrzeć naloty na błonie śluzowej jamy ustnej D) Wyłącznie krwawienie z dziąseł

Odpowiedź: C — Kandydoza jamy ustnej daje charakterystyczne białe naloty na błonie śluzowej.

384. Który drobnoustrój jest częstą przyczyną zakażeń grzybiczych u pacjentów z obniżoną odpornością?

- A) Escherichia coli B) Streptococcus pyogenes
C) Candida albicans D) Staphylococcus aureus

Odpowiedź: C — Candida albicans jest częstym patogenem grzybiczym u pacjentów z osłabioną odpornością.

385. Jaki jest cel profilaktyki poekspozycyjnej po potencjalnym narażeniu na wirusa HIV?

- A) Zmniejszenie ryzyka rozwoju zakażenia poprzez wczesne podanie leków przeciwretrowirusowych B) Zapobieganie wszystkim innym infekcjom przenoszonym drogą płciową
C) Zastąpienie szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B D) Natychmiastowe wyleczenie już istniejącego zakażenia

Odpowiedź: A — Profilaktyka poekspozycyjna, podjęta szybko po narażeniu, zmniejsza ryzyko rozwoju zakażenia HIV.

386. Który parametr wspiera rozpoznanie zakażenia bakteryjnego w odróżnieniu od wirusowego?

- A) Wyłącznie prawidłowa liczba leukocytów B) Prawidłowe wszystkie parametry zapalne
C) Znacznie podwyższone stężenie prokalcytoniny i CRP D) Wyłącznie prawidłowa temperatura ciała

Odpowiedź: C — Znacznie podwyższone markery zapalne, takie jak prokalcytonina, częściej wskazują na zakażenie bakteryjne.

387. Jaki jest typowy objaw zapalenia migdałków podniebiennych o etiologii paciorkowcowej?

- A) Wyłącznie kaszel bez zmian w gardle B) Wyłącznie katar bez bólu gardła

C) Wyłącznie chrypka bez gorączki D) Silny ból gardła, gorączka i naloty na migdałkach bez towarzyszącego kataru

Odpowiedź: D — Paciorkowcowe zapalenie gardła typowo daje silny ból gardła, gorączkę i naloty, bez typowego dla wirusów kataru.

388. Który powikłanie może wystąpić po nieleczonym paciorkowcowym zapaleniu gardła?

A) Choroba Parkinsona B) Cukrzyca typu 1
C) Miastenia D) Gorączka reumatyczna

Odpowiedź: D — Nielezione zakażenie paciorkowcowe może prowadzić do powikłań immunologicznych, w tym gorączki reumatycznej.

ROZDZIAŁ 09 / 10

Reumatologia i ortopedia

41 pytań z zakresu: reumatologia i ortopedia

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

389. Który typ stawu umożliwia największy zakres ruchu?

- A) Staw zawiasowy B) Staw siodełkowaty
C) Staw płaski D) Staw kulisty (np. staw biodrowy)

Odpowiedź: D — Staw kulisty umożliwia ruch w wielu płaszczyznach, dając największy zakres ruchomości.

390. Jaka jest funkcja chrząstki stawowej?

- A) Produkcja płynu stawowego B) Stabilizacja stawu poprzez więzadła
C) Zmniejszenie tarcia i amortyzacja obciążeń w stawie D) Unerwienie stawu

Odpowiedź: C — Chrząstka stawowa zmniejsza tarcie i amortyzuje obciążenia przenoszone przez staw.

391. Który mechanizm leży u podstaw reumatoidalnego zapalenia stawów?

- A) Zakażenie bakteryjne stawu jako główny mechanizm B) Odkładanie kryształów moczanu sodu w stawie
C) Przewlekły autoimmunologiczny proces zapalny błony maziowej stawów D) Zwyródnienie chrząstki związane z wiekiem

Odpowiedź: C — Reumatoidalne zapalenie stawów wynika z przewlekłego autoimmunologicznego zapalenia błony maziowej.

392. Jaki jest typowy wzorzec zajęcia stawów w reumatoidalnym zapaleniu stawów?

- A) Zajęcie wyłącznie stawu skroniowo-żuchwowego B) Zajęcie wyłącznie dużych stawów jednostronnie
C) Zajęcie wyłącznie kręgosłupa D) Symetryczne zajęcie małych stawów rąk i stóp

Odpowiedź: D — RZS typowo zajmuje symetrycznie małe stawy rąk i stóp.

393. Który objaw jest charakterystyczny dla reumatoidalnego zapalenia stawów?

- A) Ból nasilający się wyłącznie wieczorem bez sztywności porannej B) Sztywność poranna trwająca ponad godzinę
C) Gorączka jako jedyny objaw D) Wysypka jako jedyny objaw

Odpowiedź: B — Długotrwała sztywność poranna jest typowym objawem zapalnym w reumatoidalnym zapaleniu stawów.

394. Który przeciwciało jest często obecne w reumatoidalnym zapaleniu stawów?

- A) Przeciwciała heterofilne B) Przeciwciała przeciwko receptorowi acetylocholino
C) Przeciwciała przeciwko receptorowi TSH D) Czynnik reumatoidalny i przeciwciała anty-CCP

Odpowiedź: D — Czynnik reumatoidalny oraz przeciwciała anty-CCP są typowe dla reumatoidalnego zapalenia stawów.

395. Jaki jest typowy mechanizm choroby zwyrodnieniowej stawów?

- A) Postępujące zużycie i degradacja chrząstki stawowej B) Przewlekłe zapalenie autoimmunologiczne błony maziowej
C) Zakażenie bakteryjne stawu D) Odkładanie kryształów moczanu sodu

Odpowiedź: A — Choroba zwyrodnieniowa stawów wynika z postępującego zużycia chrząstki stawowej.

396. Który objaw jest typowy dla choroby zwyrodnieniowej stawów?

- A) Ból nasilający się w ciągu dnia i po wysiłku, krótka sztywność poranna B) Symetryczne zapalenie małych stawów rąk z długą sztywnością poranną

C) Wyłącznie gorączka bez bólu stawów D) Wyłącznie wysypka skórna

Odpowiedź: A — Choroba zwyrodnieniowa daje ból nasilający się z aktywnością i krótką sztywność poranną.

397. Jaki jest mechanizm dny moczanowej?

A) Zakażenie wirusowe stawu B) Autoimmunologiczne zapalenie błony maziowej
C) Zwyrodnienie chrząstki związane z wiekiem D) Odkładanie się kryształów moczanu sodu w stawach

Odpowiedź: D — Dna moczanowa wynika z odkładania się kryształów moczanu sodu w stawach, wywołujących ostry stan zapalny.

398. Który staw jest klasycznie zajęty w pierwszym napadzie dny moczanowej?

A) Staw krzyżowo-biodrowy B) Staw mostkowo-obojczykowy
C) Staw śródstopno-paliczkowy palucha D) Staw skroniowo-żuchwowy

Odpowiedź: C — Pierwszy napad dny moczanowej klasycznie zajmuje staw u podstawy dużego palca stopy.

399. Jaki jest typowy czynnik ryzyka dny moczanowej?

A) Niskie stężenie kwasu moczowego B) Hiperurykemia i spożycie pokarmów bogatych w puryny
C) Niedoczynność tarczycy jako główny czynnik ryzyka D) Niedobór żelaza

Odpowiedź: B — Podwyższone stężenie kwasu moczowego oraz dieta bogata w puryny zwiększają ryzyko dny moczanowej.

400. Który lek jest stosowany w przewlekłej profilaktyce napadów dny moczanowej poprzez obniżenie stężenia kwasu moczowego?

A) Allopurynol B) Paracetamol
C) Amoksycylina D) Loratadyna

Odpowiedź: A — Allopurynol zmniejsza produkcję kwasu moczowego, zapobiegając nawrotom napadów dny.

401. Jaki jest mechanizm tocznia rumieniowatego układowego?

A) Wielonarządowa choroba autoimmunologiczna z obecnością licznych autoprzeciwciał B) Zakażenie bakteryjne skóry
C) Zwyrodnienie stawów związane z wiekiem D) Odkładanie kryształów moczanu sodu

Odpowiedź: A — Toczeń rumieniowaty układowy jest wielonarządową chorobą autoimmunologiczną.

402. Który objaw skórny jest charakterystyczny dla tocznia rumieniowatego układowego?

A) Rumień wędrujący jako typowa zmiana B) Owrzodzenia narządów płciowych jako typowa zmiana
C) Wysypka pęcherzykowa jako typowa zmiana D) Rumień w kształcie motyla na twarzy

Odpowiedź: D — Rumień w kształcie motyla na policzkach i nosie jest klasycznym objawem tocznia.

403. Który parametr laboratoryjny jest typowo obecny w toczniu rumieniowatym układowym?

A) Przeciwciała przeciwjądrowe (ANA) B) Czynnik reumatoidalny jako jedyny marker
C) Przeciwciała heterofilne D) Przeciwciała anty-CCP jako główny marker

Odpowiedź: A — Przeciwciała przeciwjądrowe są czułym, choć niespecyficznym markerem tocznia rumieniowatego układowego.

404. Jaki jest typowy objaw zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa?

- A) Przewlekły ból pleców zapalny, nasilający się w spoczynku i poprawiający się z ruchem B) Wyłącznie ból stawów rąk bez zajęcia kręgosłupa
C) Wyłącznie ból głowy D) Ból pleców nasilający się wyłącznie po wysiłku i ustępujący w spoczynku

Odpowiedź: A — Ból zapalny w zesztywniającym zapaleniu stawów kręgosłupa nasila się w spoczynku, a poprawia z ruchem.

405. Który antygen jest silnie związany z zesztywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa?

- A) HLA-B27 B) HLA-B8
C) HLA-DR4 D) HLA-DQ2

Odpowiedź: A — Obecność antygenu HLA-B27 jest silnie związana z ryzykiem zesztywniającego zapalenia stawów kręgosłupa.

406. Jaki jest typowy objaw fibromialgii?

- A) Wyłącznie wysypka skórna B) Wyłącznie ból jednego stawu
C) Gorączka jako główny objaw D) Przewlekły, uogólniony ból mięśniowo-szkieletowy z licznymi punktami tkliwości

Odpowiedź: D — Fibromialgia charakteryzuje się przewlekłym, uogólnionym bólem oraz licznymi punktami tkliwości.

407. Który mechanizm leży u podstaw osteoporozy?

- A) Nadmierna mineralizacja kości B) Zmniejszenie gęstości mineralnej kości zwiększające ryzyko złamań
C) Nowotwór kości jako podstawowy mechanizm D) Zakażenie bakteryjne kości

Odpowiedź: B — Osteoporoza polega na zmniejszeniu gęstości mineralnej kości, zwiększając ryzyko złamań.

408. Który czynnik zwiększa ryzyko osteoporozy u kobiet?

- A) Młody wiek przed menopauzą B) Regularna aktywność fizyczna z obciążeniem
C) Menopauza i związany z nią spadek estrogenów D) Odpowiednia podaż wapnia i witaminy D

Odpowiedź: C — Spadek estrogenów po menopauzie przyspiesza utratę masy kostnej, zwiększając ryzyko osteoporozy.

409. Który typ złamania jest typowy dla osteoporozy?

- A) Złamanie wyłącznie w obrębie czaszki B) Złamanie wyłącznie żeber po silnym urazie sportowym
C) Złamanie wyłącznie w obrębie palców u nóg D) Złamanie kompresyjne kręgu, złamanie szyjki kości udowej lub złamanie nadgarstka

Odpowiedź: D — Typowe złamania osteoporotyczne obejmują kręgosłup, szyjkę kości udowej i nadgarstek.

410. Jaki jest cel badania densytometrycznego kości?

- A) Ocena funkcji nerek B) Ocena stężenia glukozy
C) Ocena funkcji serca D) Ocena gęstości mineralnej kości w celu rozpoznania osteoporozy

Odpowiedź: D — Densytometria kości mierzy gęstość mineralną, pomagając rozpoznać osteoporozę.

411. Który typ urazu opisuje przemieszczenie powierzchni stawowych względem siebie?

- A) Złamanie kości B) Naderwanie mięśnia
C) Zwichnięcie stawu D) Skręcenie więzadła

Odpowiedź: C — Zwichnięcie to utrata prawidłowego kontaktu powierzchni stawowych.

412. Jaki jest typowy objaw skręcenia stawu skokowego?

- A) Gorączka jako główny objaw B) Ból, obrzęk i podbiegnięcie krwawe w okolicy stawu po urazie skrętnym
C) Zaburzenia widzenia D) Wysypka skórna jako główny objaw

Odpowiedź: B — Skręcenie stawu skokowego typowo daje ból, obrzęk i podbiegnięcie krwawe po urazie skrętnym.

413. Który mechanizm leży u podstaw złamania patologicznego?

- A) Złamanie kości osłabionej wcześniejszym procesem chorobowym przy minimalnym urazie B) Złamanie wyłącznie u dzieci
C) Złamanie wyłącznie po bardzo silnym urazie u zdrowej kości D) Złamanie wyłącznie w przebiegu infekcji wirusowej

Odpowiedź: A — Złamanie patologiczne występuje w kości osłabionej chorobą, nawet przy niewielkim urazie.

414. Jaki jest typowy objaw zapalenia kaletki maziowej?

- A) Wysypka skórna jako jedyny objaw B) Gorączka jako jedyny objaw
C) Uogólniony ból całego ciała D) Miejscowy ból i obrzęk w okolicy stawu, nasilający się przy ucisku

Odpowiedź: D — Zapalenie kaletki maziowej daje miejscowy ból i obrzęk, nasilający się przy ucisku danej okolicy.

415. Który staw jest najczęściej zajęty w chorobie zwyrodnieniowej stawów kończyn dolnych?

- A) Staw skroniowo-żuchwowy B) Staw promieniowo-nadgarstkowy
C) Staw kolanowy i biodrowy D) Staw mostkowo-obojczykowy

Odpowiedź: C — Stawy kolanowe i biodrowe, jako obciążone masą ciała, są często zajęte w chorobie zwyrodnieniowej.

416. Jaki jest cel endoprotezoplastyki stawu biodrowego?

- A) Zastąpienie zniszczonych powierzchni stawowych sztucznym implantem B) Leczenie dny moczanowej
C) Leczenie osteoporozy jako metoda pierwszego wyboru D) Leczenie zakażenia bakteryjnego skóry

Odpowiedź: A — Endoprotezoplastyka zastępuje zniszczone powierzchnie stawowe implantem, przywracając funkcję stawu.

417. Który objaw sugeruje zespół cieśni kanału nadgarstka związany z pracą powtarzalną?

- A) Ból zlokalizowany wyłącznie w kolanie B) Wyłącznie osłabienie mięśni twarzy
C) Ból i drętwienie w zakresie unerwienia nerwu pośrodkowego, nasilające się w nocy D) Ból zlokalizowany wyłącznie w barku

Odpowiedź: C — Zespół cieśni nadgarstka daje ból i drętwienie w obszarze unerwienia nerwu pośrodkowego, często nasilające się nocą.

418. Jaki jest typowy objaw zapalenia ścięgna Achillesa?

- A) Wyłącznie gorączka bez bólu B) Ból zlokalizowany wyłącznie w okolicy oka
C) Ból i tkiwość w okolicy tylnej części pięty, nasilające się przy wysiłku D) Ból zlokalizowany wyłącznie w nadgarstku

Odpowiedź: C — Zapalenie ścięgna Achillesa daje ból i tkiwość w tylnej części pięty, nasilające się przy aktywności.

419. Który typ złamania jest typowy u dzieci, obejmujący częściowe pęknięcie kości bez pełnego przerwania ciągłości?

- A) Złamanie patologiczne B) Złamanie typu zielonej gałązki
C) Złamanie awulsyjne jako jedyny typ dziecięcy D) Złamanie kompresyjne kręgu

Odpowiedź: B — Złamanie typu zielonej gałązki jest typowe dla elastycznych kości dziecięcych.

420. Jaki jest typowy objaw młodzieńczego idiopatycznego zapalenia stawów?

- A) Zawsze ostry, jednorazowy epizod bólu stawów u dorosłych B) Zawsze ograniczone do jednego palca
C) Przewlekłe zapalenie stawów rozpoczynające się przed osiemnastym rokiem życia D) Zawsze towarzyszy mu wyłącznie ból głowy

Odpowiedź: C — Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów to przewlekłe zapalenie stawów rozpoczynające się w dzieciństwie lub wieku młodzieńczym.

421. Który objaw sugeruje septyczne zapalenie stawu?

- A) Nagły, silny ból, obrzęk, zaczerwienienie stawu z towarzyszącą gorączką B) Powolny, przewlekły ból bez gorączki trwający lata
C) Wyłącznie ból nasilający się przy zimnej pogodzie D) Wyłącznie sztywność poranna bez obrzęku

Odpowiedź: A — Septyczne zapalenie stawu ma zwykle ostry przebieg z silnym bólem, obrzękiem i gorączką.

422. Jaki jest pilny krok diagnostyczny przy podejrzeniu septycznego zapalenia stawu?

- A) Wyłącznie zdjęcie rentgenowskie bez nakłucia stawu B) Nakłucie stawu i analiza płynu stawowego
C) Odroczenie diagnostyki o kilka tygodni D) Wyłącznie badanie krwi bez nakłucia stawu

Odpowiedź: B — Nakłucie stawu z analizą płynu stawowego jest kluczowe dla szybkiego rozpoznania zakażenia stawu.

423. Który typ kolagenu jest głównym składnikiem kości?

- A) Kolagen typu III jako główny składnik kości B) Kolagen typu IV jako główny składnik kości
C) Kolagen typu I D) Kolagen typu II jako główny składnik kości

Odpowiedź: C — Kolagen typu I jest głównym białkiem strukturalnym macierzy kostnej.

424. Jaki jest typowy mechanizm choroby Pageta kości?

- A) Zakażenie wirusowe kości B) Zwrodnienie chrząstki stawowej
C) Odkładanie kryształów moczanu sodu w kości D) Nieprawidłowa, nadmierna przebudowa kości prowadząca do jej deformacji

Odpowiedź: D — Choroba Pageta charakteryzuje się nieprawidłową, nadmierną przebudową tkanki kostnej.

425. Który objaw jest typowy dla zapalenia wielomięśniowego?

- A) Osłabienie wyłącznie mięśni dystalnych dłoni B) Wyłącznie zaburzenia czucia
C) Wyłącznie ból stawów bez osłabienia mięśni D) Symetryczne osłabienie mięśni proksymalnych kończyn

Odpowiedź: D — Zapalenie wielomięśniowe typowo daje symetryczne osłabienie mięśni bliższych części kończyn.

426. Jaki jest typowy objaw skórny w zapaleniu skórno-mięśniowym?

- A) Fioletowe zabarwienie powiek (objaw heliotropowy) B) Rumień wędrujący jako typowa zmiana
C) Rumień w kształcie motyla jako typowa zmiana D) Owrzodzenia narządów płciowych

Odpowiedź: A — Objaw heliotropowy, czyli fioletowe zabarwienie powiek, jest charakterystyczny dla zapalenia skórno-mięśniowego.

427. Który parametr laboratoryjny jest podwyższony w zapaleniu mięśni?

- A) Stężenie TSH B) Stężenie glukozy jako główny wskaźnik
C) Kinaza kreatynowa (CK) D) Stężenie sodu

Odpowiedź: C — Podwyższona aktywność kinazy kreatynowej wskazuje na uszkodzenie mięśni w przebiegu zapalenia.

428. Jaki jest typowy objaw dyskopatii lędźwiowej z uciskiem korzenia nerwowego?

- A) Ból promieniujący wzdłuż przebiegu nerwu kulszowego (rwa kulszowa) B) Ból ograniczony wyłącznie do okolicy oka
C) Wyłącznie ból głowy D) Ból ograniczony wyłącznie do nadgarstka

Odpowiedź: A — Ucisk korzenia nerwowego w odcinku lędźwiowym typowo daje ból promieniujący wzdłuż nerwu kulszowego.

429. Który test kliniczny jest pomocny w ocenie podrażnienia korzenia nerwowego lędźwiowego?

- A) Objaw Babińskiego jako główny test B) Objaw Blumberga jako główny test
C) Test Romberga jako główny test D) Objaw Lasegue'a (test unoszenia wyprostowanej kończyny)

Odpowiedź: D — Dodatni objaw Lasegue'a sugeruje podrażnienie korzenia nerwowego w odcinku lędźwiowym.

ROZDZIAŁ 10 / 10

Chirurgia ogólna i stany nagłe

53 pytań z zakresu: chirurgia ogólna i stany nagłe

Poniższe pytania obejmują podstawowe i często egzaminacyjne zagadnienia z tej specjalizacji. Zastój pasek z odpowiedziami i spróbuj odpowiedzieć samodzielnie, zanim sprawdzisz poprawną opcję i wyjaśnienie.

430. Jaki jest pierwszy krok w ocenie pacjenta urazowego według schematu ABCDE?

- A) Ocena skóry jako pierwszy krok B) Ocena krążenia jako pierwszy krok
C) Ocena neurologiczna jako pierwszy krok D) Ocena i zabezpieczenie drożności dróg oddechowych

Odpowiedź: D — Schemat ABCDE zaczyna się od oceny i zabezpieczenia drożności dróg oddechowych.

431. Co oznacza litera C w schemacie oceny pacjenta urazowego ABCDE?

- A) Consultation - konsultacja specjalistyczna B) Comfort - komfort pacjenta
C) Cognition - funkcje poznawcze D) Circulation - krążenie

Odpowiedź: D — Litera C w schemacie ABCDE odnosi się do oceny krążenia i kontroli krwotoku.

432. Jaki jest typowy objaw wstrząsu hipowolemicznego?

- A) Bradykardia i wysokie ciśnienie tętnicze B) Wysoka gorączka jako główny objaw
C) Tachykardia, hipotensja i bledność skóry D) Świąd skóry jako główny objaw

Odpowiedź: C — Wstrząs hipowolemiczny daje tachykardię, spadek ciśnienia tętniczego i bledność skóry.

433. Który rodzaj płynów jest zwykle stosowany w pierwszej kolejności w resuscytacji płynowej przy wstrząsie hipowolemicznym?

- A) Wyłącznie preparaty krwiopochodne bez wcześniejszego podania krystaloidów B) Krystaloidy dożylnie
C) Roztwór glukozy 5% jako płyn pierwszego wyboru D) Woda doustna jako jedyne postępowanie

Odpowiedź: B — Krystaloidy dożylnie są zwykle pierwszym wyborem w początkowej resuscytacji płynowej.

434. Jaki jest typowy objaw odmy prężnej wymagający natychmiastowej interwencji?

- A) Bradykardia jako jedyny objaw B) Wyłącznie łagodny ból bez zaburzeń oddychania
C) Narastająca duszność, przesunięcie tchawicy i spadek ciśnienia tętniczego D) Stabilne ciśnienie tętnicze i prawidłowe położenie tchawicy

Odpowiedź: C — Odma prężna prowadzi do narastającej duszności, przesunięcia śródpiersia i niestabilności hemodynamicznej.

435. Jakie jest doraźne postępowanie w odmie prężnej?

- A) Wyłącznie tlenoterapia bez odbarczenia B) Wyłącznie podanie leków przeciwbólowych
C) Natychmiastowe odbarczenie jamy opłucnowej D) Odroczenie leczenia do badania obrazowego

Odpowiedź: C — Odma prężna wymaga natychmiastowego odbarczenia, bez oczekiwania na potwierdzenie obrazowe.

436. Który typ krwawienia charakteryzuje się jasnoczerwoną, pulsującą krwią?

- A) Krwawienie żyłne B) Krwawienie limfatyczne
C) Krwawienie tętnicze D) Krwawienie włóśniakowe

Odpowiedź: C — Krwawienie tętnicze daje jasnoczerwoną krew wypływającą pulsująco, zgodnie z rytmem serca.

437. Jakie jest podstawowe postępowanie w przypadku silnego krwawienia zewnętrznego z kończyny?

- A) Bezpośredni, silny ucisk na miejsce krwawienia B) Uniesienie kończyny bez ucisku

C) Podanie leków przeciwbólowych jako jedyne postępowanie D) Oczekiwanie na samoistne ustanie krwawienia

Odpowiedź: A — Bezpośredni ucisk na ranę jest podstawowym, pierwszym krokiem tamowania krwawienia zewnętrznego.

438. Jaki jest typowy objaw ostrego brzucha wymagający pilnej oceny chirurgicznej?

- A) Wyłącznie wzdęcie bez bólu B) Łagodny, przewlekły dyskomfort trwający miesiącami
C) Wyłącznie zaparcia bez bólu D) Silny, narastający ból brzucha z obroną mięśniową

Odpowiedź: D — Silny ból z obroną mięśniową sugeruje stan zapalny otrzewnej wymagający pilnej oceny.

439. Który objaw sugeruje przepuklinę uwięźniętą wymagającą pilnej interwencji?

- A) Wyłącznie świąd skóry w okolicy pachwiny B) Wyłącznie zaczerwienienie bez uwypuklenia
C) Bolesne, nieodprowadzalne uwypuklenie z objawami niedrożności D) Bezbolesne, łatwo odprowadzalne uwypuklenie

Odpowiedź: C — Przepuklina uwięźnięta daje bolesne, nieodprowadzalne uwypuklenie, często z objawami niedrożności jelit.

440. Jaki jest mechanizm powstawania przepukliny pachwinowej?

- A) Zwyródnienie stawu biodrowego B) Przemieszczenie zawartości jamy brzusznej przez osłabiony kanał pachwinowy
C) Zapalenie węzłów chłonnych pachwinowych D) Zakażenie skóry okolicy pachwiny

Odpowiedź: B — Przepuklina pachwinowa wynika z przemieszczenia zawartości jamy brzusznej przez osłabiony kanał pachwinowy.

441. Który typ oparzenia obejmuje pełną grubość skóry z uszkodzeniem tkanki podskórnej?

- A) Rumień słoneczny B) Oparzenie powierzchowne drugiego stopnia
C) Oparzenie trzeciego stopnia D) Oparzenie pierwszego stopnia

Odpowiedź: C — Oparzenie trzeciego stopnia obejmuje pełną grubość skóry, sięgając tkanki podskórnej.

442. Jaki jest typowy wygląd rany w oparzeniu trzeciego stopnia?

- A) Wyłącznie niewielkie zaczerwienienie ustępujące w kilka godzin B) Wyłącznie łuszczenie naskórka
C) Zaczerwieniona, bolesna skóra bez pęcherzy D) Sucha, skórzasta, biała lub zwęglona powierzchnia, często bez czucia bólu

Odpowiedź: D — Oparzenie trzeciego stopnia daje suchą, skórzastą powierzchnię, często z utratą czucia bólu w tym miejscu.

443. Który wzór jest stosowany do szacunkowej oceny powierzchni oparzenia u dorosłych?

- A) Reguła dziewiątek B) Wskaźnik masy ciała
C) Skala Apgar D) Skala Glasgow

Odpowiedź: A — Reguła dziewiątek pozwala szybko oszacować procent powierzchni ciała objętej oparzeniem.

444. Jaki jest cel wczesnego nawodnienia dożylnego u pacjenta z rozległym oparzeniem?

- A) Poprawa wyglądu blizny B) Zmniejszenie bólu jako jedyny cel
C) Leczenie zakażenia rany D) Zapobieganie wstrząsowi hipowolemicznemu wynikającemu z utraty płynów przez uszkodzoną skórę

Odpowiedź: D — Rozległe oparzenia prowadzą do znacznej utraty płynów, dlatego wczesne nawodnienie zapobiega wstrząsowi.

445. Który objaw sugeruje uraz czaszkowo-mózgowy z narastającym ciśnieniem wewnątrzczaszkowym?

- A) Wyłącznie niewielki ból głowy bez innych objawów B) Stabilny, prawidłowy poziom świadomości przez cały czas
C) Pogarszający się poziom świadomości i poszerzenie źrenicy po jednej stronie D) Wyłącznie krótkotrwałe zawroty głowy

Odpowiedź: C — Pogarszająca się świadomość i asymetria źrenic sugerują narastające ciśnienie wewnątrzczaszkowe.

446. Która skala jest stosowana do oceny stanu świadomości u pacjenta urazowego?

- A) Skala CHA2DS2-VASc B) Skala CURB-65
C) Skala Apgar D) Skala Glasgow (GCS)

Odpowiedź: D — Skala Glasgow ocenia poziom świadomości na podstawie reakcji ruchowej, słownej i otwierania oczu.

447. Jaki jest typowy objaw złamania podstawy czaszki?

- A) Krwiaki okularowe (objaw szopa) lub krwiak za uchem (objaw Battle'a) B) Wyłącznie ból stawów
C) Wyłącznie wysypka skórna D) Wyłącznie ból brzucha

Odpowiedź: A — Charakterystyczne krwiaki okularowe lub za uchem mogą wskazywać na złamanie podstawy czaszki.

448. Który mechanizm urazu najczęściej prowadzi do urazu śledziony?

- A) Nowotwór skóry B) Przewlekłe nadciśnienie tętnicze
C) Tępy uraz lewej okolicy podżebrowej, na przykład w wypadku komunikacyjnym D) Zakażenie wirusowe

Odpowiedź: C — Tępy uraz lewej okolicy podżebrowej jest częstym mechanizmem prowadzącym do urazu śledziony.

449. Jaki jest typowy objaw pęknięcia śledziony?

- A) Wyłącznie żółtaczka bez bólu B) Wyłącznie obrzęk kończyny dolnej
C) Ból zlokalizowany wyłącznie w prawym barku D) Ból w lewym podżebrzu z możliwym promieniowaniem do lewego barku i objawami wstrząsu

Odpowiedź: D — Pęknięcie śledziony daje ból w lewym podżebrzu, czasem promieniujący do barku, oraz cechy krwawienia wewnętrznego.

450. Który typ złamania kości udowej wiąże się z istotnym ryzykiem znacznej utraty krwi?

- A) Złamanie trzonu kości udowej B) Złamanie paliczka palca
C) Złamanie kości nadgarstka D) Złamanie żebra pojedynczego

Odpowiedź: A — Złamanie trzonu kości udowej może prowadzić do znacznej utraty krwi do otaczających tkanek.

451. Jaki jest cel unieruchomienia złamanej kończyny przed transportem pacjenta?

- A) Poprawa wyglądu kończyny B) Umożliwienie natychmiastowego chodzenia
C) Przyspieszenie zrostu kości na miejscu zdarzenia D) Zmniejszenie bólu i zapobieganie dalszemu uszkodzeniu tkanek miękkich oraz naczyń

Odpowiedź: D — Unieruchomienie zmniejsza ból oraz chroni tkanki miękkie i naczynia przed dalszym uszkodzeniem odłamami kości.

452. Który objaw sugeruje zespół ciasnoty przedziałów powięziowych po urazie kończyny?

- A) Silny ból nieproporcjonalny do urazu, nasilający się przy biernym rozciąganiu mięśni B) Wyłącznie zaczerwienienie skóry bez bólu
C) Wyłącznie świąd skóry D) Łagodny, przemijający dyskomfort ustępujący samoistnie

Odpowiedź: A — Silny, narastający ból nieproporcjonalny do urazu jest kluczowym objawem zespołu ciasnoty przedziałów powięziowych.

453. Jaki jest mechanizm zespołu ciasnoty przedziałów powięziowych?

- A) Odkładanie kryształów moczanu sodu B) Zwrodnienie stawu
C) Zakażenie bakteryjne skóry D) Wzrost ciśnienia w zamkniętej przestrzeni powięziowej upośledzający przepływ krwi

Odpowiedź: D — Narastające ciśnienie w przedziale powięziowym upośledza przepływ krwi, zagrażając tkankom.

454. Który stan wymaga pilnej interwencji chirurgicznej w przypadku ostrego niedokrwienia kończyny?

- A) Świąd skóry bez innych objawów B) Przewlekłe, stopniowo narastające chromanie przestankowe
C) Nagły ból, bladość, brak tętna i oziębienie kończyny D) Łagodny obrzęk bez zmiany zabarwienia skóry

Odpowiedź: C — Nagłe, ostre niedokrwienie kończyny objawia się bólem, bladością, brakiem tętna i oziębieniem, wymagając pilnej interwencji.

455. Jaki jest typowy objaw martwiczego zapalenia powięzi?

- A) Wyłącznie łagodny ból stawu B) Wyłącznie świąd skóry
C) Szybko postępujący ból, obrzęk i martwica tkanek miękkich z ciężkim stanem ogólnym D) Łagodne, miejscowe zaczerwienienie ustępujące samoistnie

Odpowiedź: C — Martwicze zapalenie powięzi to szybko postępujące, zagrażające życiu zakażenie tkanek miękkich.

456. Który czynnik jest istotny w kwalifikacji rany do szycia pierwotnego?

- A) Czas od urazu oraz stopień zanieczyszczenia rany B) Wyłącznie wiek pacjenta
C) Wyłącznie pora dnia, w której doszło do urazu D) Wyłącznie kolor skóry pacjenta

Odpowiedź: A — Czas od urazu oraz stopień zanieczyszczenia rany wpływają na decyzję o pierwotnym zamknięciu rany.

457. Jaki jest cel profilaktyki przeciwężcowej po zranieniu?

- A) Zmniejszenie bólu rany B) Poprawa gojenia się blizny estetycznej
C) Zapobieganie zakażeniu przetrwalnikami Clostridium tetani D) Leczenie zakażenia wirusowego

Odpowiedź: C — Profilaktyka przeciwężcowa zapobiega rozwojowi tężca po zanieczyszczeniu rany przetrwalnikami bakterii.

458. Który objaw sugeruje niedrożność jelit wymagającą pilnej diagnostyki obrazowej?

- A) Wyłącznie łagodny dyskomfort po obfitym posiłku B) Wzdęcie brzucha, wymioty i zatrzymanie gazów oraz stolca
C) Wyłącznie zgaga D) Prawidłowe, regularne wypróżnienia bez dolegliwości

Odpowiedź: B — Wzdęcie, wymioty oraz zatrzymanie gazów i stolca sugerują niedrożność jelit.

459. Jaki jest typowy mechanizm niedrożności jelit spowodowanej zrostami pooperacyjnymi?

- A) Zaburzenie hormonalne tarczycy B) Mechaniczne zagięcie lub ucisk jelita przez pasma tkanki bliznowatej po wcześniejszej operacji
C) Nowotwór jelita jako jedyna możliwa przyczyna zrostów D) Zapalenie wirusowe błony śluzowej jelita

Odpowiedź: B — Zrosty pooperacyjne mogą mechanicznie uciskać lub zaginać jelito, prowadząc do niedrożności.

460. Który objaw jest typowy dla skrętu jądra, wymagającego pilnej interwencji urologicznej?

- A) Wyłącznie świąd skóry moszny B) Stopniowo narastający, łagodny dyskomfort trwający miesiącami
C) Wyłącznie powiększenie węzłów chłonnych pachwinowych D) Nagły, silny ból moszny z obrzękiem, często u młodych mężczyzn

Odpowiedź: D — Skręt jądra daje nagły, silny ból moszny i wymaga pilnej interwencji, aby zachować żywotność jądra.

461. Jaki jest krytyczny czas na interwencję chirurgiczną w skręcie jądra dla zachowania jego żywotności?

- A) Zwykle w ciągu kilku godzin od wystąpienia objawów B) Interwencja może być odroczone o wiele tygodni bez konsekwencji
C) Czas nie ma żadnego znaczenia klinicznego D) Interwencja jest zawsze zbędna

Odpowiedź: A — Szybka interwencja, zwykle w ciągu kilku godzin, jest kluczowa dla zachowania żywotności jądra.

462. Który objaw sugeruje krwotok wewnętrzny do jamy brzusznej po urazie tępy?

- A) Narastająca tachykardia i hipotensja przy niewielkich zewnętrznych objawach urazu B) Prawidłowe parametry życiowe mimo rozległego urazu
C) Bradykardia jako jedyny objaw D) Wyłącznie miejscowy siniak bez zmian parametrów życiowych

Odpowiedź: A — Narastająca tachykardia i spadek ciśnienia mogą wskazywać na ukryty krwotok wewnętrzny.

463. Jaki jest cel badania FAST (skoncentrowana ultrasonografia w urazach) u pacjenta urazowego?

- A) Ocena gęstości kości B) Szybka ocena obecności wolnego płynu w jamie brzusznej lub worku osierdziowym
C) Ocena funkcji nerwów obwodowych D) Ocena funkcji tarczycy

Odpowiedź: B — Badanie FAST szybko wykrywa wolny płyn (najczęściej krew) w jamie brzusznej lub osierdziu u pacjenta urazowego.

464. Który typ wstrząsu wynika z niewydolności pompy serca?

- A) Wstrząs kardiogeny B) Wstrząs anafilaktyczny
C) Wstrząs hipowolemiczny D) Wstrząs septyczny

Odpowiedź: A — Wstrząs kardiogeny wynika z niewydolności serca jako pompy, prowadzącej do niedostatecznej perfuzji tkanek.

465. Jaki jest typowy mechanizm wstrząsu anafilaktycznego?

- A) Niewydolność pompy serca jako główny mechanizm B) Masywna reakcja alergiczna z uwolnieniem histaminy prowadząca do rozszerzenia naczyń i wzrostu przepuszczalności
C) Zakażenie bakteryjne jako główny mechanizm D) Utrata dużej objętości krwi jako główny mechanizm

Odpowiedź: B — Wstrząs anafilaktyczny wynika z masywnej reakcji alergicznej, prowadzącej do rozszerzenia naczyń i obrzęku.

466. Który lek jest lekiem pierwszego rzutu w leczeniu wstrząsu anafilaktycznego?

- A) Paracetamol B) Adrenalina podana domięśniowo
C) Loperamid D) Amoksycylina

Odpowiedź: B — Adrenalina domięśniowa jest lekiem pierwszego rzutu w leczeniu ciężkiej reakcji anafilaktycznej.

467. Jaki jest typowy objaw wstrząsu anafilaktycznego?

- A) Obrzęk twarzy i gardła, pokrzywka i spadek ciśnienia tętniczego B) Wyłącznie ból stawów
C) Wyłącznie łagodny świąd skóry bez innych objawów D) Wyłącznie gorączka bez innych objawów

Odpowiedź: A — Wstrząs anafilaktyczny daje szybko narastający obrzęk, pokrzywkę i niestabilność hemodynamiczną.

468. Który parametr jest kluczowy do oceny podczas triażu na oddziale ratunkowym?

- A) Wyłącznie wiek pacjenta niezależnie od stanu klinicznego B) Wyłącznie kolejność zgłoszenia się pacjentów
C) Wyłącznie posiadane ubezpieczenie zdrowotne D) Pilność stanu klinicznego pacjenta względem dostępnych zasobów

Odpowiedź: D — Triaż ocenia pilność stanu klinicznego, aby odpowiednio priorytetyzować pomoc pacjentom.

469. Jaki jest cel unieruchomienia kręgosłupa szyjnego u pacjenta po urazie z podejrzeniem uszkodzenia kręgosłupa?

- A) Poprawa komfortu psychicznego pacjenta jako jedyny cel B) Zmniejszenie bólu głowy niezwiązanego z urazem kręgosłupa
C) Zapobieganie wtórnemu uszkodzeniu rdzenia kręgowego podczas transportu i badania D) Przyspieszenie gojenia złamania

Odpowiedź: C — Unieruchomienie kręgosłupa szyjnego chroni przed wtórnym uszkodzeniem rdzenia kręgowego przy niestabilnym złamaniu.

470. Który objaw sugeruje odmę opłucnową otwartą (tzw. ranę ssącą klatki piersiowej)?

- A) Wyłącznie ból bez zmian osłuchowych B) Widoczna rana klatki piersiowej z odgłosem zasysania powietrza przy oddychaniu
C) Zamknięta, niewidoczna z zewnątrz przestrzeń opłucnowa bez rany skórnej D) Wyłącznie kaszel bez rany

Odpowiedź: B — Odma otwarta charakteryzuje się widoczną raną klatki piersiowej z charakterystycznym odgłosem zasysania powietrza.

471. Jaki jest cel opatrunku zastawkowego stosowanego w ranie ssącej klatki piersiowej?

- A) Całkowite szczelne zamknięcie rany bez możliwości ucieczki powietrza B) Umożliwienie ucieczki powietrza z jamy opłucnowej przy jednoczesnym zapobieganiu jego zasysaniu
C) Wyłącznie zatrzymanie krwawienia zewnętrznego D) Wyłącznie zmniejszenie bólu

Odpowiedź: B — Opatrunek zastawkowy pozwala powietrzu uciec z jamy opłucnowej, zapobiegając rozwinięciu się odmy prężnej.

472. Który stan jest najczęstszą przyczyną ostrego brzucha wymagającą pilnej operacji u młodych dorosłych?

- A) Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego B) Przewlekłe zaparcia

C) Zapalenie stawu kolanowego D) Łagodny refluks żołądkowo-przełykowy

Odpowiedź: A — Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego jest jedną z najczęstszych przyczyn ostrego brzucha u młodych dorosłych.

473. Jaki jest typowy objaw perforacji wrzodu trawiennego?

A) Wyłącznie nudności bez bólu B) Wyłącznie zgaga bez bólu
C) Nagły, silny ból brzucha z deskowatym napięciem powłok D) Stopniowo narastający, łagodny dyskomfort od wielu miesięcy bez zmiany charakteru

Odpowiedź: C — Perforacja wrzodu trawiennego daje nagły, silny ból z deskowatym napięciem powłok brzusznych.

474. Który typ urazu głowy wiąże się z krwawieniem między czaszką a oponą twardą, często po urazie tętnicy oponowej środkowej?

A) Krwotok podpajęczynówkowy B) Krwíak śródmózgowy
C) Krwíak podtwardówkowy D) Krwíak nadtwardówkowy

Odpowiedź: D — Krwíak nadtwardówkowy często wynika z uszkodzenia tętnicy oponowej środkowej po urazie głowy.

475. Jaki jest typowy przebieg kliniczny krwíaka nadtwardówkowego?

A) Zawsze przewlekły przebieg trwający miesiące B) Zawsze przebieg bezobjawowy
C) Krótki okres przytomności po urazie, po którym następuje szybkie pogorszenie świadomości D) Zawsze natychmiastowa, głęboka śpiączka od momentu urazu

Odpowiedź: C — Krwíak nadtwardówkowy często daje charakterystyczny okres przejściowej przytomności przed nagłym pogorszeniem.

476. Który mechanizm jest typowy dla krwíaka podtwardówkowego?

A) Zator tętnicy mózgowej B) Rozerwanie żył mostkujących między korą mózgu a oponą twardą
C) Uszkodzenie tętnicy oponowej środkowej jako jedyny mechanizm D) Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych

Odpowiedź: B — Krwíak podtwardówkowy wynika najczęściej z rozerwania żył mostkujących, szczególnie po urazach u osób starszych.

477. Jaki jest cel szybkiej oceny i leczenia w tak zwanej złotej godzinie po urazie?

A) Maksymalizacja szans na przeżycie poprzez szybkie rozpoznanie i leczenie zagrażających życiu obrażeń
B) Wyłącznie dokumentacja obrażeń bez leczenia
C) Wyłącznie ocena estetyczna obrażeń D) Odroczenie leczenia do następnego dnia

Odpowiedź: A — Szybkie działanie w pierwszej godzinie po ciężkim urazie znacząco poprawia rokowanie pacjenta.

478. Który objaw sugeruje uszkodzenie dużych naczyń szyi po urazie penetrującym?

A) Masywne krwawienie zewnętrzne lub szybko powiększający się krwíak szyi B) Wyłącznie chrypka bez krwawienia
C) Wyłącznie niewielkie zadrapanie skóry D) Wyłącznie ból przy przełykaniu bez krwawienia

Odpowiedź: A — Masywne krwawienie lub szybko powiększający się krwíak szyi sugerują uszkodzenie dużych naczyń.

479. Jaki jest cel wczesnej stabilizacji złamań miednicy u pacjenta po ciężkim urazie?

A) Umożliwienie natychmiastowego chodzenia B) Wyłącznie poprawa komfortu psychicznego pacjenta
C) Przyspieszenie zrostu kości w ciągu kilku godzin D) Ograniczenie krwawienia z uszkodzonych naczyń miednicy poprzez zmniejszenie objętości miednicy

Odpowiedź: D — Stabilizacja miednicy zmniejsza jej objętość, ograniczając krwawienie z uszkodzonych naczyń miednicznych.

480. Który typ oparzenia chemicznego wymaga szczególnie długiego płukania wodą?

- A) Otarcie naskórka B) Ukąszenie owada
C) Powierzchnowe oparzenie słoneczne D) Oparzenie zasadą (np. wapnem lub sodą kaustyczną)

Odpowiedź: D — Oparzenia zasadami wymagają długiego płukania, ponieważ zasady penetrują głębiej niż kwasy.

481. Jaki jest typowy objaw zatrucia tlenkiem węgla?

- A) Ból głowy, zawroty głowy i splątanie, często bez wyraźnej duszności B) Wyłącznie ból stawów
C) Wyłącznie wysypka skórna D) Wyłącznie biegunka

Odpowiedź: A — Zatrucie tlenkiem węgla daje niespecyficzne objawy, takie jak ból głowy i splątanie, często mylone z inną przyczyną.

482. Który mechanizm odpowiada za toksyczność tlenku węgla?

- A) Zakażenie bakteryjne dróg oddechowych B) Silne wiązanie z hemoglobina, zmniejszające zdolność transportu tlenu
C) Reakcja alergiczna na tlenek węgla D) Bezpośrednie uszkodzenie mechaniczne płuc

Odpowiedź: B — Tlenek węgla wiąże się z hemoglobina silniej niż tlen, upośledzając transport tlenu do tkanek.